

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.

MUKTINATH KRISHI COMPANY LTD.

An Associate Company of Muktinath Bikas Bank

“लगानी दशक सफल बनाउने जिम्मेवारी,
सार्वजनिक निजी सहकारीको साभेदारी”

६ औं
वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८०/८१

“समृद्धिको आधार कृषि, कृषिको आधार प्रविधि”

WHAT'S INSIDE

१. Mission, Vision, Values	४
२. Key Highlights	५
३. Company Milestone	६
४. विश्वको कृषि परीदृश्य	८
५. नेपाली कृषिको परीदृश्य	९
६. कम्पनीको परीकल्पना	१०
७. अध्यक्षज्यूको सन्देश	११
८. संचालक समिति	१२
९. प्रबन्ध संचालकज्यूको सन्देश	१३
१०. व्यवस्थापन समिति	१४
११. प्रादेशिक समिति	१५
१२. कम्पनीको संरचना	१६
१३. कम्पनीको कार्य अवधारणाहरु	१८
१४. अनुसन्धानमा मुक्तिनाथ	१९
१५. सार्वजनिक निजी सहकारीको साभेदारीको कार्यान्वयन	२२
१६. उधमशीलताको विकासमा मुक्तिनाथ	२८
१७. कृषकसंग मुक्तिनाथ	३०
१८. उपभोक्तासंग मुक्तिनाथ	३१
१९. व्यवसायिक उत्पादनमा मुक्तिनाथ	३२
२०. छैठौं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना	३४
२१. छैठौं वार्षिक साधारण सभामा संचालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन	३६
२२. कम्पनीका वार्षिक उपलब्धिहरु	४५
२३. सहायक कम्पनीहरुको प्रगति विवरण	४९
२४. सफलताको कथा	५५
२५. लेखापरीक्षण प्रतिवेदन	६७

“

हामी कृषि मार्फत
आत्मनिर्भरता र सन्तुलित
अर्थतन्त्र निर्माण गर्न
सक्छौं ।

MISSION

Bringing youth back into an agriculture sector through competitiveness and well-defined (or dignified) commercialized profession

कृषिलाई मर्यादित र प्रतिस्पर्धात्मक पेशा बनाई युवाहरूलाई कृषिमा आकर्षण गर्ने ।

VISION

To Foster sustainable development in the agricultural economy.

कृषि अर्थतन्त्रको दिगो विकासमा टेवा पुऱ्याउने ।

VALUES

Customer Focused	ग्राहक केन्द्रित
Goal Focused	लक्ष्य केन्द्रित
Innovation	नवीनता
Professionalism	व्यावसायिकता
Unity	एकता
Sustainability	दिगोपन

Key Highlights

4,00,000+
CUSTOMERS

3
R&D STATIONS/CENTER

1.7x
BUSINESS GROWTH

150+
PERMANENT
EMPLOYEES

98+
AGRICULTURE
RESOURCE CENTER (ARC)

8
STOREHOUSES

100+
AUTHORIZED BUSINESS
ASSOCIATES

76
DISTRICTS
COVERED

400+
PRODUCT RANGE

300+
FARMER CAMPAIGN

Rs. 20.17 Million
NET PROFIT

20+
NEW PRODUCTS

40+
INTERNATIONAL
BUSINESS PARTNERS

83+
FARMERS GROUP

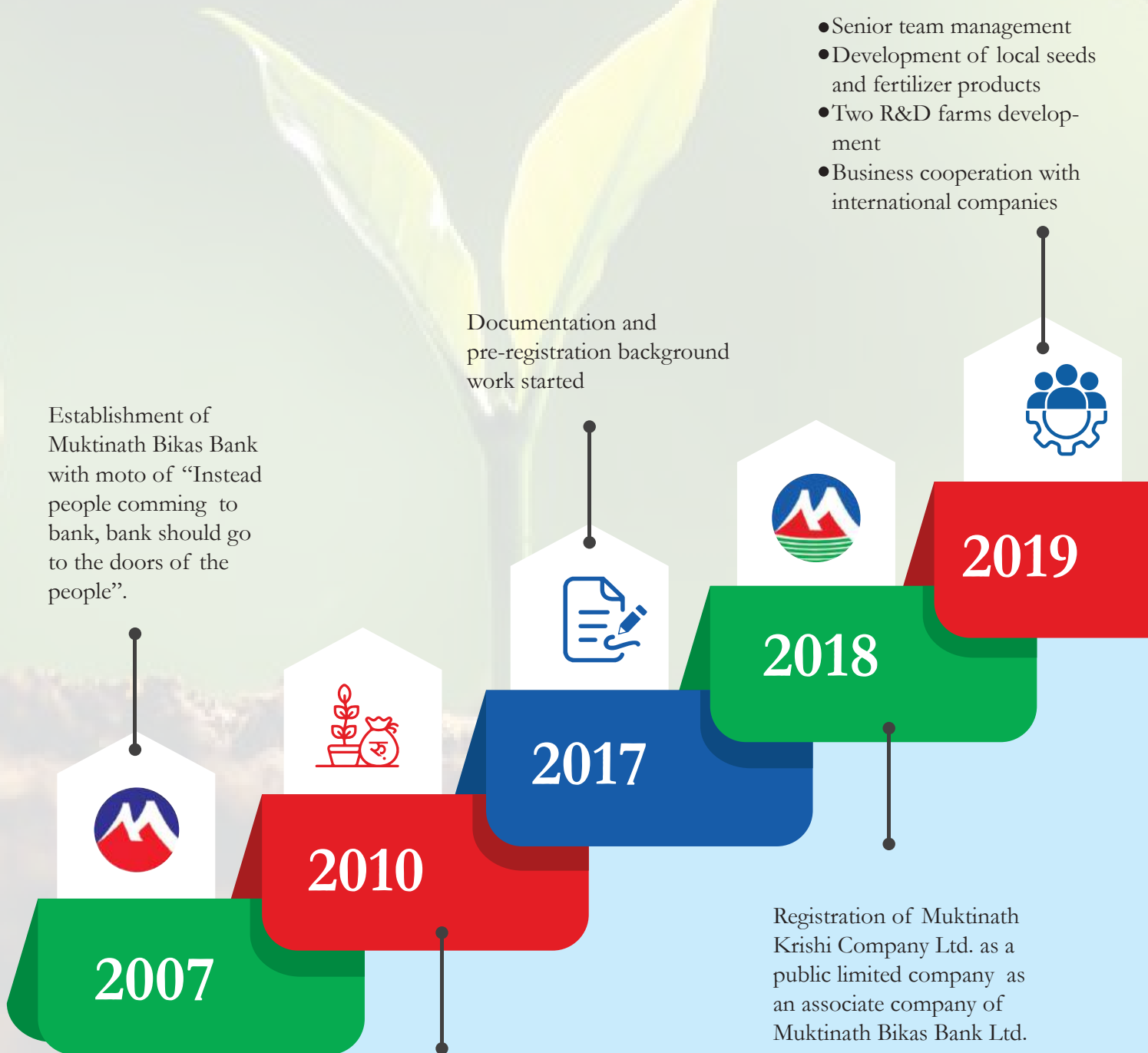

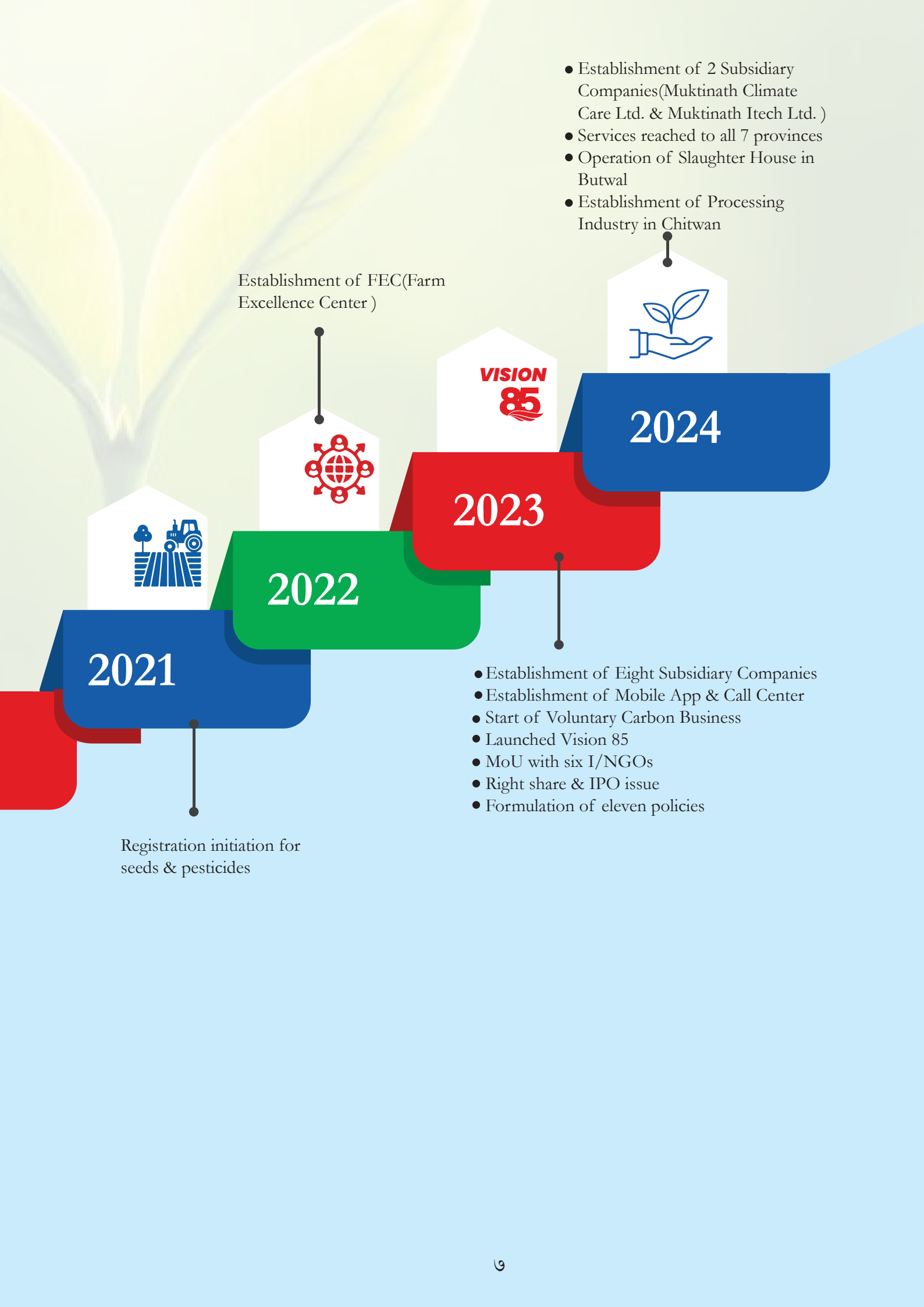
50+
NATIONAL BUSINESS
PARTNERS

10000+
DIRECT REACH TO
FARMERS

| Company Milestone

- Establishment of 2 Subsidiary Companies (Muktinath Climate Care Ltd. & Muktinath Itech Ltd.)
- Services reached to all 7 provinces
- Operation of Slaughter House in Butwal
- Establishment of Processing Industry in Chitwan

Establishment of FEC (Farm Excellence Center)

2024

VISION 85

2023

2022

2021

- Establishment of Eight Subsidiary Companies
- Establishment of Mobile App & Call Center
- Start of Voluntary Carbon Business
- Launched Vision 85
- MoU with six I/NGOs
- Right share & IPO issue
- Formulation of eleven policies

Registration initiation for seeds & pesticides

विश्वको कृषि परीदृश्य

खाद्य पहुँच प्रत्येक व्यक्तिको आधारभूत अधिकार हो, र कृषि यसको प्रमुख स्रोत हो। कृषि क्षेत्रले विश्वव्यापी रूपमा करीब ४ प्रतिशत कुल ग्राहस्थ उत्पादन (GDP) मा योगदान पुर्याउँछ र लगभग २७ प्रतिशत जनशक्तिलाई रोजगारी प्रदान गर्दै आएको छ। भोकमरी अन्त्य गर्न, खाद्य सुरक्षा प्राप्त गर्न र सबैको लागि पोषण स्तर सुधार गर्न संयुक्त राष्ट्रसंघको दिगो विकास लक्ष्य (SDG) मध्ये एक हो, जसलाई २०३० सम्म हासिल गर्ने लक्ष्य राखिएको छ र कृषि क्षेत्र यसको मेरुदण्ड हो। यद्यपी संयुक्त राष्ट्रसंघको विवरण अनुसार, विश्वभर ७० करोड भन्दा बढी मानिस खाद्य असुरक्षासँग जुधिरहेका छन्। विशेष गरी एशिया र अफ्रिकाका विभिन्न भू-भागहरूमा यो अवस्था भन् गम्भारी छ। तीव्र जनसंख्या वृद्धिदर, आर्थिक अस्थिरता, मुद्रास्फीति, जलवायु परिवर्तन, प्राविधिक असमानता, जैविक प्रकोप, भू-राजनीतिक अवस्था र मानविय विपत्ति जस्ता विश्वव्यापी मुद्दाहरूले कृषि उत्पादन र आपूर्ति शृंखलालाई प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित पारेका छन्। जलवायु परिवर्तन र कृषिमा नकरात्मक प्रभाव, जैविक विविधतामा ह्रास, माटोको क्षय र पानीको अभाव, कृषि रोजगारीमा गिरावट, विश्वव्यापी आपूर्ति शृंखला जोखिम, कृषि वित्तीय चुनौतीहरू र प्राकृतिक स्रोतहरूको कमी जस्ता धेरै चुनौतिले विश्व कृषिलाई गाजेको छ। यी समस्याहरूको दिगो समाधान र प्रतिरोधात्मक खाद्य प्रणाली सुनिश्चित गर्न तत्कालिन ध्यान आवश्यक छ।

यी चुनौतीहरूको बावजूद, विगत दशकमा कृषि उत्पादकत्व र खाद्य सुरक्षा सुधारमा महत्वपूर्ण प्रगति भएका छन्। प्रिसिजन कृषि (Precision Agriculture), स्याटेलाइट इमेजिङ (Satellite Imaging), र कृत्रिम बुद्धिमत्ता (Artificial Intelligence) जस्ता प्रविधिहरूले कृषकहरूलाई बालीको स्वास्थ्य, माटोको अवस्था, र मौसम ढाँचाहरूको नजिकबाट निगरानी गर्न सक्षम बनाएको छ, जसले उत्पादन र कार्यक्षमतामा उल्लेखनीय वृद्धि गरेको छ। यी उपकरणहरूले उत्पादकत्व मात्र सुधार गर्दैनन्, स्रोतहरूको प्रयोग पनि घटाउँछन्, जसले वातावरणलाई फाइदा पुर्याउँछ। आनुवंशिक इन्जिनियरीङको प्रगतिको कारण, बाली र पशुधनमा बढी पोषण, रोग प्रतिरोध र उत्पादन वृद्धि गर्ने गुणहरू विकास गर्न

सम्भव भएको छ। यी नवप्रवर्तनहरूले खाद्य सुरक्षामा महत्वपूर्ण योगदान दिएका छन् र पोषणको स्तर सुधार गरेका छन्, दिगो र पुनर्स्थापना कृषि अभ्यासहरूको प्रयोगले माटोको स्वास्थ्य, जैविक विविधता र पानी प्रयोग दक्षता वृद्धि गरेर कृषि उत्पादनमा क्रान्ति ल्याएको छ। यी अभ्यासहरूले माटो कार्बन संचिती (Carbon Sequestration) योगदान गर्दछ, हरीतगृह ग्यास उत्सर्जन घटाउँछ, र जलवायु परिवर्तनसँग लामो अवधिसम्म प्रतिरोधात्मकता निर्माण गर्दछ। यसै गरी विश्वको एक तिहाइ खाद्य आपूर्तिमा योगदान पुर्याउने साना कृषकहरूलाई तालिम, साना ऋण, र बजार पहुँचको रूपमा समर्थन वृद्धि भएको छ। यी कार्यक्रमहरूले उत्पादकत्व सुधार गर्छन्, क्षमता निर्माण गर्छन्, र स्थानीय आर्थिक स्थायित्वमा योगदान गर्छन्। अनुकूल व्यापार नीति र सुधारीएको मापदण्डहरूले सुरक्षित र पोषिलो खाद्य पहुँचमा वृद्धि ल्याएको छ। यसैबीच, जलवायुमैत्री कृषि अभ्यासहरू व्यापक रूपमा अपनाइएका छन्, जसले कृषकहरूलाई जलवायु परिवर्तनको प्रभावसँग अनुकूलन गर्न मद्दत गर्दछ।

प्रविधि र कृषिविज्ञानको प्रगतिका कारण विश्व खाद्य उत्पादन बढेको भए पनि वातावरणीय दबाव लगातार बढिरहेको छ। विकसित देशहरूले खाद्य फोहोर र मोटोपनजस्ता समस्यासँग संघर्ष गरिरहेका छन्, जबकि विकासोन्मुख र अल्पविकसित क्षेत्रहरू अझै खाद्य असुरक्षा र कुपोषणको सामना गरिरहेका छन्। साथै, व्यापार प्रतिबन्ध, भू-राजनीतिक द्वन्द्व, र महामारी सम्बन्धीत अवरोधजस्ता विश्वव्यापी संकटले खाद्य आपूर्ति शृंखलामा असुरक्षाहरूलाई उजागर गरेको छ। यी अवरोधहरूले भविष्यमा खाद्य आपूर्तिको कमीको जोखिमलाई कम गर्न प्रतिरोधात्मक स्थानीय खाद्य प्रणाली निर्माणको महत्वलाई जोड दिन्छ।

अन्तमा, कृषि प्रविधिले खाद्य सुरक्षा र स्थायित्वमा सुधार ल्याए तापनि निरन्तर चुनौतीहरूका लक्षित समाधानहरू आवश्यक छन्। सबैका लागि खाद्य पहुँच, वातावरणीय स्रोतहरूको संरक्षण, र जलवायु परिवर्तनको सामना गर्ने क्षमता निर्माणले दिगो कृषि भविष्यका लागि आधार सुनिश्चित गर्दछ।

नेपाली कृषिको परीदृश्य

नेपालको कृषि क्षेत्र देशको अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड हो। कुल जनसंख्याको ६० प्रतिशतभन्दा बढी मानिस कृषि क्षेत्रमा संलग्न छन्, जस मध्य भन्डै ५० प्रतिशत साना कृषक छन् जसको जग्गाको स्वामित्वमा ०.५ हेक्टरभन्दा कम स्वामित्व रहेको छ। देशको राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (GDP) मा २३ प्रतिशत योगदान पुर्याएको यस क्षेत्र अझै पनि परम्परागत र निर्वाहमुखि चरणमै गुजिरहेको छ र आधुनिक, व्यवसायिक र युवाहरुको आकर्षणको पेशा हुन सकेको छैन।

सन् १९९० को दशक भन्दा अगाडि, नेपाल खाद्यान्न तथा अन्य उच्च मूल्यका कृषिजन्य वस्तुहरुको निर्यात गर्ने देश थियो तर सन् २००० देखि अलैंची, चिया, जडीबुटी जस्ता निश्चित र उच्च मूल्यका वस्तुहरुको निर्यातमा सिमित रह्यो। सीमित यान्त्रिकरण, पुरानो कृषि प्रविधि र कमजोर पूर्वाधारका कारणले गर्दा कृषि उत्पादन स्थिर हुँदै र घट्दै गयो, जसले निर्यातमा आधारीत क्षेत्रलाई आयातमा निर्भर बनाउँदै लग्यो। नीतिगत परिवर्तन, उदारीकरण, श्रमिकको विदेश पलायन, जमिनको विखण्डन, र जलवायु परिवर्तनको प्रभावले यो समस्या भन् गम्भरी बनाउँदै लाग्यो र आर्थिक वर्ष २०२२/२३ मा, नेपालले २५० अर्ब रुपैयाँ भन्दा बढीको कृषिजन्य उपजहरुको आयात गरेको छ।

नेपालमा बढ्दो जनसंख्या र खाद्यान्नको बढ्दो माग साथै भौगोलिक, सांस्कृतिक र मौसमको विविधता र प्रशस्त प्राकृतिक स्रोतको उपलब्धताले उत्पादन र निर्यातको ठूलो सम्भाव्यता दर्साउँछ। तर, उत्पादन र उत्पादकत्व आशतित र सन्तोषजना छैन र यो क्षेत्रमा धेरैले चुनौतीहरुको सामना गर्दै आईरहेका छन्। मुख्य चुनौतीहरुमा मस्तिष्क तथा श्रम पलायन, राजनीतिक तथा आर्थिक अस्थिरता, नीतिगत तथा संस्थागत समस्या, अनुसन्धान तथा विकासमा सीमित लगानी, कृषि प्रतिको सामाजिक चेतना, जलवायु परिवर्तन र परम्परागत खेती अभ्यास, माग-आपूर्तिबिच असन्तुलन उत्पादन र बजार प्रणाली, अवैज्ञानिक अनुदान वितरण र अनुपातको प्रभावकारीता, व्यापार घाटा र आयातित वस्तुसँग प्रतिस्पर्धा, वित्तीय सेवा र उत्पादन सामग्रीको पहुँचमा कठिनाई, आधुनिक प्रविधिको न्यून उपलब्धता, ज्ञान र प्रयोग, र बजार पूर्वाधारको कमी लगायतका रहेका छन्।

यस्ता चुनौतीले गर्दा आर्थिक बोझ, ग्रामीण गरीबी, आप्रवासन, र खाद्य असुरक्षालाई बढाइरहेको छ। उत्पादन घट्दै जानु र आयातमा निर्भर आपूर्ति श्रृंखलाले विशेष गरी प्रतिकूल समय जस्तै जलवायु र प्राकृतिक विपत्तिहरु, भू(परीवेक्षित युद्ध र व्यापार प्रतिबन्धको समयमा गम्भरी प्रभाव पार्दछ। साथै, पूर्वाधार, अनुसन्धान, र आधुनिक प्रविधिमा पर्याप्त लगानीको अभावले गर्दा नेपालले गर्दै आईरहेको निश्चित र उच्च मूल्य वस्तुहरुको निर्यातमा प्रतिस्पर्धात्मक लाभ गुमाउँदै गइरहेको छ। परम्परागत र अस्थिर कृषि अभ्यासहरुले माटोको गुणस्तर खस्काउँदै, वन

विनाशलाई बढाउँदै र जल व्यवस्थापनमा समस्या उत्पन्न गराएको छ, जसले दीर्घकालीन उत्पादनशीलतामा असर पुर्याएको छ। कृषि अनुसन्धान तथा विकास (R&D) र डिजिटल सेवामा सीमित लगानीको कारणले किसानहरुको आधुनिक कृषि प्रविधिहरु, जलवायु मैत्री अभ्यास, र डिजिटल सल्लाह सेवाको पहुँचमा बन्चित गराएको छ। यसले उत्पादनशीलता र दक्षतामा बाधा पुर्याउँछ, जसले कृषि क्षेत्रलाई आधुनिकतामा प्रवेश गर्नमा बाधा उत्पन्न गर्छ, र उत्पादन लागत उच्च बनाई प्रतिस्पर्धात्मकतामा असर पुर्याउँछ। यी चुनौतीहरुको समाधानका लागि नीतिगत सुधार, अनुसन्धान तथा विकास (R&D) मा लगानी, पूर्वाधार विकास, कृषि व्यवसायको प्रवर्धन, र दीर्घकालीन प्रतिरोधात्मक क्षमता निर्माणका लागि सहकार्यात्मक रणनीतिहरु आवश्यक छन्। यसले उत्पादनशीलता सुधार्न, आयात घटाउन, र नेपालको आर्थिक विकास र खाद्य सुरक्षामा सहयोग पुर्याउन मद्दत पुर्याउँछ। तिनै तहको सरकार, निजी क्षेत्र, सहकारी र विकास साभेदारी संस्थाहरु कृषिका दिर्घकालिन र अस्थायी समस्याहरु समाधान गर्न मिलेर काम गरीरहेका छन्। राष्ट्रिय स्तरमा केन्द्र सरकारले कृषि विकासका रणनीतिहरु र कार्यक्रम जस्तै कृषि विकासका रणनीति (ADS), कृषि क्षेत्रमा लगानी दशक - 2081/82-2090/91, प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना (PMAMP), आदि विकास गर्ने र कार्यान्वयनमा सहजिकरण गर्ने, प्रदेश सरकार कृषिको व्यवसायीकरण र औद्योगिकीकरणमा ध्यान केन्द्रित गर्दैछ, भने स्थानीय सरकारहरुले स्थानीय उत्पादन र उत्पादकत्वमा प्रवर्द्धन गर्दै आईरहेका छन्।

केही क्षेत्रमा राम्रै प्रगति देखिएको छ। नेपाल कूखुरा र अण्डामा आत्मनिर्भर भएको छ भने, दूध, अनाज, तरकारी र फलफूलको उत्पादनमा पनि वृद्धि भइरहेको छ। कृषिको व्यवसायीकरण र उद्यमशीलता प्रति चासो बढ्दै गएको छ, जहाँ निजी कम्पनीहरु र सहकारी संस्थाहरुले कृषि उत्पादन सामग्री, बजार सहयोग, र प्राविधिक सेवा प्रदान गरीरहेका छन्। डिजिटल कृषि क्षेत्रको पनि विकास विस्तार हुँदैछ, जसले ग्रामीण क्षेत्रका किसानहरुलाई मोबाइल(आधारीत सल्लाह सेवा, ई(बजार र डिजिटल वित्तीय सेवाहरु प्रदान गर्दैछन्। यी पहलले ग्रामीण किसानहरुले सामना गर्ने जानकारी र सेवा अभावलाई सम्बोधन गरीरहेका छन्।

नेपालको कृषि क्षेत्रको पूर्ण सम्भावनालाई उपयोग गर्न आधुनिक प्रविधिको प्रयोग, बजार पहुँचमा सुधार, र वित्तीय प्रणालीको सुदृढीकरण आवश्यक छ। कृषिमा बढ्दो लगानी र निजी क्षेत्र साभेदारीले नेपाललाई उत्पादनशील र सशक्त कृषि क्षेत्र विकास गर्न मार्ग प्रदान गर्छ, जसले आयातमा निर्भरता घटाउन, ग्रामीण जीवनस्तर सुधार्न, र अर्थतन्त्रमा योगदान पुर्याउन मद्दत पुर्याउन सक्छ।

“ नेपालको कृषि क्षेत्रको पूर्ण सम्भावनालाई उपयोग गर्न आधुनिक प्रविधिको प्रयोग, बजार पहुँचमा सुधार, र वित्तीय प्रणालीको सुदृढीकरण आवश्यक छ । ”

कम्पनीको परीकल्पना

कृषकहरूको आयश्रोतलाई वृद्धि गर्न उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै उपभोक्ताहरूलाई गुणस्तरीय खाद्यवस्तुहरूको पहुँचमा वृद्धि गर्ने अभिप्रायले मुक्तिनाथ विकास बैंकले वित्तीय क्षेत्रमा कार्यहरू गर्दै गर्दा वित्तीय पहुँचले मात्र उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिमा टेवा पुर्‍याउन नसकिएको महसुस गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि वित्तीय सँग सँगै गैर वित्तीय पहुँचको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको महसुस गरी वित्तीय र गैरवित्तीय कृषि सेवाको लागि मुक्तिनाथ विकास बैंकको पञ्चाप्त वि. सं. २०७५ सालमा **मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.** को स्थापना भएको हो । दिगो कृषि अर्थतन्त्रको विकासमा टेवा पुर्‍याउने ध्येका साथ औद्योगिकरणमा प्राथमिकता दिदै, कृषिलाई मर्यादित र प्रतिशार्पिर्ध पेशाको रूपमा विकास गर्दै युवाहरूको आकर्षणको केन्द्र बनाउने लक्ष्य लिएर अगाडी बढीरहेको मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेड, “**कृषकसंग मुक्तिनाथ**” र “**उपभोक्तासंग मुक्तिनाथ**” अभियान मार्फत व्यवसायीक कृषिका मूल्य र मान्यता भित्र रही समग्र कृषि मूल्य श्रृंखला व्यवस्थापन (Manager in Agriculture Value Chain) मार्फत नेपालको कृषि अर्थतन्त्रलाई सबल बनाउने उद्देश्य अनुरूप कार्यहरू गर्दै आइरहेको छ। यहि उद्देश्यहरूलाई अभि विशिष्टकृत र सबलरूपमा हासिल गर्नको लागि १० सहायक कम्पनीहरूको समेत स्थापना गरेको छ ।

छैठौं वार्षिक साधारण सभामा अध्यक्ष ज्यूको सन्देश

कृषकहरुलाई उत्पादनका साधनहरु र उपभोक्ताहरुलाई गुणस्तरीय खाद्य वस्तुहरुको उपलब्धताको लागि कम्पनीले कृषि श्रोत केन्द्र (ARC), कृषि प्रशोधन केन्द्र (APC), कृषि बजार केन्द्र (AMC) र कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्र (ABC) स्थापना गरेको छ ।

”

Resource Center (ARC), कृषि प्रशोधन केन्द्र वा Agriculture Processing Center (APC), कृषि बजार केन्द्र वा Agriculture Market Center (AMC) र कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्र वा Agri Business Consultation Center (ABC) जस्ता रणनीतिक अवधारणाहरु अगाडी सारेको छ । कम्पनीले आफ्नो उद्देश्य अनुसार हाल कृषकहरुलाई आवश्यक गुणस्तरीय उत्पादनका साधनहरुको उपलब्धता, कृषि परामर्श सेवा, अनुसन्धान, विकास, प्रविधि प्रसार तथा उत्पादनलाई खरिद सुनिश्चितता (Buyback Guarantee) र मूल्य अभिवृद्धि गर्दै बजारीकरण सम्बन्धी कार्यहरु गर्दै आइरहेको छ ।

कम्पनीको देशभरको उपस्थिती, बजार अनुसन्धान र कार्य अनुभवको आधारमा हेर्दा, आजको प्रमुख चुनौती भनेको छरिएर रहेको कृषिलाई एकिकृत गरी उत्पादनदेखि उपभोक्ता सम्मका समस्याहरु एउटै द्वारबाट समाधान हुने गरी “एकिकृत कृषि विकास प्राधिकरण वा निकाय” को स्थापना गर्न तथा त्यसको संचालन र व्यावस्थापन गर्ने सवालमा बहस पैरवी गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

अन्त्यमा, कम्पनी आजको अवस्थासम्म आइपुग्नको लागि शेयरधनि ज्यूहरु, संचालक साथीहरु, कर्मचारीहरु तथा सरोकारवाला सरकारी तथा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी निकायहरु, सहकारीहरु, उद्यमीहरुले गर्नुभएको विश्वास, साथ, सहयोग, माया, हौसला, सकारात्मक र आलोचनात्मक सुझावहरु प्रति आभार प्रकट गर्दै आगामी दिनमा पनि यस्तै साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

जय मुक्तिनाथ ॥

सिताराम काप्ले

अध्यक्ष

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको छैठौं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित संस्थापक तथा सर्वसाधारण शेयरधनि ज्यूहरु, संचालक साथीहरु, कर्मचारी भाइबहिनीहरु तथा सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरुमा हार्दिक स्वागत तथा आभार प्रकट गर्दछु !

देशको अर्थतन्त्रमा ८० प्रतिशत भन्दा बढि हिस्सा ओगटेको निजी क्षेत्रको संस्थागत विकास र विस्तार मार्फत उपलब्ध श्रोत साधनहरुको यथोचित प्रयोग गरी कृषि मूल्य श्रृंखलाको विकासमा लगानीलाई प्रोत्साहन गर्दै हजारौंलाई रोजगारी र लाखौंलाई स्वरोजगारीको अवसर सिर्जना गर्नुपर्दछ भन्ने मान्यता सहित कम्पनीले ५ वर्षे रणनीतिक योजना तयार गरि सोहि बमोजिम दोश्रो वर्ष कार्यान्वयनको क्रममा रहेको छ ।

कृषकहरुलाई बिना कुनै भन्कट उत्पादनका साधनहरु जस्तै: मल, बीउ, औजार उपकरण, पूँजि र नयाँ प्रविधि प्रसारमा जोड्दै उपभोक्ताहरुलाई गुणस्तरीय खाद्य वस्तुहरुको उपलब्धताको लागि कम्पनीले विभिन्न योजनाहरुको अगाडी सारेको छ, जसमा सहकारीमा आधारित कृषि श्रोत केन्द्र वा Agriculture

Board of Directors

Mr. Sitaram Kaphle
Chairperson

Mr. Bharat Raj Dhakal
Managing Director

Mr. Tulasi Ram Dhakal
Director

Mr. Govinda Bahadur Raut
Director

Mrs. Sugarika K.C.
Director

Mr. Sharadh Chandra Shrestha
Independent Director

छैठौं वार्षिक साधारण सभामा प्रबन्ध संचालकज्यूको सन्देश

आगामी वर्ष कृषि क्षेत्रको दीर्घकालीन विकासका लागि सहकारीमा आधारित १०० भन्दा बढि कृषि श्रोत केन्द्रको थप विस्तार, व्यवसायको अभिवृद्धि, बजार सूचना प्रणालीको विकास र खाद्य साक्षरता अभियानलाई प्राथमिकता दिई नेपाली उत्पादनको व्यवसाय विस्तारमा लक्षित हुने योजना रहेको छ ।

”

कम्पनीले आ.व. २०८०/०८१ मा सातै प्रदेशमा कार्यालयको स्थापना गरी व्यवसायिक संरचनाहरूको विकास, ७५ जिल्लाहरूमा व्यवसायिक साभेदारहरूको विस्तार तथा क्षमता अभिवृद्धि, ८८ सहकारीमा आधारित श्रोत केन्द्रको विकास र विस्तार, कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्रको शुरुवात गर्दै विभिन्न व्यवसायिक प्रतिकूलताको बावजुत करीब ७०.०४ प्रतिशतले व्यवसायको वृद्धि गर्न सफल भएको छ । साथै, सहायक कम्पनीहरू मार्फत बुटवलको रामनगरमा खसीबोकाको बध गरी स्वच्छ मासुको वितरणका लागि आधुनिक पशु बधशालाको संचालन तथा व्यवस्थापनको शुरुवात, जैविक मलको विकास र व्यवसायिक उत्पादनको शुरुवात, नर्सरीहरू मार्फत गुणस्तरीय विरुवाहरूको उत्पादन तथा हल र एग्रो मेशिनरीहरू उत्पादन सम्बन्धि उद्योगहरूको स्थापनाको शुरुवात गरेको छ । त्यस्तै, मुक्तिनाथ आइटेक लिमिटेड र मुक्तिनाथ क्लाइमेट केयर लिमिटेड गरि २ वटा सहायक कम्पनीहरू दर्ता गरी व्यवसायिक योजना निर्माण गरेको छ ।

संस्थागत मूल्य श्रृंखला व्यवस्थापन मार्फत कृषि चक्रको निर्माण गर्ने कम्पनीको दिर्घकालिन रणनीतिक योजना, नेपाल सरकारको तीनै तहले अवलम्बन गरेका दिर्घकालिन तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, विभिन्न गैरसरकारी संस्थाहरूको प्राथमिकताहरू तथा कम्पनीको संचालक समित, कार्यकारी प्रमुख, विभागिय प्रमुखहरू, प्रादेशिक कार्यालय प्रमुखहरू र कम्पनीका कर्मचारीहरूसंगको नियमित छलफल मार्फत प्राप्त सुझावहरूका साथै कम्पनीको पछिल्लो ५ वर्षको व्यवसायिक अनुभव तथा कम्पनीले तयार गरेको ५ वर्षे रणनीतिक योजनालाई मुख्य आधार बनाई आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम मार्फत आगामी वर्ष सहकारीमा आधारित १०० भन्दा बढि कृषि श्रोत केन्द्रको थप

विस्तार तथा उपलब्ध केन्द्रहरूको क्षमता अभिवृद्धि, उद्देश्य मिल्ने व्यवसायिक संस्थाहरूसंग साभेदारी गरि व्यवसायको अभिवृद्धि गर्ने, बजार सूचना प्रणालीको विकास गरी उत्पादनलाई बजारसंगको पहुँच विस्तार र खाद्य साक्षरता अभियानलाई प्राथमिकता दिई व्यवसायको विस्तारमा नै लक्षित हुने योजना रहेको छ । व्यवसायिक संरचनाको थप सुदृढिकरण गर्दै, कम्पनीले कम्तीमा १.५ गुणाले व्यवसायको वृद्धि गर्ने लक्ष लिएको छ ।

आ.व. २०८०/०८१ मा उल्लेखित उपलब्धिहरू हाँसिल गर्न सहयोग पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी सरोकारवाला व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहकार्य, प्रतिबद्धता र मार्गदर्शन प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी वर्षहरूमा पनि निरन्तरताको अपेक्षा गर्दछु । साथै, कम्पनीलाई विशिष्ट व्यवसायिक कम्पनी बनाउन निरन्तर लागि रहने प्रतिबद्धता र विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

जय मुक्तिनाथ ॥

भरतराज ढकाल

प्रबन्ध संचालक

Management Team

Mr. Bharat Raj Dhakal
Managing Director

Mr. Ram Sharan Timalina
Deputy General Manager & Company Secretary

Head of Department

Mrs. Deepanjali Khakurel
Head-HR, Admin & Marketing

Mr. Gopal Lamsal
Head-National Business

Mr. Madhav Bhattarai
Head-Accounts & Finance

Er. Gaurab Dulal
Head- Farm Mechanization

Mr. Bhumi Raj Bhandari
Head - Business Development & Partnership

Mr. Sagar Pandey
Head- R & D

Mr. Sanjay Dhakal
Head- International Business & Procurement

Mr. Gopi Krishna Kafle
Head-Supply Chain

Er. Pushpa Raj Joshi
Head- IT

Mr. Mahesh Chhetri
Head- Development Project

| Province Team

Mr. Anoj Adhikari

Province Head- Bagmati

Mr. Nirmal Bhusal

Province Head- Lumbini

Mr. Khem Raj Khatri

Province Head - Karnali

Mr. Hikmat Raj Upadhaya

Province Head - Sudurpaschim

Mr. Shibaji Mahato

Province Head - Madbesh

Mr. Santosh Adhikari

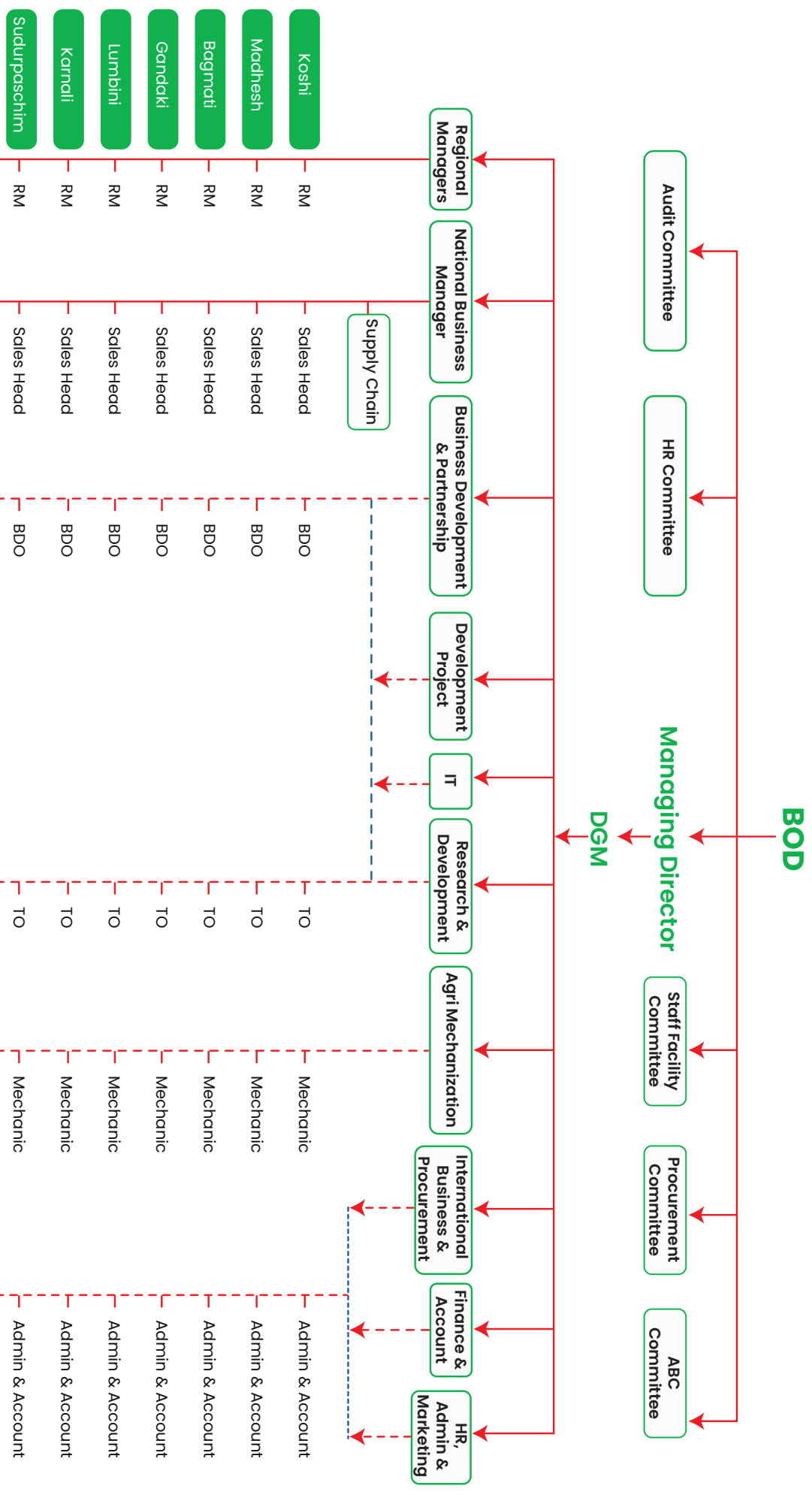
Province Head - Koshi

Mr. Nagendra Raj Paudel

Province Head - Gandaki

Organizational Structure

संस्थागत मूल्य श्रृङ्खला व्यवस्थापन मार्फत कृषि चक्रको निर्माण

कृषकसंग मुक्तिनाथ

उपभोक्तासंग मुक्तिनाथ

Manager in Agriculture value chain

कृषकसंग मुक्तिनाथ

१. उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि

- कृषि उद्यम केन्द्र (फार्म योजना, प्रसार र विकास)
- “खेतीका लागि भूमी बैंक” संचालन
- गुणस्तरीय उत्पादनका साधन आपूर्ति
- कृषि बिमा र कर्जा लगानीमा सहजिकरण
- समूह/सहकारीमा आधारित उत्पादन

२. प्रविधि प्रसार

- कृषि तालिम
- प्रविधिको स्थानीय परीक्षण र विकास
- माटो, पशुपन्छी र बिरुवाको स्वास्थ्य शिविर
- फार्म उत्कृष्टता केन्द्रको स्थापना
- कृषि प्रविधि केन्द्र

३. कृषि उद्योग

- औद्योगिक तालिम केन्द्र
- प्रारम्भिक उत्पादन युनिट
- क्षेत्रीय प्रशोधन केन्द्र
- केन्द्रिय नियन्त्रण प्रणाली
- निर्यातजन्य उद्योग

४. बजारीकरण

- बजार मागको अनुसन्धान
- ब्रान्ड प्रवर्द्धन र विकास
- मुक्तिनाथ एग्रीलिकको विकास
- स्वच्छ व्यापार अभ्यास
- ग्राहक सेवा केन्द्र

उपभोक्तासंग मुक्तिनाथ

१. गुणस्तरीय खाद्यान्न प्रवर्द्धन

- खाद्य गुणस्तर जागरण अभियान
- खाद्य गुण संरक्षण
- खाद्य विविधिकरण
- संस्थागत वितरण प्रणालीको विकास
- रैथाने खाद्यान्नको आपूर्ति

२. खाद्य साक्षरता

- खाद्यान्न तालिकाको विकास
- खाद्य गुणस्तर मापदण्ड निर्माण
- संस्थागत तालिम र शिक्षा
- मास मिडिया अभियान
- प्रसारका सामाजी वितरण

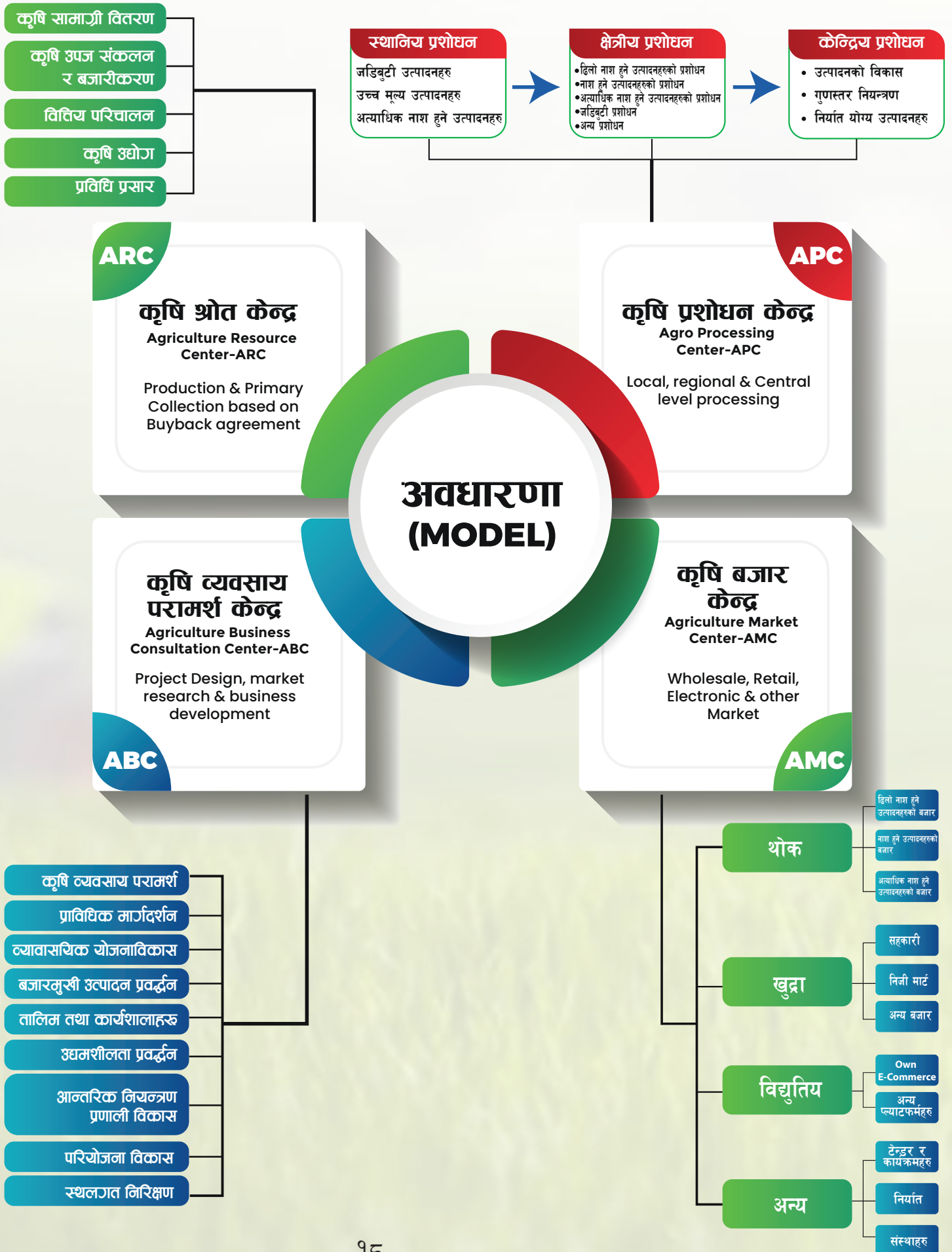
३. बजार सूचना प्रणाली

- एम.आई.एस. तथ्यांक संकलन
- एम.आई.एस. लक्षित वस्तुछनोट
- डिजिटल एप्लिकेशनको संचालन
- खाद्यान्न आपूर्तिकर्तासंग सहकार्य
- एप्लिकेशन प्रयोग तालिम

४. उपभोक्ता हित संरक्षण

- सबैको लागि खाद्यान्न अभियान
- खाद्यान्न छनोट गर्ने अधिकार
- खाद्यान्नको गुणस्तर सम्बन्धी जानकारी
- खाद्यान्नको श्रोतको जानकारी
- उपभोक्ता शिक्षा

कम्पनीको कार्य अवधारणाहरू

अनुसन्धानमा मुक्तिनाथ

फार्म उत्कृष्टता केन्द्र-स्याङ्जा

मध्य पहाड कृषकमाझ उस्तै भू-भागमा हुने विश्वका नविन एवम् उत्कृष्ट कृषि उत्पादन प्रविधिको प्रत्यक्ष प्रदर्शनी गराउँदै उत्पादन लागत घटाई उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने एवम् व्यवसायिक कृषि उद्यमको जगेर्ना र विकास गर्ने उद्देश्यले क्रमशः आँधीखोला, स्याङ्जामा मध्यपहाडका लागि फार्म उत्कृष्टता केन्द्र, स्याङ्जा, गण्डकीमा स्थापना गरीएको हो । भौगोलिक हिसाबले पहाडी क्षेत्रमा रहेको यस फार्ममा करीब ३४ रोपनी जमिन रहेको छ, जुन समुन्द्र सतह देखि करीब ९००-१२०० मीटर उचाईमा रहेको छ ।

उद्देश्यहरू

- » नेपालमा रहेका बालीको जातिय एवम् भौतिक गुण सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान,
- » किसानहरूलाई प्रत्यक्ष रुपमा अनुसन्धान र उपलब्धी सम्बन्धी जानकारी,
- » विभिन्न कृषि सम्बन्धी सामग्रीहरूको गुणस्तर मापन, स्थानीय स्तरमा यूवा र महिलाहरूमा सीप सिकाई साथै रोजगारीको व्यवस्थापन,
- » गुणस्तरीय कलमी बिरुवा उत्पादन गरी कृषकमाझ पुर्याउने र समग्रमा एकीकृत कृषि फार्मको नमुना प्रस्तुत गर्ने ।

क्रियाकलापहरू

- » गोलभेडा, काँक्रा, सिमीजन्य तरकारी बालीको बीउ उत्पादन तथा प्रविधि प्रदर्शन गरीएको,
- » स्याङ्जा तथा पर्वत जिल्लाका कृषकहरूलाई बीउ वृद्धि कार्यक्रममा समावेश गरी काँक्राको उन्नत बीउ उत्पादनको शुरुवात भएको,
- » मध्य-पहाडको फलफुल (विशेषतः सुन्तला तथा कागती) को सर्वश्रेष्ठ गुणस्तरको कलमी बिरुवा उत्पादन तथा प्रविधि प्रदर्शन गरी वार्षिक ४० हजार बेना विक्रि भएको छ। साथै, यही प्रदर्शनबाट अभिप्रेरीत भइ स्याङ्जामा थप ५ सुन्तला नर्सरीको स्थापना र कलमी गर्नको लागि ५०००० Trifoliate बेना खरीद गरीएको छ । स्याङ्जामै वर्णशंकर गोलभेडा र काँक्राको बिउ उत्पादन, तालिम र प्रदर्शनी सम्पन्न भएको,
- » स्याङ्जाका कृषकमाझ काउली, बन्दा गोपी, काँक्रो, करेला, घिरौँला, गोलभेंडा, भिण्डी, खुर्सानी लगायत तरकारीबालीको जातिय प्रदर्शनमार्फत उच्चतम जात आत्मसात गर्न प्रोत्साहन गरीएको,
- » फार्म उत्कृष्टता केन्द्रले करीब १२ स्थानीयलाई नियमित रोजगारी तथा क्षमता अभिवृद्धि गरेको छ ।
- » नियमित रुपमा प्रशिक्षार्थीहरूलाई सिकाइमा संलग्न गराएको छ ।

फार्म उत्कृष्टता केन्द्र-चितवन

तराईवासी कृषकमाभ उस्तै भू-भागमा हुने विश्वका नविन एवम् उत्कृष्ट कृषि उत्पादनका प्रविधिको प्रत्यक्ष प्रदर्शन गराउँदै उत्पादन लागत घटाई उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने एवम् व्यवसायिक कृषि उद्यमको जगेर्ना र विकास गर्ने उद्देश्यले भरतपुर-२३, चितवनमा तराईका लागि फार्म उत्कृष्टता केन्द्र, चितवनमा स्थापना गरीएको हो । भौगोलिक हिसाबले तराई क्षेत्रमा रहेको यस फार्म करीब १५.५ विघा जमिन रहेको छ जुन समुन्द्र सतह देखि करीब २०० मीटर उचाईमा रहेको छ ।

उद्देश्यहरू

- » नेपालमा रहेका बालीको जातीय एवम् भौतिक गुण सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान,
- » किसानहरूलाई प्रत्यक्ष रूपमा अनुसन्धान र उपलब्धी सम्बन्धी जानकारी दिने,
- » विभिन्न कृषि सम्बन्धी सामग्रीहरूको गुणस्तर मापन,
- » स्थानीय स्तरमा युवा र महिलाहरूमा सीप सिकाई रोजगारीको अवसर सिर्जना,
- » गुणस्तरीय कलमी विरुवाहरू उत्पादन गरी कृषकमाभ पुर्याउने,
- » एकीकृत कृषि फार्मको नमुना प्रस्तुत गर्ने ।

क्रियाकलापहरू

- » धानजन्य खाद्यान्न बालीको बिज उत्पादन तथा प्रविधि प्रदर्शन गर्दै ५५ कृषकलाई धानको बिउ उत्पादन गर्न प्रोत्साहित गरीएको,
- » सरकारले तोकेको न्यूनतम समर्थन मूल्य भन्दा २५-४० प्रतिशत बढी दर रेटमा २४ हजार किलो धानको बिउ खरीद गरीएको,
- » मकै बालीको सन्दर्भमा बिउ उत्पादन तथा प्रविधि प्रदर्शन गर्दै ७५ कृषकलाई मकैको बिउ उत्पादन गर्न प्रोत्साहित गरी ४५

हजार किलो मकैको बिउ उत्पादन गरेको ।

- » नेपालको पहिलो वर्णशंकर धान (हर्दिनाथ हाइब्रिड-१) को १०० के.जी. उत्पादन तथा बजारीकरण, वर्णशंकर मकै (रामपुर हाइब्रिड-१०) को १५०० के.जी. तथा रामपुर हाइब्रिड-१६ को २५०० के.जी. उत्पादन, साथै स्थानीयलाई उत्पादन तालिम तथा प्रदर्शनी गरिएको,
- » सुत्केरीलाई लक्षित, मधुमेह रोगी लाई लक्षित धान तथा अन्य उन्नत मसिना धानको जातीय परीक्षण तथा प्रदर्शनी भएको,
- » चितवनका कृषकमाभ काँक्रो, करेला, घिरौला, गोलभेंडा, भिण्डी, खुसानी लगायत तरकारीबालीको जातीय परीक्षण प्रदर्शन मार्फत उच्चतम जात आत्मसाथ गर्न प्रोत्साहन गर्ने कामहरू पनि निरन्तर रूपमा चलिरहेको,
- » Feed The Future Innovation Lab (USAID) संग समन्वय गरेर करेला बालीमा गुणस्तरीय बीउ र सन्तुलित मलखादको प्रयोग प्रदर्शनी आयोजना भएको ।
- » बीउ उत्पादन, मलको रूपमा बैकल्पिक प्रयोग र गाई वस्तुको दानाको रूपमा प्रोटिनको सम्भावित स्रोतको रूपमा रहेको एजोलाको खेती, गुणस्तरीय मल उत्पादनको लागि रैथाने ई.एम भोलको उत्पादन र सयपत्री फूल उत्पादन गरेको,
- » उत्कृष्टता केन्द्रका अनुसन्धान तथा प्रदर्शनको नतिजाहरूलाई मुक्तिनाथ विकास बैंकका देशभरका १५० भन्दा बढी कृषक समुह/लघुवित्त समुह (४,००० ग्राहक)मा तालिममार्फत प्रसार, फार्म उत्कृष्टता केन्द्रद्वारा १४ स्थानीयलाई नियमित रोजगारी तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान,
- » विश्वका नविन एवम् उत्कृष्ट कृषि उत्पादन प्रविधिको प्रत्यक्ष प्रदर्शन गर्न फार्म उत्कृष्टता केन्द्रमा क्रुप क्याफेटेरीया स्थापना गरीएको छ, जसमा देशभरका कृषक तथा मुक्तिनाथ विकास बैंकका ग्राहकलाई समेट्ने गरी २०८१ पुष-माघमा प्रदर्शनीको आयोजना गरीदै ।

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.

MUKTINATH KRISHI COMPANY LTD.

An Associate Company of Muktinath Bikas Bank

**“लगानी दशक सफल बनाउने जिम्मेवारी,
सार्वजनिक निजी सहकारीको साभेदारी”**

- एक स्थानीय संरचना, एक कृषि परियोजना (स्थानीय सरकार)
- सातै प्रदेशको कृषिमा ध्यान, औद्योगिक आयोजनाको पहिचान (प्रदेश सरकार)
- कृषि क्षेत्रको संस्थागत विकास, एकीकृत प्राधिकरणले दिन्छ विकास (केन्द्रिय सरकार)

Public Private Co-operative Partnership(PPCP)

सार्वजनिक निजी सहकारीको साभेदारीको कार्यान्वयन

सरकारसंग मुक्तिनाथ

सरकारी निकायहरूसंगको सहकार्यले दिगो कृषि र पशुपालनको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँछ भन्ने उद्देश्यले बुटवल उपमहानगरपालिका र सहायक कम्पनी मुक्तिनाथ लाईभस्टक बैंक लि. बिचको सहकार्यमा अत्याधुनिक पशुवधशालाको संचालन गरेको छ । त्यस्तै गरी विभिन्न पालिकाहरुमा समन्वय गरी कृषक संग मुक्तिनाथ अभियान मार्फत प्रविधि प्रसार गरेको छ, जस्तै: काभ्रे जिल्लामा आलु खेती उत्पादनमा कृषि ड्रोन मार्फत भोल मलको प्रयोग, ललितपुर महानगरपालिकामा खाद्य साक्षरता तथा कौशी खेती सम्बन्धी तालिम, भीमसेन थापा गाउँपालिकामा मेसिनरी मर्मत गर्ने विधि जस्ता थुप्रै क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम सातै वटा प्रदेशमा भएको छ । साथै कृषि तथा बहुउद्देश्य सहकारीहरूलाई लक्षित गर्दै, मुक्तिनाथ विकास बैंक र मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको सहकार्यमा उत्पादनमा केन्द्रीत गराउँदै, सहकारीलाई कृषि श्रोत केन्द्रका रूपमा विकास गराई क्षमता अभिवृद्धि गराउने प्राविधिक तालिम, सेवा शिविर, कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन तालिमहरूपनि प्रदान गरेको छ । वीउ विजन ऐन निर्माणमा पनि सहकार्य गरेको छ ।

- » विभिन्न गोष्ठि तथा सेमिनारहरूमा सहभागीता
- » वधशालाको संचालन र व्यवस्थापन
- » प्रविधि प्रसारमा सहकार्य
- » तालिममा सहकार्य
- » उद्योग स्थापनामा सहकार्य
- » परीयोजना विकासमा सहकार्य
- » नीतिगत बहस पैरवीमा सहकार्य
- » स्थानीय सहकारीहरूको क्षमता विकास

यस्तो सहकार्यले कृषक, निजी क्षेत्र, र सरकारी निकाय सबैलाई लाभान्वित गर्दै राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा दीर्घकालीन प्रभाव पुऱ्याउनेछ ।

विश्वविद्यालयसंग मुक्तिनाथ

कम्पनीले विभिन्न विश्वविद्यालयहरूसंग सहकार्य गरीरहेको छ । यस अर्न्तगत कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय (AFU), कृषि र पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान (IAAS), काठमाडौं विश्वविद्यालय, सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय, र मधेश कृषि विश्वविद्यालय रहेका छन् । कम्पनीले कृषि स्नातकहरूलाई आफ्नै संस्थामा इन्टर्नका रूपमा परिचालन गरी व्यावसायिक कृषि अभ्यास तथा अनुसन्धानमा आधारित क्षमताको विकासमा योगदान पुऱ्याइरहेको छ । सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयसंगको सहकार्यमा मकै, मसुरो, तोरी आदिको वीउ उत्पादनमा काम गरीरहेको छ भने कृषि र पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान, त्रिभुवन विश्व विद्यालयमा इनक्यूबेसन सेन्टर स्थापना गरी विद्याथीहरूलाई कृषि सम्बन्धी ज्ञान र सीप प्रदान गर्दै कृषि व्यवसाय तर्फ उत्प्रेरीत गरीरहेको छ । यसले कृषि क्षेत्रको व्यावसायिक सम्भावना उजागर गर्दै नेपालमा कृषि व्यवसायलाई सशक्त बनाउन सहयोग गरीरहेको छ ।

सहकारीहरूसँग मुक्तिनाथ

कम्पनीले सहकारीहरूसँग सहकार्य गरी उनीहरूको आवश्यकता पूरा गर्न कृषि श्रोत केन्द्रको स्थापना गरेको छ । श्रोत केन्द्रले सहकारी मार्फत जोडिनु भएका कृषकहरूलाई बीउदेखि उत्पादन बिक्रीसम्मका सम्पूर्ण आवश्यक सेवा र सामग्रीहरू उपलब्ध गराई बजार लक्षित उत्पादनहरूका लागि खरीद सुनिश्चितता पनि गरेको छ । यसले किसानहरूको उत्पादनलाई उचित मूल्य र बजार सुनिश्चित गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ । यस्तै कृषि उत्पादनको वितरण, बजार विस्तार, कृषि उपकरणको आपूर्ति, कृषि परामर्श, प्रशिक्षण र प्रवर्द्धन, तथा अन्य कृषि सेवा पनि प्रदान गरीरहेको छ । नयाँ प्रविधिको प्रसारमार्फत सहकारीमा जोडिनु भएका कृषकहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम, वित्तीय साक्षरता प्रवर्द्धन, नियमित कृषि परामर्श सेवा, माटो, पशुपालन तथा बाली सम्बन्धी शिविर गर्दै उहाँहरूको कार्यक्षमता बढाउन पनि अग्रसर कायम गर्दै आएको छ । साथै, कम्पनीले कृषि वस्तुको गुणस्तर सुधार, उत्पादन तथा उपभोगलाई सहजीकरण, उत्पादन योजना निर्माण, खरीद प्रक्रियामा पारदर्शिता, मूल्य निर्धारण, र स्थानीय उद्योग स्थापनामा प्राथमिकता जस्ता क्रियाकलापमार्फत सहकारीहरूलाई सशक्त बनाउने लक्ष्य राखेको छ । उदाहरणको लागि महाकाल गाउँपालिका वडा नं. ०३ अवस्थित लोठ सल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थासँग सहकार्य गरी जडिबुटी प्रशोधन केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापनको लागि सम्झौता भैसकेको छ ।

बैंक र वित्तीय संस्थासँग मुक्तिनाथ

बैंक र वित्तीय संस्थासँगको सहकार्यले किसान तथा उद्यमीहरूको कृषि व्यवसायलाई थप प्रभावकारी, व्यवसायिक र दिगो बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्छ, भन्ने उद्देश्यले कम्पनीले नविल बैंक र मुक्तिनाथ विकास बैंक लि. जस्ता सफल बैंकहरूसँग सहकार्य गरेको छ । अन्य बैंकहरूसँग पनि सहकार्य गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइरहेको छ । व्यवसायिक परामर्श सेवादेखि उत्पादन चक्रका सबै चरणमा आवश्यक वस्तु तथा उपकरणहरू उपलब्ध गराई

सहज रूपमा ऋण सुविधाका लागि व्यवसायिक योजना निर्माण गर्न गरेको छ । किसानहरूलाई व्यवसायिक कृषि सञ्चालनको लागि आवश्यक कृषि व्यवसाय परामर्श सेवा उपलब्ध गराई उत्पादनको गुणस्तरमा सुधार, लागत घटाउने उपाय र बजार व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षण, वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी तालिम सातवटै प्रदेशमा प्रदान गर्दै आएको छ । नयाँ प्रविधि र प्रक्रियाहरूको प्रयोगमा जोड दिँदै कृषकहरूलाई तथा उद्यमीहरूलाई कृषि क्षेत्र आधुनिक कृषि प्रणालीलाई प्रोत्साहित गर्न बैंक र कम्पनीले प्रेरित गरीरहेको छ ।

विकास सामोदासँग मुक्तिनाथ

यस कम्पनीले विभिन्न राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूको आर्थिक सहयोगमा स्थानीय समुदाय, समूह र सहकारीहरूको विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरीरहेको छ ।

१) मसुरोको उन्नत उत्पादन प्रविधि प्रदर्शन परीयोजना (लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल)

USAID/FEED The FUTURE Legumes System Innovation Lab and Michigan State University (यूएसएडरफीड द फ्युचर लेग्युम सिस्टम इनोभेसन ल्याब र मिशिगन राज्य विश्वविद्यालयको आर्थिक सहयोगमा सञ्चालन

गरीएको यो परियोजनाले लुम्बिनी प्रदेशमा मसुरोको उत्पादनलाई एकल बालीको रूपमा लाभदायी बनाउन उन्नत कृषि अभ्यासहरू प्रदर्शन गर्ने उद्देश्य राखेको छ। यस परियोजनाका मुख्य उद्देश्यहरूमा गुणस्तरीय बीउ (Quality Seeds), राम्रो कृषि अभ्यास (Good Agriculture Practices) एकीकृत कीट व्यवस्थापन (IPM), र गुणस्तरीय कृषि सामग्रीहरू (Quality Inputs)को महत्व देखाउनु थियो। साथै, मसुरो खेतीको वर्तमान बजार परीस्थितिमा लाभदायकता र उत्पादनको प्रभावकारीता मूल्याङ्कन गरीएको थियो। स्थानीय सहकारीहरूलाई कृषि स्रोत केन्द्रको रूपमा परीचालन गरी इनपुट्सको खरीदमा सहयोग पुऱ्याइएको थियो। जसमा महिलाहरू र सीमान्तकृत समूहहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्न डेमो चौतारी मार्फत किसानहरूको व्यापक सहभागिता गरीएको थियो।

२) खाद्य साक्षरता कार्यक्रम र छतमा बगैंचा कार्यक्रम (ललितपुर महानगरपालिका)

FAO नेपालसँगको सहकार्यमा सञ्चालन गरीएको यस कार्यक्रममा १० स्थानमा तालिमहरू सञ्चालन गरीयो। यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य व्यक्ति, समुदाय र राष्ट्रलाई आहारमा परीवर्तन ल्याई स्वस्थ जीवनशैलीको प्रवर्द्धन गर्नु र आहार शैलीको विकास गर्नु हो। यसले SDGs का सुचकहरू जस्तै उत्तरदायी उपभोग, राम्रो स्वास्थ्य,

गरीबी निवारण, भोकमरी अन्त्य, र जलवायु परीवर्तन जस्ता लक्ष्यहरूको प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्नेछ। यो अभियानले स्थानीय खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्धन, राम्रो कृषि अभ्यासहरू अपनाउने र विभिन्न उमेर समूहका लागि पोषक तत्वयुक्त खाना प्याकेज विकास गर्नमा केन्द्रीत रहेको थियो।

३) गहुँ बीउ उत्पादन कार्यक्रम (सिराहा र सप्तरी)

CARE नेपाल र राष्ट्रिय कृषि महासंघसँगको सहकार्यमा सञ्चालन गरीएको यस कार्यक्रमले स्थानीय गहुँ बीउ उत्पादन क्षमता र गुणस्तरमा उल्लेखनीय सुधार सम्बन्धी गोष्ठी संचालन गर्‍यो। यसले किसानहरूलाई उन्नत कृषि अभ्यासहरूमा तालिम प्रदान गर्दै बाली व्यवस्थापन, माटोको उर्वरता र कीट व्यवस्थापनको ज्ञान दिलायो। यसले गहुँको उत्पादन वृद्धि गर्दै किसानहरूको आयमा वृद्धि ल्यायो। त्यस्तै स्थानीय बीउ प्रणालीलाई सुदृढ गर्दै महिलाहरू र सीमान्तकृत किसानहरूको सशक्तीकरणमा टेवा पुऱ्याएको छ।

४) धान र तरकारी प्रदर्शन कार्यक्रम (चितवन, धादिङ, मकवानपुर)

USAID/Agri-inputs को सहयोगमा सञ्चालन गरीएको धान र तरकारी कार्यक्रमले उन्नत धानको जात र तरकारी खेती प्रविधिहरूको प्रयोग गरेर उत्पादन क्षमता बढाउने लक्ष्य लिएको छ । यस कार्यक्रमले किसानहरूलाई सामग्री प्रयोग, कीट व्यवस्थापन, र आधुनिक खेती प्रविधिहरूमा तालिम प्रदान गरिएको थियो, जसले उत्पादन वृद्धि र किसानहरूको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्यायो ।

५) कृषि यान्त्रिकीकरण प्रदर्शन कार्यक्रम (बिरगञ्ज, चितवन, धनगढी)

USAID/Agri-inputs को सहयोगमा सञ्चालन गरीएको कृषि यान्त्रिकीकरण कार्यक्रमले बीरगञ्ज, चितवन र धनगढीका किसानहरूलाई आधुनिक कृषि यन्त्रहरूको प्रयोगमार्फत उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न प्रोत्साहित गरिएको थियो । यसले कम्बाइन हार्भेस्टर, शक्ति टिलर, बीउ रोप्ने मेसिन, र थ्रेसर जस्ता यन्त्रहरूको प्रदर्शन गर्दै समय र श्रम बचत गर्न प्रेरित गरेको थियो । किसानहरूले यन्त्र सञ्चालन र मर्मतसम्भारको तालिम प्रदान गरिएकोले खेतीमा प्रविधिको प्रयोग र उत्पादन वृद्धि गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

६) DFCD/SNV को सहयोगमा गण्डकीमा संचालित कार्यक्रमको समापन

मुक्तिनाथ विकास बैंक, एसएनभी (SNV), र मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको सहकार्यमा जलवायु प्रतिरोधात्मक क्षमतामा सुधार गर्न आयोजित कार्यक्रम अत्यन्त प्रभावकारी रहेको थियो । कार्यक्रममा ५०% सहूलियतमा जलवायु मैत्री प्रविधिहरूको वितरण गर्नुका साथै नवलपुर-१, गोरखा-२, तनहुँ-३, स्याङ्जा-५, र कास्की-७ गरी १८ सहकारीहरूलाई प्रशिक्षण प्रदान गरीएको थियो। यसैगरी, ६० जना जुनियर टेक्निकल असिस्टेन्ट (JTA) र प्राविधिकहरूका लागि दुईवटा प्रशिक्षकहरूको तालिम (TOT) आयोजना गरेको थियो । यस कार्यक्रमबाट २,००० किसानलाई जानकारी र सीप हस्तान्तरण गर्न सहयोग पुगेको छ । यस पहलले सहकारीहरूको जलवायु प्रतिरोधात्मक क्षमता वृद्धि गर्न मात्र होइन, दिगो कृषि अभ्यासमा आधारित ज्ञान र सीप किसानसम्म पुऱ्याउन समेत महत्वपूर्ण योगदान दिएको थियो । समग्रमा, यस कार्यक्रमले सहकार्य मार्फत कृषिमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन सकिने उदाहरण प्रस्तुत गरेको थियो ।

| Summary of work carried out with INGOs

S.N	Project Name	Location	Funded by	Beneficiaries	Impact
1	Demonstration of Improved Package of Practice of Lentil.	Banke, Lumbini Province	USAID, Feed the Future legume system innovation lab and Michigan state University.	Local cooperatives	Improved lentil farming techniques for local cooperatives, enhancing productivity and profitability.
2	Food Literacy program and Roof top kitchen gardening program	Lalitpur Metropolitan city, Bagmati Province	FAO Nepal	Local communities	Empowered local communities in Lalitpur with sustainable kitchen gardening skills for better nutrition and food security.
3	Seed production of wheat crops	Siraha and Saptari	CARE Nepal/ NFGF	Local Farmers	Supported local farmers with advanced seed production knowledge, increasing wheat yield and income
4	Rice and Vegetable demonstration program	Dhading and Makwanpur districts	USAID	Local Farmers	Enabled local farmers to adopt modern practices for higher productivity and crop diversification.
5	Farm Agriculture Mechanization Demonstration program	Bara, Parsa, Chitwan, Makwanpur, Dhading, Kailali, Kanchanpur, Dadeldhura	USAID	Commercial Farmers	Introduced commercial farmers to mechanized agriculture, reducing labor costs and increasing efficiency.
6	Wholesale Rural Cooperative Lending for Increased Climate Resilience of Small holder farmers	Nawalpur, Gorkha, Tanahun, Syangja, Kaski	DFCD/SNV along with MNBBLs	Cooperatives, JTA	Enhanced the resilience of cooperatives and smallholder farmers by providing access to climate-adaptive financing through wholesale rural cooperative lending.

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.
MUKTINATH KRISHI COMPANY LTD.
An Associate Company of Muktinath Bikas Bank

युवा अद्युधिशिलताको विकास

उद्यमशीलताको विकासमा मुक्तिनाथ

सीप विकास र सम्भावनाको खोजी

कम्पनीले कृषि तथा पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान (IU), सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय (FWU), कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय (AFU), मधेश कृषि विश्वविद्यालय जस्ता विश्वविद्यालयहरूसँग सम्भौता गरेर अधि बढीरहेको छ। सातवटै प्रदेशमा कम्पनीका शाखाहरु भएका कारण कृषि पढीरहेका र पढीसकेका विद्यार्थीहरूलाई विभिन्न प्राविधिक तथा व्यवसायिक क्षेत्रमा परीचालित गरी उनीहरूको सीप र क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुऱ्याउँदै आएको छ। सीप सीकाई पश्चात् उनीहरूको काम प्रतिको प्रदर्शन, लगनशीलता हेरी कम्पनीले नेपालमा नै कृषि उद्यममा संलग्नता हुन प्रेरित गरेको छ।

स्टार्टअप केन्द्रको स्थापना

त्रिभुवन विश्वविद्यालय (कृषि तथा पशु विज्ञान संस्थान)मा मुक्तिनाथ विकास बैकको सहकार्यमा स्टार्टअप केन्द्र स्थापना गरीएको छ। यस केन्द्रको उद्देश्य स्नातक विद्यार्थीहरूका लागि उद्यमशीलता गतिविधि प्रोत्साहन गर्दै वैदेशिक पलायनलाई न्यूनीकरण गर्न योगदान पुर्याउनु हो। यसले विद्यार्थीहरूलाई व्यवसायिक सीप विकास, सुरुवातमा आवश्यक परामर्श र सहयोग प्रदान गर्नका साथै नवीन विचारलाई व्यवसायिक योजनामा बदल्न मद्दत पनि गर्दछ। केन्द्रले स्वरोजगार र रोजगार सिर्जना, सञ्जाल निर्माण, र स्थानीय आर्थिक विकासलाई प्रोत्साहन गर्दै देशमै उद्यमशीलता बढाउने अवसर सिर्जना गर्नेछ।

इन्टर्नबाट जागिरसम्मको अनुभव

रेजीना सपकोटा

कृषि विज्ञानमा आफ्नो भविष्य खोज्ने क्रममा स्नातक तहसम्मको अध्ययन सम्पन्न गरेपछि, म नेपालको कृषि क्षेत्रको वास्तविक परीदृश्य हेर्ने र केही अनुभव संकलन गर्ने चाहना राख्थे। यसै क्रममा मैले मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी र यसका क्रियाकलापहरूको बारेमा थाहा पाए। कृषि क्षेत्रमा मेरो योगदान पुऱ्याउनका लागि यस कम्पनीको R&D विभागमा इन्टर्नको रूपमा सामेल हुनुलाई मैले पहिलो कदम मानें। इन्टर्नशिपका क्रममा, मैले उच्च सीप भएका प्राविधिकहरूको टोलीसँग काम गर्ने अवसर पाए, जसले मलाई महत्वपूर्ण ज्ञान र सीप प्रदान गर्नुभयो, र साथै यस सहकार्यमा मलाई थप हौसला र प्रोत्साहन मिल्यो। अनुसन्धानसँग सम्बन्धीत डाटा रेकर्ड राख्ने, रिसर्च डिजाइन र लेआउट तयार पार्ने, रिसर्च ट्रायलहरूको लेखन कार्य, र अन्य विभिन्न परियोजनाहरूमा सहभागी हुने मेरा प्रमुख कार्यहरू थिए। मेरो काम प्रतिको जोस जाँगर र सक्रिय सहभागिता, र साथै यस कार्यक्षेत्रको सहि मुल्यांकनले इन्टर्नशिपको समाप्तिमा मलाई यसै कम्पनीमा R & D विभाग अन्तर्गत पूर्णकालिक रूपमा काम गर्ने नयाँ अवसर दियो। पेशागत यो परीवर्तनले मलाई मेरा सीपहरू थप विकास गर्न र कम्पनीको वृद्धिमा योगदान पुर्याउन मद्दत गर्नेमा म न्धीकक छु। साथै म मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीमा व्यक्तिगत र व्यावसायिक रूपमा निरन्तर क्षमता वृद्धि गर्ने अवसरका लागि आभारी छु र यहाँ रहेर कृषि उद्योगमा सकारात्मक प्रभाव पार्न पाउँदा खुशी छु।

म सुगम खनाल BSc. Ag कार्यक्रम सकिए पश्चात् करियरको अर्को चरणबारे अनिश्चित हुँदै गर्दा मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि., अनुसन्धान तथा व्यवसाय विकास विभागका प्रमुख, श्री सागर पाण्डेसँग वार्तालाप गर्ने मौका जुयो। हाम्रो संक्षिप्त वार्तालापमा उहाले कम्पनीको भिजन र कार्ययोजनाको वर्णन गर्दै मेरो प्राविधिक पृष्ठभूमिले कसरी कम्पनीको वृद्धि र विकासमा योगदान पुर्याउन सक्छ भन्ने कुरामा प्रकाश पार्नुभयो। अनुसन्धान तथा व्यवसाय विकास विभाग अन्तर्गतको उत्पादन विकास निकायमा इन्टर्नको रूपमा सामेल हुने अवसर पाए पश्चात् २९ पौष, २०८० मा मुक्तिनाथ कृषि कम्पनि संगको मेरो यात्रा औपचारिक रूपमा सुरु भयो। त्यस बखत मेरो भूमिका मुख्यतया कृषि उत्पादनहरूको निर्माण तथा विकासका लागि सहयोग गर्न थियो। यस निकायका जिम्मेवारीहरू सहज ढंगबाट पूरा गर्न सक्ने अवस्थामा पुगेपछि मैले आफ्ना सीपहरू पनि परीस्कृत गर्न थालें, जसले नयाँ उत्पादन निर्माणमा मेरा योगदानहरू उल्लेखनीय रूपमा बढायो। यसै क्रममा मैले एक कुशल उत्पादन विकासकर्ता, श्री मनिला लामिछानेसँग नाजिकबाट काम गर्ने तथा इन्टर्नशिपको समयमा अमूल्य सल्लाह सुझाव लिने सु-अवसर पनि प्राप्त गरें। समयसंगै उत्पादन निर्माणमा मेरा प्राविधिक सीपहरू विकास हुनुका साथै विश्लेषणात्मक, समस्या समाधान तथा निर्णयात्मक क्षमताहरू पनि चुस्त हुँदै गए। इन्टर्नशिपको समयमा यिनै सीपहरूको वृद्धि तथा काम प्रतिको लगाभले गर्दा यहि विभागमा जागिरको अवसर सिर्जना भए पश्चात्, म उत्पादन विकासकर्ताको रूपमा काम गर्दै आएको छु। इन्टर्नशिपको आधारशिला पश्चात् अनुसन्धान तथा व्यवसाय विकासमा जागिरको अवसर प्रदान गरेकोमा म मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी प्रति निकै आभारी छु। यस अवसरले व्यवसायिक विकासमा मात्र नभई मलाई उत्पादन विकासकर्ताको रूपमा नेपालको कृषि क्षेत्रमा अर्थपूर्ण योगदान दिन सक्षम बनाएको छ।

सुगम खनाल

इन्टर्न देखि उद्यमी सम्म

“नेपालमा कृषिको सम्भावना देखेर आफ्ना धेरैजसो साथीहरूले विदेश जाने योजना बनाइरहेको बेला, मैले व्यवसायिक कृषिबारे सिक्न खोजिरहेको थिएँ । व्यवसायिक कृषि गर्न सम्भावना देखिए पनि सुरुमा म अलमलमा परेको थिएँ । यस क्रममा, मलाई मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको बारेमा थाहा भयो र त्यहाँ इन्टर्नशिप गर्ने अवसर पाएँ ।”

सुरज मल्ल ठकुरी

चितवनमा इन्टर्नशिपका क्रममा, मैले आधुनिक कृषि यन्त्रहरूको (जस्तै, डबल ब्यारेल म्यानुअल सीडर, राइस मिल मेसिन) उपयोगबारे सिकें । मैले रामपुर कृषि कलेज भ्रमण गरी लिची र आँपको ग्राफिटङ्ग प्रविधि (लिचीको लागि एयर लेयरीड र आँपको लागि ग्राफिटङ्ग) को महत्वबारे जानकारी पाएँ । त्यहाँ मैले बीउ उत्पादन प्रणाली, लागत र बजार व्यवस्थापनबारे गहिरो ज्ञान आर्जन गरें । साथै, रासायनिक मल र स्प्रे गर्ने (जस्तै, MgSO₄, K₂SO₄, CAN, NPK) को प्रयोगबारे अनुसन्धान गरेर रसायनले बालीमा पार्ने प्रभाव अध्ययन गर्न पाएँ ।

स्याङ्जा फार्ममा, मैले सुन्तलाको ग्राफिटङ्ग र त्यसबाट विरुवा उत्पादन प्रक्रियाको अनुभव बटुले । त्यहाँ स्थानीय कामदारलाई रोजगारी दिने व्यवस्थापन प्रणालीबारे सिकें । मैले सृजना जात टमाटरको उत्पादन र बीउ उत्पादनको प्रविधिको अध्ययन पनि गरें । स्याङ्जा फार्म अनुसन्धान केन्द्र भएकाले, त्यहाँ प्रशिक्षण र ज्ञान बाँडफाँडमा पनि म संलग्न भएँ ।

चितवन र स्याङ्जा फार्मबाट प्राप्त अनुभवले म भित्र उद्यमशीलताको भावना जागृत गर्‍यो । आधुनिक सीप, प्रविधि, र व्यवस्थापन प्रणालीबारे गहिरो ज्ञान आर्जन गर्दै, मैले आफ्नै व्यावसायिक फार्म स्थापना गर्ने सोच बनाएँ । सुरुमा अनभिज्ञ भएका उनी अहिले आफ्नो फार्ममा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्दै कृषिमा नवीन सम्भावनाहरू सिर्जना गरीरहेको छु ।

अन्ततः मैले पोखरा (१७, छोरेपाटनमा २ रोपनी क्षेत्रफलमा मल्ल कृषि फर्म स्थापना गरें । अहिले, म आधुनिक प्रविधि र व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोग गरेर व्यावसायिक कृषि गर्दै छु र नेपाली कृषिमा थप नयाँ सम्भावनाहरू सिर्जना गरीरहेको छु ।

कृषकसंग मुक्तिनाथ

नेपालभरी सातै वटा प्रदेशमा मुक्तिनाथ विकास बैंक र मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको सहकार्यमा “कृषकसंग मुक्तिनाथ” अभियान संचालनमा ल्याइएको छ, जस अन्तर्गत उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि सम्बन्धी तालिमहरु सँग-सँगै वृद्धि व्यवस्थापनको लागि वित्त व्यवस्थापन सम्बन्धी परामर्श गर्दै आइरहेको छ । कृषकहरुलाई आधुनिक कृषि प्रविधि र व्यवसायीकतासँग जोड्ने क्रममा कृषकसंग मुक्तिनाथ अभियान मार्फत देशभरका विभिन्न जिल्लामा कृषक तालिम, अभिमुखीकरण तथा बाली उपचार शिविर लगायतका कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको छ । बेमौसमी तरकारी उत्पादन, प्रतिरोधात्मक आलु उत्पादन, सहकारी व्यवस्थापन तालिम, प्रशिक्षक प्रशिक्षण, विरुवा क्लिनिक (Plant Clinic), विरुवा संरक्षण तालिम, कीरा तथा रोग व्यवस्थापन कृषि यन्त्र प्रयोग प्रदर्शन तालिम जस्ता थुप्रै विषयवस्तुमा तालिम गरेको थियो । जसमार्फत आ.व. २०८०/८१ मा ९० वटा तालिम मार्फत करीव २,७३६ जना किसानहरूसँग अन्तरक्रिया भएको छ भने अहिले सम्म करीव

१०,००० कृषकहरुले कृषकसंग मुक्तिनाथ अभियानद्वारा तालिम प्राप्त गर्नु भएको छ । यो अभियान नयाँ-नयाँ प्रविधिहरुको प्रसारको साथसाथै सरल र सुलभ रुपमा कम्पनीका वस्तु तथा सेवाहरु प्रवाह गर्न प्रभावकारी माध्यमको रुपमा विकास भएको छ । त्यस्तै गरी विभिन्न व्यवसायीक बालीहरुमा लाग्ने रोगकिराहरुको व्यवस्थापन गर्ने उपाय, जैविक तथा रसायनिक मलको मात्रा, बालीहरुलाई चाहिने विभिन्न मापदण्ड र नर्सरी व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयहरु पनि कृषकहरुलाई उक्त अभियान मार्फत सचेत गराइन्छ ।

कृषकसंग मुक्तिनाथ अभियानलाई प्रभावकारी रुपले कार्यान्वयन गर्न कम्पनीले सहकारीमा आधारित कृषि श्रोत केन्द्र मार्फत समेत विभिन्न तालिमहरु दिँदै आएको छ । आगामी दिनहरुमा कम्पनीले कृषकहरुको समस्या र तिनको समाधानको उपायहरु सहज रुपमा प्रदान गर्दै उक्त अभियानलाई अझ प्रगाढ गराउदै लगिने लक्ष्य राखेको छ ।

उपभोक्तासंग मुक्तिनाथ

खाना मानिसको आधारभूत आवश्यकता हो । खाना खानु मात्र महत्वपूर्ण कुरा होइन, शरीरलाई के आवश्यक छ त्यसको मात्रा मिलाएर खानु महत्वपूर्ण कुरा हो । मानिसमा खाद्य पौष्टिकता सम्बन्धी ज्ञानको कमिले गर्दा घरमा सजिलै उपलब्ध हुने पोषणयुक्त खानाको सट्टा बजारमा प्रचार प्रसार गरीएका महङ्गे र कम पोषणका खाद्यान्नमा पैसा खर्च गरेको अवस्था छ । फास्ट फुडमा पोषणको कमि हुने र स्वास्थ्यको लागि राम्रो नहुने थाहा भएतापनि व्यस्तताको कारण तथा बाहिरीशैलीको नक्कल गर्ने प्रवृत्तिले शहरी जीवनमा यसको माग बढिरहेको छ । तर यिनै समस्याहरूलाई समाधान गर्न खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सम्बन्धी जनचेतना र तालिमहरू भने निकै न्यून छ ।

यिनै विषयहरूलाई मध्यनजरमा राखी मुक्तिनाथ फुड बैकले खाद्य साक्षरता कार्यक्रमको अवधारणा अगाडि सारेर कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय र FAO Nepal सँगको समन्वयनमा Nepal Food Forum मा औपचारिक रुपमा खाद्य साक्षरता अभियानको उद्घाटन गरीएको थियो । उक्त कार्यक्रम अहिले सम्म ललितपुर महानगरपालिकाको १० वटा वडामा गरीएको छ भने ३०० जना भन्दा बढीको सहभागीता भईसकेको छ । यस अभियानलाई देशव्यापी रुपमा सात वटै प्रदेशमा उपभोक्तासंग मुक्तिनाथ र खाद्य साक्षरता मार्फत खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धिका कार्यहरू गरी देशको समग्र खाद्य क्षेत्रको दिगो विकासमा सहयोग गर्ने अभिप्राय रहेको छ ।

व्यवसायिक उत्पादनमा मुक्तिनाथ

मुसुरो बालीको उत्पादन

मुसुरो नेपालीहरूको दैनिक आहाराको नियमित अंश हो, जसबाट प्रोटीन, फाइबर र पोषक तत्वहरू पाइन्छ। मुसुरोको स्थानीय उत्पादन अहिले घट्दो क्रममा छ। वि.सं. २०६८ सम्म नेपालले स्थानीय उत्पादनबाट उपभोगको माग पूरा गर्नुका साथै वार्षिक कुल ६,८१५ टन निर्यात गरेको अभिलेख छ। तर, हाल नेपालले मुसुरोको माग पूरा गर्न वार्षिक ४५ हजार ८०० मेट्रिक टन आयात गर्नुपरेको देखिन्छ। किसानले मुसुरोलाई प्रमुख बालीको रूपमा नलिनु, उन्नत कृषि अभ्यास आत्मसाथ नहुनु, प्रविधिमैत्री खेती अनुसरण नहुनुलाई यसको कारक मान्न सकिन्छ। हाम्रो अनुसन्धान अनुसार, आधुनिक र उन्नत कृषि अभ्यासहरू लागु गर्न सकेमा नेपालमा मुसुरोको उत्पादकत्वमा ६५ प्रतिशतले बृद्धि हुन सक्ने देखिन्छ।

यही सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै कृषकलाई मुसुरो बालीको परम्परागत र उन्नत कृषि अभ्यासको भिन्नता देखाइ उन्नत कृषि अभ्यास अनुसरण गर्न उत्प्रेरीत गर्ने उद्देश्यले लुम्बिनी प्रदेशका विभिन्न जिल्लामा १२ जना कृषकहरूको फिल्डमा प्रदर्शनी गरीएको थियो। USAID को सहयोग, Feed the Future Innovation Lab for Legume Systems Research - Michigan State University को संयोजनमा स्थानीय सरकारको समन्वय तथा मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको कार्यान्वयनमा फिल्ड प्रदर्शनी कार्यक्रम गरीएको थियो। परम्परागत प्लटको तुलनामा उन्नत कृषि

अभ्यासको प्लटमा एकनासको बालीको उमार शक्ति, उत्कृष्ट वानस्पतिक वृद्धि तथा उल्लेख्य फुल, कोशा र गुणस्तरीय दानाको उत्पादन भएको देखिएको थियो। मुसुरोको उन्नत अभ्यासको प्रदर्शनी प्लटमा औसत उत्पादन प्रति हेक्टर १०८६ के.जी. देखियो जुन परम्परागत अभ्यासको प्लट भन्दा १६० प्रतिशत बढी थियो। प्रदर्शनी प्लटमा श्रम, कृषि सामग्री र कृषि उपकरणमा बढी लगानी आवश्यक भएतापनि बढेको उत्पादनले परम्परागत प्लटको तुलनामा ६८ प्रतिशत बढी आमदानी प्राप्त गरेको देखियो।

उन्नत कृषि अभ्यास अपनाउदा उत्पादन र आमदानी राम्रो हुने देखिए पनि यस प्रदर्शनीका क्रममा रोपाइको समय, माटोको चिस्यान र रोग तथा भार व्यवस्थापनको विषय प्रमुख चुनौती रहेका थिए। यी चुनौतीलाई सिकाइका रूपमा लिएर, आउने दिनमा नविनतम समाधान सहित यी अभ्यासलाई थप विकास गर्दै अनुसरण गर्नपर्ने देखिन्छ।

अन्ततः उन्नत कृषि अभ्याससँग किसानहरूलाई परिचित गराएर, मूल्य श्रृङ्खलाका चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गरी लुम्बिनी प्रदेश र नेपालभर मुसुरो उत्पादन व्यवसायी नाफामुखी बन्न सक्ने देखिन्छ। सम्पूर्ण मुसुरो प्रणालीमा सार्वजनिक र निजी क्षेत्रको सह-साझेदारी बढाउन पनि आवश्यक छ। यसो गर्न सफल भए मुसुरो उत्पादनमा टेवा पुर्याउदै स्थानीय रूपमा उत्पादन भएको मुसुरो आउने समयमा नेपालीको थाल थालमा फिर्ता ल्याउन सकिने देखिन्छ।

विषय सूची

१.	वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना	३४
२.	वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारीहरु	३५
३.	छैठौँ वार्षिक साधारण सभामा संचालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन	३६
४.	२०८१ साल असार मसान्त सम्मको वासलात वित्तीय अवस्थाको विवरण	३७
५.	२०८१ साल असार मसान्त सम्म(आ. व. २०८०/८१)को आय व्यय वित्तीय अवस्थाको विवरण	३८
६.	कारोबारका विवरणहरु	३९
७.	कम्पनीका रणनीतिक उपलब्धिहरु	४३
८.	कम्पनीका वार्षिक उपलब्धिहरु	४५
९.	सहायक कम्पनीहरुको प्रगति विवरण	४९
१०.	सफलताको कथा	५५
११.	कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १०९ अनुसारको अतिरिक्त विवरण	५७
१२.	धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली २०७३ को अनुसूची १५, नियम २६ को उपनियम २ संग सम्बन्धित	६२
१३.	लेखापरीक्षण प्रतिवेदन	६७
१४.	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को एकीकृत वित्तीय विवरणहरु	७१-९५
१५.	प्रोक्सी फाराम	९६
१६.	नोट	९७

छैठौं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८१/०९/०३

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.को मिति २०१ पौष ०१ गते सम्पन्न संचालक समितिको ८८औं बैठकको निर्णय अनुसार कम्पनीको छैठौं वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा, देहायका विषय उपर छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएको हुँदा सम्पूर्ण संस्थापक तथा सर्वसाधारण शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारी एवं उपस्थितिका लागि यो सूचना प्रकाशित गरीएको छ ।

सभा हुने मिति, समय र स्थान:

मिति: २०८१ पौष २६ गते, शुक्रबार (तदनुसार जनवरी १०, २०२५)

समय: दिनको १:०० बजे

स्थान: यती इभेन्ट्स एण्ड कन्फरेन्स सेन्टर, बसुन्धरा, काठमाण्डौ ।

सम्पर्क: ९८०२३५०१००

छलफलका विषयहरू:

(क) सामान्य प्रस्तावहरू :

१. संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारीत गर्ने ।
२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहित आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तको वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह लगायतका विवरणहरू पारीत गर्ने ।
३. आ.व.२०८१/०८२ को लागि लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने र निजको पारीश्रमिक निर्धारण गर्ने ।

(ख) विशेष प्रस्ताव:

१. संचालक समितिको बैठकबाट नियुक्त सर्वसाधारण संचालक र स्वतन्त्र संचालकको नियुक्ति अनुमोदन सम्बन्धमा ।
२. कम्पनीले उद्देश्य मिले कम्पनीहरूलाई प्राप्त (Acquire) गर्नको लागि संचालक समितिलाई अख्तियारी सम्बन्धमा ।
३. कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावलिमा आवश्यक संसोधन गर्नको लागि संचालक समितिलाई अख्तियारी दिने ।

(ग) विविध

द्रष्टव्य: छैठौं वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनार्थ मिति २०८१ पौष १९ गतेका दिन यस कम्पनीको शेयर दाखिला खारेज बन्द (Book Close) हुने व्यहोरा शेयरधनी महानुभावहरूलाई जानकारी गराइन्छ ।

संचालक समितिको आज्ञाले,
रामशरण तिमल्सिना
कम्पनी सचिव

छैठौं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारीहरु

१. छैठौं वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनका लागि मिति २०८१/०९/१९ गते (१) एक दिन कम्पनीको सेयरधनी दर्ता किताब बन्द गर्ने निर्णय गरीएको छ। मिति २०८१/०९/१८ गतेसम्म नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेडमा कारोबार भई सि. डि. एस. एण्ड क्लियरीङ्ग लिमिटेडबाट राफसाफ समेत भई प्रचलित नियमानुसार यस वित्तीय संस्थाको सेयर रजिष्ट्रार श्री मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड, नारायणचौर, नक्साल, काठमाण्डौमा रहेका सेयरधनी दर्ता किताबमा अद्यावधिक भई कायम हुन आएका सेयरधनीहरु मात्र वार्षिक साधारण सभामा भाग लिन तथा मतदान दिन सक्नेछन्।
२. वार्षिक सभामा भाग लिन आउनुहुने सेयरधनीहरु महानुभावहरुले आफ्नो हितग्राही खाता नं. (BOID) को विवरण सहित आफ्नो परीचय खुल्ने प्रमाण (जस्तै: नागरीकता प्रमाणपत्र वा अन्य कुनै परीचयपत्र) साथमा लिई आउनु हुन अनुरोध छ।
३. सभामा भाग लिने प्रत्येक सेयरधनी महानुभावहरुले सभा हुने स्थानमा रहेको हाजिरी पुस्तिकामा दस्तखत गर्नुपर्नेछ। सेयरधनी हाजिरी पुस्तिका अपरान्ह १२:०० बजे देखि खुल्ला रहने छ।
४. कुनै सेयरधनी साधारण सभामा स्वयं उपस्थित हुन नसक्ने भै साधारण सभामा भाग लिन तथा मतदान गर्न प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गर्न चाहने सेयरधनीहरुले प्रचलित कम्पनी कानूनले तोकेको ढाँचामा प्रतिनिधि पत्र (प्रोक्सी फारम) भरी सभा शुरू हुनुभन्दा कम्तीमा ४८ घण्टा अगावै कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय, बसुन्धरा काठमाण्डौमा दर्ता गराई सक्नुपर्नेछ। कम्पनीको सेयरधनी बाहेक अरूलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) दिन पाइने छैन।
५. प्रतिनिधि नियुक्त गरी सकेको सेयरधनी आफै सभामा उपस्थित भई हाजिरी पुस्तिकामा दस्तखत गरेमा निजले दिएको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) स्वतः बदर हुनेछ। यसरी प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गर्दा एक जना सेयरधनीलाई मात्र प्रतिनिधि नियुक्त गर्नु पर्नेछ।
६. कुनै संगठित संस्था वा कम्पनीले सेयर खरीद गरेको हकमा त्यस्ता संगठित संस्था वा कम्पनीको तर्फबाट खटाईएको वा मनोनित गरेको प्रतिनिधिले साधारण सभामा भाग लिन तथा मतदान गर्न पाउने छ।
७. नाबालक वा अशक्त/विक्षिप्त व्यक्ति सेयरधनीहरुको हकमा यस कम्पनीको सेयरधनी दर्ता पुस्तिकामा संरक्षकको रुपमा नाम दर्ता भएको व्यक्तिले मात्र साधारण सभामा भाग लिन र प्रतिनिधि (प्रोक्सी) तोक्न पाउनुहुने छ।
८. वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी आवश्यक भएमा यस कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय बसुन्धरा, काठमाण्डौमा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क गर्नुहुन वा www.muktinathkrishi.com मा हेर्नुहुन अनुरोध छ।

छैठौं वार्षिक साधारण सभामा संचालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.को छैठौं वार्षिक साधारण सभामा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा हामी अत्यन्तै खुसी छौं। कम्पनीले विगतका वर्षहरूभन्दा यस वर्ष थप प्रगति हासिल गर्न सफल भएको कुरा आदरणीय शेयरधनीज्यूहरूलाई जानकारी गराउन चाहन्छौं। यस प्रतिवेदनमा नियामक निकायहरूले तोकेका विषयवस्तुहरूका साथै सरोकारवालाहरूका लागि सान्दर्भिक अन्य प्रगतिका विवरणहरू पनि समेटिएका छन्।

कम्पनीले २०८०/०८१ का लागि तय गरेका विभिन्न रणनीतिक योजनाहरू सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गर्दै, ती योजनाहरूलाई आगामी वर्षहरूमा पनि निरन्तरता दिने लक्ष्य लिएको छ। सहकारीमा आधारित कृषि स्रोत केन्द्र, कृषि प्रशोधन केन्द्र, कृषि बजार केन्द्र, र कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्रमार्फत कृषिको संस्थागत मूल्य श्रृंखलामा योगदान पुऱ्याउने उद्देश्यले कम्पनीले आफ्नो नीति तथा कार्यक्रम अघि बढाइरहेको छ। यसै क्रममा, आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा प्राप्त उपलब्धिहरू सहितको प्रतिवेदन यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ।

कम्पनीको आ.व. २०८०/०८१ का मुख्य उपलब्धिहरू:

- कम्पनीले Crop Copper Paste को सफलतापूर्वक व्यवसायीक उत्पादन तथा बजारीकरण अघि बढाएको।
- मुक्तिनाथ क्लाइमेट केयर लि. र मुक्तिनाथ आईटेक लि. को स्थापना भएको।
- बालीहरूको लागि आवश्यक मल जस्तै: Plant spreader sticker, Anti-virus तथा Protein-bait, Ca-B को विकास तथा अनुसन्धान अन्तिम चरणमा पुगेको।
- मुक्तिनाथ I-tech द्वारा IoT based प्रविधिको विकास भएको र FAO संग सहकार्य गर्दै Green House Automation को डेमो फार्म ललितपुर महानगरपालिकाको लागि तयार भएको।
- बुटवल उपमहानगरपालिका स्थित पशुवधशालाको संचालन तथा व्यवस्थापनको लागि सम्झौता भई आवश्यक पर्ने खसी बोकाको लागि ग्रामिण भेगमा रहेका किसानहरूलाई नियमित रूपमा खरिद सुनिश्चितता शुरु गरिएको।
- प्रादेशिक कार्यालयहरू मार्फत प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा देशको ७६ जिल्लामा ४०० भन्दा बढी वस्तु तथा सेवाहरू किसानहरूसम्म पुऱ्याउन सफल भएको।
- ललितपुर महानगरपालिका र FAO नेपालसंगको संग सहकार्य गर्दै खाद्य साक्षरता र छुटमा बगैँचा कार्यक्रम करिब १० स्थानहरूमा संचालन गरिएको।
- USAID/Agrinputs को सहयोगमा चितवन, धादिङ, मकवानपुरमा उन्नत धान र तरकारी प्रदर्शन कार्यक्रम र विरगञ्ज, चितवन, धनगढीमा कृषि यान्त्रिकीकरण प्रदर्शन कार्यक्रमको सफलतापूर्वक समापन भएको।
- कृषि लगानीको दशक, महिला उद्यमी सम्मेलन, आलु सम्मेलन, नेपाल व्यापार सम्मेलन, एग्रीटेक एक्सपोजस्ता कृषि मूलक कार्यक्रमहरूको प्यानल छलफलमा सक्रिय सहभागिता जनाएको।
- धान, गहुँ र मकै कटानी तथा फसल छुट्याउने कम्बाइन हार्भेस्टरको औपचारिक रूपमा समुद्धाटन गरिएको र बालीको सम्पूर्ण वृद्धि अवस्थाको चरणमा आवश्यक पर्ने पोषक तथा सुक्ष्म पोषक तत्वहरू मिश्रित FORCROP नामक जैविक मल तथा उत्सर्जक बजारमा सार्वजनिक गरिएको।
- विभिन्न स्थानीय, प्रादेशिक र संघीय सरकारी कार्यालयहरू तथा विकास क्षेत्रका संस्थाहरू, बैंक, बिमा कम्पनी र वित्तीय संस्थाहरू, निजी क्षेत्र तथा उद्योगहरूसंग कृषि चक्रको निर्माण गर्ने योजना राख्दै सहकार्यको लागि पहल गराएको।
- आर्थिक वर्षको तुलनामा व्यवसायमा ७० प्रतिशतले वृद्धि भएको।
- १०० भन्दा बढी आधिकारीका व्यवसायीक साभेदार, ९८ सहकारी, २५० व्यवसायीक साभेदार र करिब ३६८ व्यवसायीक फार्मका किसानहरूसंगको साभेदारीलाई प्रगाढ गराइएको।
- मुक्तिनाथ हर्बल बैंकद्वारा महाइकाल गाउँपालिकामा अवस्थित लोठसल्ला प्रशोधन केन्द्रको संचालन र व्यवस्थापनका लागि लोठसल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थासंग साभेदारी गरि अघि बढेको।
- लुम्बिनी प्रदेशमा उत्पादन भएको मुसुरुको खरीद सुरुवात भएको।
- सिराहा र सप्तरीमा CARE नेपाल र राष्ट्रिय कृषि महासंघसंगको सहकार्यमा गहुँ बीउ उत्पादन कार्यक्रम गरिएको।
- DFCD-SNV र मुक्तिनाथ विकास बैंकको सहकार्यमा गण्डकी प्रदेशमा Climate Smart Agriculture सँग सम्बन्धित कार्यक्रमद्वारा २०० किसानहरूलाई सीप हस्तान्तरण गरिएको।

२०८१ साल असार मसान्त सम्मको वासलात वितीय अवस्थाको विवरण

Amount in Rs

विवरण	२०८०/८१	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७६/७७
सम्पत्तिहरू					
अचल सम्पत्तिहरू					
सम्पत्ति प्लान्ट र उपकरणहरू	१५४,९५७,३१५	८१,०४१,६५०	५०,८४६,११३	२१,७७५,५२२	१५,७३७,८३८
जैविक सम्पत्ति	२३०,०००	-	-	-	-
अमूर्त सम्पत्तिहरू	६,४२८,३३५	४,३५३,१९१	५४७,८४२	६६७,१५७	२७,६८५
लगानी	१०२,५५२,०००	५९,२०१,८५९	५,०००,०००	-	-
जम्मा अचल सम्पत्तिहरू	२६४,१६७,६५०	१४४,५९६,७००	५६,३९३,९५५	२२,४४२,६७९	१५,७६५,५२३
चल सम्पत्तिहरू					
बिक्री योग्य मौज्जात	२३५,१९४,५६५	१९८,५०३,२१९	१५१,५६४,०७५	५१,३०५,३०४	१०,६२८,८१३
व्यापार र अन्य आसामी	४६३,२२४,३९३	२३१,०५२,१४०	१०७,९४७,२५७	१४०,९१२,४९८	११,९०२,९९७
लगानी	-	-	४३,८६५,६०३	८३,६७४,६६४	-
आय कर सम्पत्तिहरू	६,६४८,९२३	५,४१३,४५०	५,१०६,५७१	३,८८७,८८८	१,३२९,०२७
अग्रिम भुक्तानीहरू	७३९,४५२	२,१८३,८२२	१,६०७,६३९	६२३,५११	२०८,०८६
नगद र सो सरह	१६,६१३,८१२	६७,२०३,३३२	५,९१५,१८०	९२,६७१,०१३	१५९,३५०,६१०
विलम्बित कर सम्पत्तिहरू	२७,४०२,६६८	२५,५६१,०६५	३२,८५२,४२३	-	-
जम्मा चल सम्पत्तिहरू	७४९,८२३,८१३	५२९,९१७,०२८	३४८,८५८,७४८	३७३,०७४,८५८	१८३,४१९,५३३
जम्मा सम्पत्तिहरू	१,०१३,९९१,४६३	६७४,५१३,७२८	४०५,२५२,७०३	३९५,५१७,५३७	१९९,१८५,०५६
स्वपुँजी (इक्विटी) र दायित्वहरू					
स्वपुँजी					
इक्विटी शेयर पुँजी (चुक्ता)	७००,०००,०००	५६०,०००,०००	३६०,०००,०००	३६०,०००,०००	१८०,०००,०००
अन्य स्वपुँजी (संचित जगेडा)	(४३,४०३,७१९)	(६०,६०२,६९४)	(८३,४६७,२४४)	१८,९१९,८५१	१७,०१९,८९४
जम्मा स्वपुँजी	६५६,५९६,२८१	४९९,३९७,३०६	२७६,५३२,७५६	३७८,९१९,८५१	१९७,०१९,८९४
दायित्वहरू					
अचल दायित्वहरू					
विलम्बित कर दायित्वहरू				२,२८८,५६०	४१४,७२४
जम्मा अचल दायित्वहरू	-	-	-	२,२८८,५६०	४१४,७२४
चालु दायित्वहरू					
व्यापार र अन्य वितीय दायित्वहरू	२००,४२१,०५७	७१,२७५,८७२	७१,६५०,८२३	१३,८२७,१०८	१,६९७,६७८
व्यवस्थाहरू (प्रोभिजनस)	७,२२०,४०८	४,८५२,१३९	२,३७५,१२४	४८२,०१८	५२,७६०
अल्पकालिन कर्जा	१४९,७५३,७१७	९८,९८८,४१०	५४,६९४,०००	-	-
जम्मा चालु दायित्वहरू	३५७,३९५,१८२	१७५,११६,४२१	१२८,७१९,९४७	१४,३०९,१२६	१,७५०,४३८
जम्मा स्वपुँजी (इक्विटी) र दायित्वहरू	१,०१३,९९१,४६३	६७४,५१३,७२८	४०५,२५२,७०३	३९५,५१७,५३७	१९९,१८५,०५६

२०८१ साल असार मसान्त सम्म(आ. व. २०८०/८१)को आय व्यय वित्तिय अवस्थाको विवरण

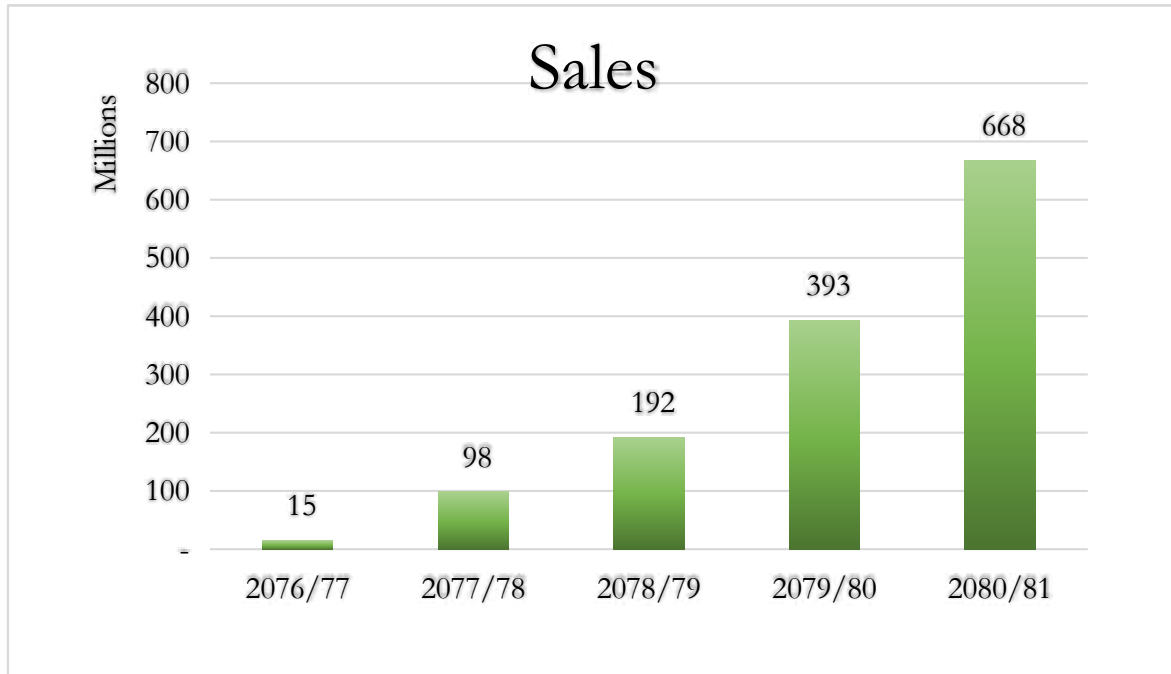
Amount in Rs

विवरण	२०८०/८१	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७६/७७
सञ्चालनबाट आय	६६७,६०६,३५९	३९२,५४७,६९५	१९२,०६९,७७३	९८,४२४,९९४	१५,३०३,५३७
बेचेको सामानको लागत	४९३,७८७,७६८	२८९,१९३,१२९	१४८,१४५,३५०	८२,००९,६१८	१३,१८६,९२५
कूल नाफा	१७३,८१८,५९१	१०३,३५४,५६६	४३,९२४,४२३	१६,४१५,३७५	२,११६,६१२
अन्य आम्दानी	५३८,३०६	२,५११,०९५	२,८१८,३२०	२८,३५०,०६३	१७,१४५,४४४
जम्मा आम्दानी	१७४,३५६,८९७	१०५,८६५,६६१	४६,७४२,७४३	४४,७६५,४३८	१९,२६२,०५६
संचालन खर्चहरू					
कर्मचारीको खर्चहरू	५७,९७२,५३३	४०,६०३,२१९	२९,७२४,८०३	१७,२९२,५२७	५,०२१,४३६
अन्य प्रशासनिक खर्च	४८,१७६,७९२	२२,५११,७९१	११८,१७८,९८५	२०,८६७,४१०	५,२२९,६७७
वित्तीय खर्चहरू	२६,४५८,५१७	१२,१८२,६२०	६,३१६,५७८	-	-
ह्रासकट्टी	२१,६६३,६४१	१३,१९५,११९	७,०५१,७१९	४,०८८,८८७	२,०४८,७५४
जम्मा संचालन खर्चहरू	१५४,२७१,४८३	८६,४९२,७४९	५३,२७२,०८५	४२,२४८,८२४	१२,२९९,८६७
गैर परिचालन आम्दानी / खर्चहरू	१९१,१२१	२७७,५१७	९,०७,३३०	-	-
जम्मा खर्चहरू	१५४,४६२,६०४	८६,७७०,२६६	५६,२९९,४१५	४२,२४८,८२४	१२,२९९,८६७
कर पूर्वको नाफा	१९,८९४,२९४	१७,०९५,३९४	(११५,४३६,६७२)	२,५१६,६१४	६,९६२,१८९
आयकर	-	-	-	-	१,५७२,४९८
विलम्बित कर	(१,८४१,६०३)	६,६२३,१०८	(२९,५३३,०१८)	१,८७३,८३६	(३६,४०६)
जम्मा कर खर्चहरू	(१,८४१,६०३)	६,६२३,१०८	(२९,५३३,०१८)	१,८७३,८३६	१,५३६,०९२
वर्षको खुद नाफा	२१,७३५,८९७	१०,४७२,२८७	(८५,९०३,६५४)	६४२,७७८	५,४२६,०९७
प्रति शेयर आधारभूत आम्दानी	३.११	१.८७	(२३.८६)	०.१८	३.०१

कारोबारका विवरणहरू

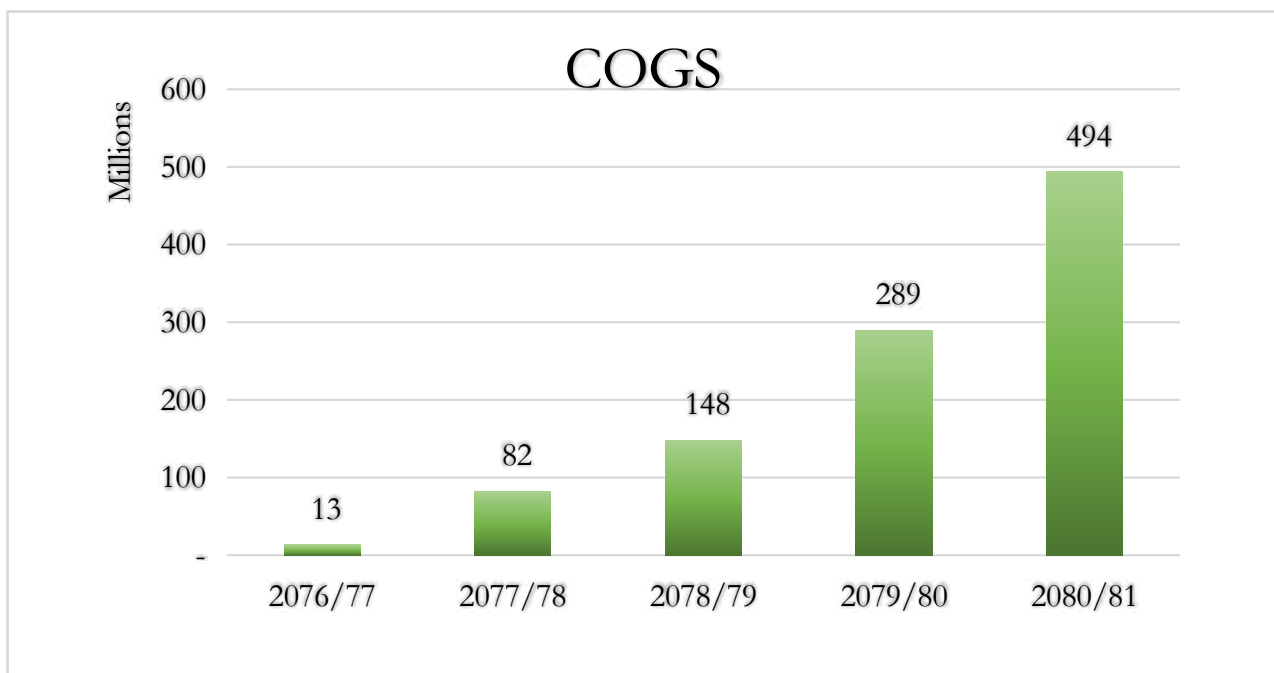
विक्री (Sales)

यस कम्पनीको विक्री आ.व. २०८०/८१ मा ७०.०७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६६ करोड ७६ लाख पुगेको छ। आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा यो रकम करीब रु. ३९ करोड २५ लाख रहेको थियो। विगत ५ वर्षमा यस कम्पनीको कुल विक्री ४३.६२ गुणाले बढेको छ।

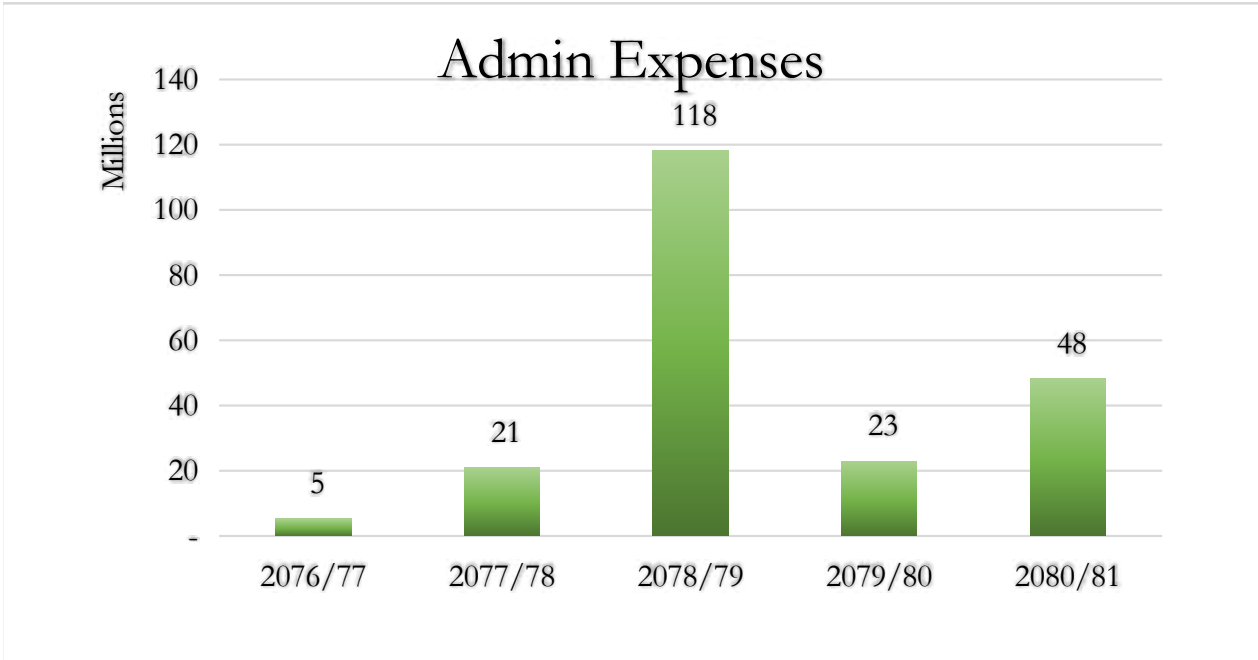
विक्री लागत (Cost of Goods Sold)

यस कम्पनीको कुल विक्री लागत आ.व. २०८०/८१ मा ७०.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई करीब रु. ४९ करोड ३७ लाख पुगेको छ। आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा उक्त रकम करीब रु. २८ करोड ९१ लाख रहेको थियो। विगत ५ वर्षमा यस कम्पनीको कुल विक्री लागत ३७ गुणाले बढेको छ।

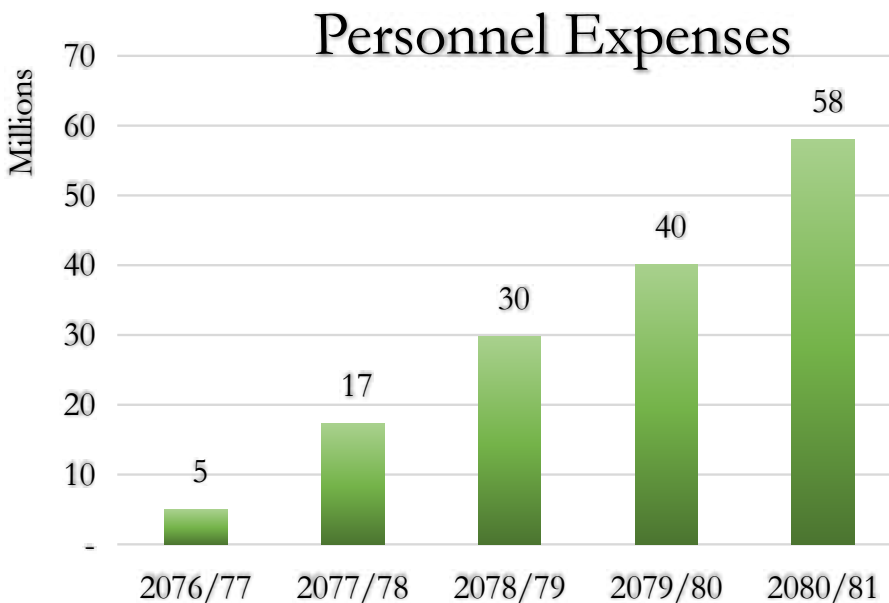
प्रशासनिक खर्च (Administrative Expense)

यस कम्पनीको कुल प्रशासनिक खर्च आ.व. २०८०/८१ मा १०९.७८ प्रतिशतले वृद्धि भई करीब रु. ४ करोड ८१ लाख पुगेको छ। यस कम्पनीको पहिलो आर्थिक वर्षमा कुल प्रशासनिक खर्च रु. १५ लाख ६० हजार रहेको थियो। आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा यस कम्पनीको कुल प्रशासनिक खर्च करीब रु. २ करोड २९ लाख रहेको थियो जस मध्ये करीब ९ करोड २२ लाख रुपैया धरौटी अपलेखन वापतको रहेको छ।

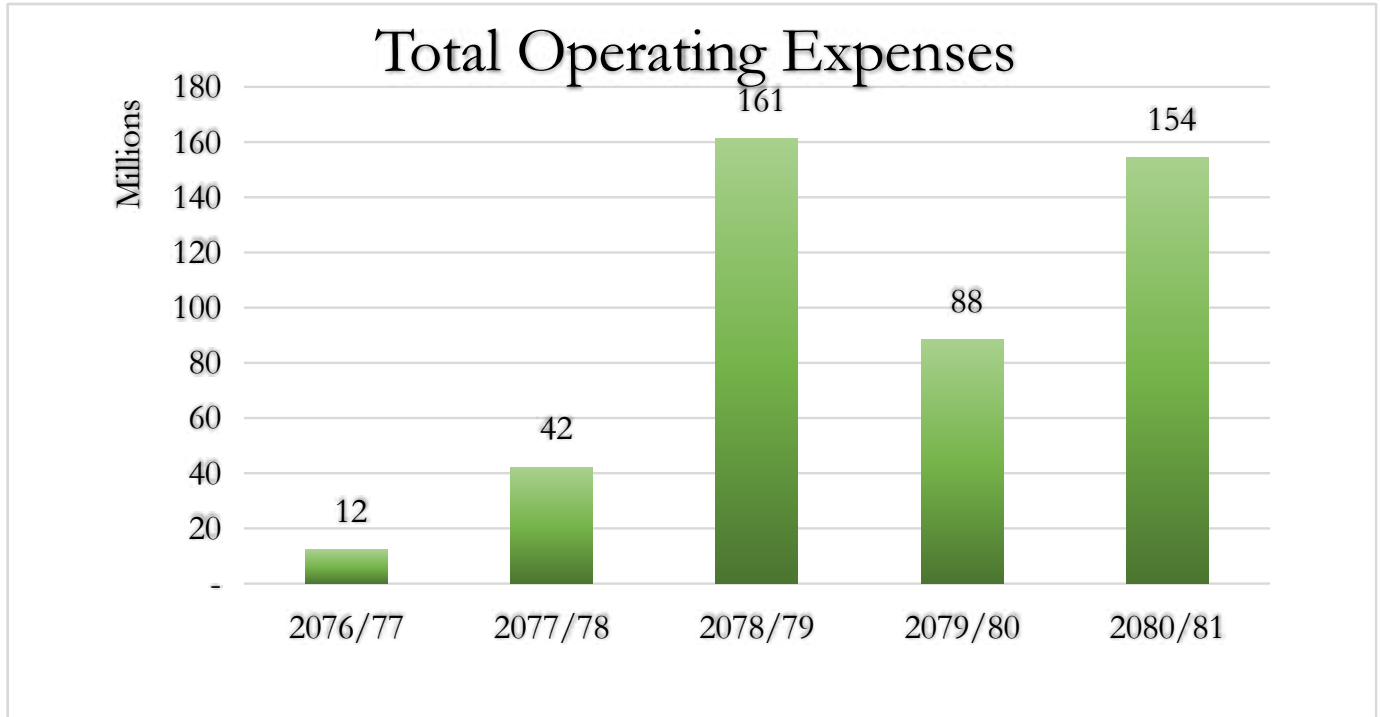
कर्मचारी खर्च (Personnel Expense)

यस कम्पनीको कर्मचारी खर्च आ.व. २०८०/८१ मा ४४.३९ प्रतिशतले वृद्धि भई करीब रु. ५ करोड ७९ लाख पुगेको छ। आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा यस कम्पनीको कुल कर्मचारी खर्च करीब रु. ४ करोड रहेको थियो। यस कम्पनीको पहिलो आर्थिक वर्षमा कुल कर्मचारी खर्च रु. ६ लाख ८० हजार रहेको थियो।

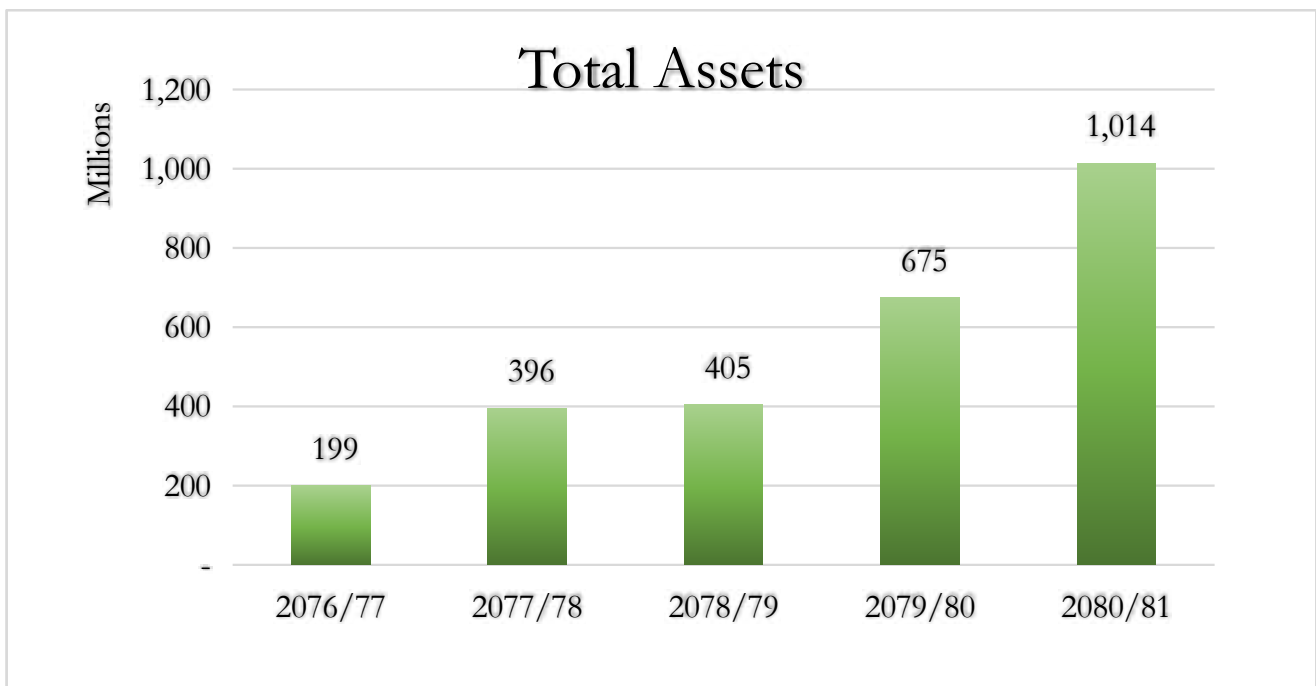
जम्मा संचालन खर्च (Total Operating Expense)

यस कम्पनीको जम्मा सम्पत्ति आ.व. २०८०/८१ मा ५०.३३ प्रतिशतले वृद्धि भई करीब रु. १०१ करोड ३९ लाख पुगेको छ। आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा यस कम्पनीको जम्मा सम्पत्ति करीब रु. ६७ करोड ४५ लाख रहेको थियो। विगत ५ वर्षमा यस कम्पनीको जम्मा सम्पत्ति ५.०९ गुणाले बढेको छ।

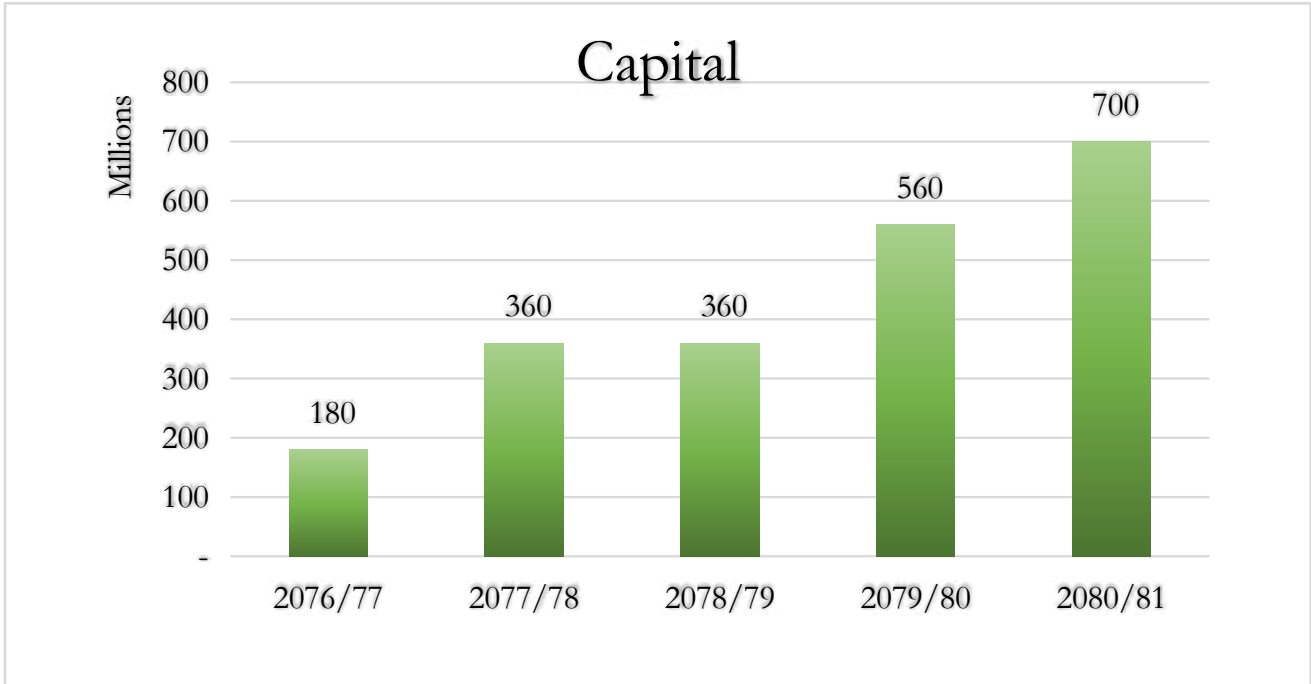
जम्मा सम्पत्ति (Total Asset)

यस कम्पनीको कर्मचारी खर्च आ.व. २०८०/८१ मा ४४.३९ प्रतिशतले वृद्धि भई करीब रु. ५ करोड ७९ लाख पुगेको छ। आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा यस कम्पनीको कूल कर्मचारी खर्च करीब रु. ४ करोड रहेको थियो। यस कम्पनीको पहिलो आर्थिक वर्षमा कूल कर्मचारी खर्च रु. ६ लाख ८० हजार रहेको थियो।

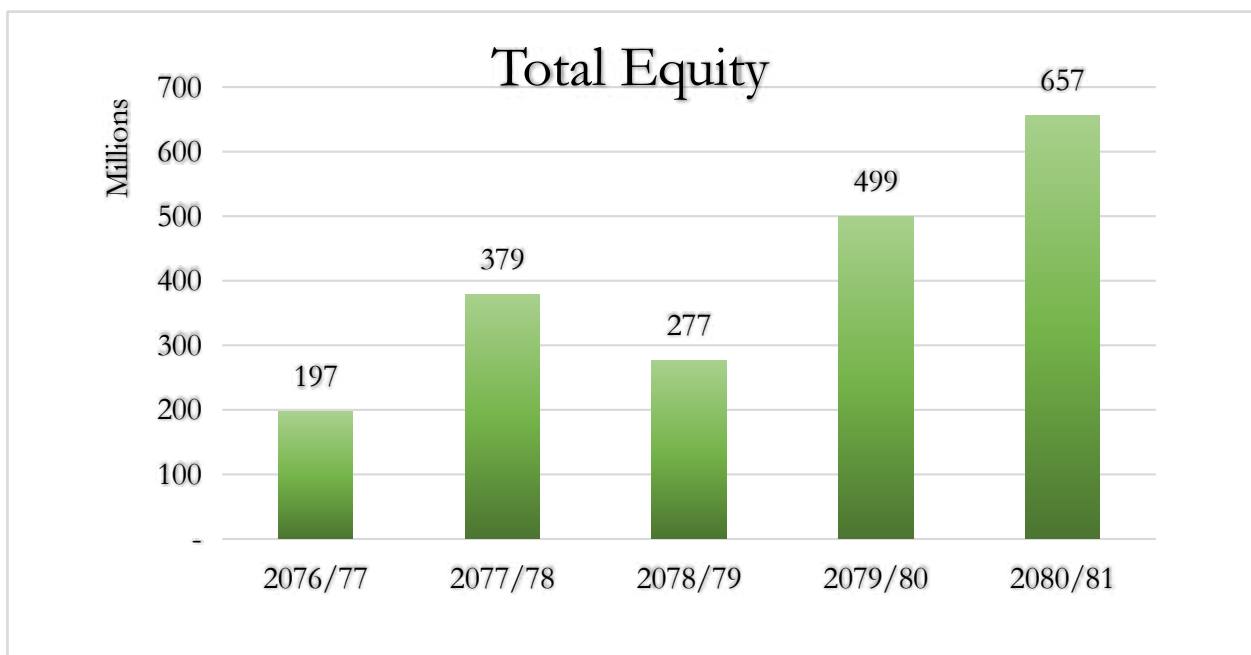
शेयर पूँजी (Share Capital)

यस कम्पनीको पहिलो आर्थिक वर्षमा रु. १८ करोड चुक्ता पूँजीबाट सुरु भएको कम्पनीको चुक्ता पूँजी आ.व. २०७९/८० मा ५६ करोड पुगेको थियो । कम्पनीले आ.व. २०८०/८१ मा रु. १४ करोड बराबर शेयर जारी गरी कुल शेयर पूँजी रु. ७० करोड पुऱ्याएको थियो ।

जम्मा स्वपूँजी (Total Equity)

यस कम्पनीको जम्मा स्वपूँजी आ.व. २०८०/८१ मा ३१.४८ प्रतिशतले वृद्धि भई कुल जम्मा स्वपूँजी करीब रु ६५ करोड ६५ लाख पुगेको छ । विगत ५ वर्षमा यस कम्पनीको कुल जम्मा स्वपूँजी ३.३३ गुणाले बढेको छ । आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा यस कम्पनीको कुल जम्मा स्वपूँजी करीब रु. ४९ करोड ९३ लाख रहेको थियो ।

कम्पनीका रणनीतिक उपलब्धिहरु

(क) रणनीतिक योजना बमोजिमका उपलब्धिहरु: सहकारीमा आधारित कृषि श्रोत केन्द्रको स्थापना गर्ने रणनीतिक योजना बमोजिम निम्नानुसारका उपलब्धिहरु हाँसिल भएका छन् ।

क्र.स.	लक्ष्य	उपलब्धि	कैफियत	
१	उत्पादनमा सहकारी बजारीकरण प्रभावकारी भन्ने नाराका साथ सहकारी सम्मेलनको आयोजना गर्ने ।	१	१०	संचालक समितिमा छलफल पश्चात क्षेत्रीय र जिल्ला स्तरमा संचालन भएको ।
२	फिल्डमा आधारित सहकारीहरुलाई कृषि श्रोत केन्द्र सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम प्रदान गर्ने ।	१२५	२०० भन्दा बढी	नियमित रुपमा संचालन भइरहेको
३	सहकारीमा आधारित कृषि श्रोत केन्द्रको स्थापना गर्ने ।	१००	८८	स्थापनाको कार्य भइरहेको ।
४	सहकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	५०	४७	नियमित संचालन भइरहेको ।
५	सहकारीमा आधारित व्यवसाय प्रवर्द्धनको लागि नीतिगत बहस पैरवी गर्ने ।	निरन्तर	निरन्तर	नियमित रुपमा संचालन भइरहेको

कम्पनीका वार्षिक उपलब्धिहरू

१. नयाँ वस्तु तथा सेवाहरूको शुरुवात

कम्पनीले कृषकहरूको उत्पादन लागत घटाइ उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने हेतुले एउटै मेसिनबाट धान, गहुँ र मकै कटानी तथा फसल छुट्याउने **कम्बाइन हार्भेस्टरको** औपचारिक रूपमा समुदाहन गरेको थियो ।

साथै वर्तमान अवस्थामा बालीको उत्पादकत्व वृद्धिका लागि उचित मल तथा उत्सर्जकको अभाव देखिएसँगै बालीको उत्पादकत्व वृद्धि हुन नसक्दा कृषकहरूले भोग्नु परेको समस्याहरू पूर्तिका निम्ति बालीको सम्पूर्ण वृद्धि अवस्था (वनस्पति विकास, फुल फुल्ने र फल लाग्ने) चरणमा आवश्यक पर्ने पोषक तथा सुक्ष्म पोषक तत्वहरू मिश्रित **FORCROP** नामक जैविक मल तथा उत्सर्जकलाई, नेपालको बृहत अन्तर्राष्ट्रिय छैठौँ नेपाल एग्रीटेक कृषि प्रदर्शनी मेलामा सार्वजनिक गरेको थियो । साथै, चार पांग्रे मिनी टिलर, पावर टिलर, तथा जडीबुटी प्रशोधन मेसिन लगायतका उपकरणहरू पनि कृषक स्तरमा पुर्याएको छ ।

मुख्य उद्देश्य व्यक्ति, समुदाय र राष्ट्रलाई आहारमा परिवर्तन ल्याएर स्वस्थ जीवनशैलीको प्रवर्द्धन गर्नु र दीर्घकालीन आहारीय स्थिरता निर्माण गर्नु हो । यसले SDGsको उत्तरदायी उपभोग, राम्रो स्वास्थ्य, गरीबी निवारण, भोकमरी अन्त्य, र जलवायु परिवर्तन जस्ता लक्ष्यहरूको प्रवर्द्धन गरेको थियो । यो अभियानले स्थानीय खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्धन, राम्रो कृषि अभ्यासहरू अपनाउने र विभिन्न उमेर समूहका लागि पोषक तत्वयुक्त खाना प्याकेज विकास गर्नमा ध्यान केन्द्रित गरेको छ ।

त्यस्तैगरी, चितवन, धादिङ, मकवानपुरमा USAID/Agrinputs को सहयोगमा सञ्चालन गरीएको धान र तरकारी कार्यक्रमले उन्नत धान जात र तरकारी खेती प्रविधिहरूको प्रयोग गरेर उत्पादन क्षमता बढायो । यस कार्यक्रमले किसानहरूलाई इनपुट प्रयोग, कीट व्यवस्थापन, र आधुनिक खेती प्रविधिहरूमा तालिम प्रदान गरेको थियो, जसले उत्पादन वृद्धि र किसानहरूको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्यायो। साथै, बीरगञ्ज, चितवन र धनगढीमा पनि उक्त योजना अनुरूप सञ्चालन गरीएको कृषि यान्त्रिकीकरण कार्यक्रमले किसानहरूलाई आधुनिक कृषि यन्त्रहरू जस्तै: शक्ति टिलर, बीउ रोप्ने मेसिन, र थ्रेसर जस्ता यन्त्रहरूको प्रदर्शन गर्दै समय र श्रम सँगै उत्पादकत्व वृद्धि गर्न आवश्यक पर्ने सीप सिकाएको थियो ।

२. तालिम तथा प्रदर्शन कार्यक्रम संचालन

ललितपुर महानगरपालिका र FAO नेपालसँगको सहकार्यमा सञ्चालन गरीएको खाद्य साक्षरता र छुट्टा बगैँचा कार्यक्रम करीब १० स्थानहरूमा तालिम सञ्चालन गरेको थियो । यस कार्यक्रमको

३. नीतिगत बहस पैरवी

कम्पनीले कृषि लगानीको दशक, महिला उद्यमी सम्मेलन, आलु सम्मेलन, नेपाल व्यापार सम्मेलन, र एग्रीटेक एक्सपोजस्ता कृषि मूलक कार्यक्रमहरूको प्यानल छलफलमा सक्रिय सहभागिता जनाएको थियो । प्यानलिस्टका रूपमा सहभागी हुँदा ज्ञान र अनुभव आदानप्रदान, सञ्जाल विस्तार, ब्रान्ड प्रवर्द्धन, बजार जानकारी प्राप्त, र कम्पनीको रणनीति प्रस्तुत गर्दै प्रभावकारी प्रभाव सिर्जना गर्ने अवसर प्राप्त भएको थियो । यसले व्यक्तिगत तथा संस्थागत विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आफ्नो क्षेत्रको नेतृत्व स्थापित गर्न सहयोग पुऱ्याएको छ । कार्यक्रममा एकीकृत कृषि विकास प्राधिकरण स्थापना, वस्तु विनिमय केन्द्रको विकास, व्यवहारीक विश्वविद्यालयको विकास, दिगो कृषि चक्रको लागि खाद्य साक्षरता अभियान, युवा उद्यमशीलताको विकास जस्ता थुप्रै गहन विषयमा छलफल गर्दै सोही कुराहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने लक्ष्य राखेको छ ।

४. सहकार्यको लागि पहल

नेपालको कृषि क्षेत्रलाई आधुनिक, संगठित र दिगो बनाउने उद्देश्यले कम्पनीले विभिन्न स्थानीय, प्रादेशिक र संघीय सरकारी कार्यालयहरू तथा विकास क्षेत्रका संस्थाहरू, बैंक, बिमा कम्पनि र वित्तीय संस्थाहरू, निजि क्षेत्र तथा उद्योगहरूसंगको सहकार्यमा कृषि चक्रको निर्माण गर्ने योजना राख्दै सहकार्यको लागि पहल गरेको छ । विशेषगरी, अन्तरमन्त्रालय, अन्तरसरकार र अन्तरपालिकहरू बीच समन्वय, प्रदेश र स्थानीय सरकारको सशक्तीकरण, निर्यात प्रवर्धन र वैदेशिक लगानी, खरीद सुनिश्चितता प्रणालीको विकास, बजार माग अनुसार उत्पादन सुधार, संस्थागत बजार संरचना निर्माण, मूल्य स्थिरता र बजार व्यवस्थापन जस्ता विषयवस्तुमा केन्द्रित रही छलफल गरेको छ । यसले कृषिमा आधारीत अर्थतन्त्रलाई सुदृढ बनाउनु, किसानको जीवनस्तर सुधार गर्ने र अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने कृषि क्षेत्र निर्माण गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

५. थप नयाँ उत्पादनहरूको अनुसन्धान र विकास

सुधारीएको बीउ, मल, कीटनाशक, र आधुनिक कृषि प्रविधिहरूको अभावका कारण कृषकहरूले आफ्नो उत्पादनमा अधिक प्रभावकारीता हासिल गर्न नसकिरहेको बेला नयाँ उत्पादनहरूको अनुसन्धान र विकास, साथै आवश्यक लगानीले दिगो कृषि उत्पादन सिर्जना गर्ने योजना राख्दै कम्पनीको वस्तु विकास महाशाखाले Crop Copper Paste को सफलतापूर्वक व्यावसायिक उत्पादन तथा बजारीकरण अधि बढाएको छ । Plant Spreader Sticker, Anti-Virus तथा Protein-bait, पानीमा घुलनशील मलको रूपमा Ca-B जस्ता बालीको लागि आवश्यक हुने मलको विकास तथा अनुसन्धानको अन्तिम चरणमा पुगेको छ । साथै, चार प्रकारका माटो आधारीत उत्प्रेरकहरूको सफलतापूर्वक विकास तथा अनुसन्धान सम्पन्न गरीसकेको छ । नेपालमा उत्पादित दशवटा मुख्य बालिको मलको विकास तथा अनुसन्धान पनि भइसकेको छ भने बालीको संरक्षण र खेतीको उत्पादकत्व बढाउन मद्दत गर्ने Cue-Lure blocks को अनुसन्धान तथा विकास गर्ने लक्ष्य राखेको छ ।

६. स्वचालित प्रविधि

कम्पनीको सहायक कम्पनीको रूपमा रहेको मुक्तिनाथ I-tech ले IOT based प्रविधिको विकास गरी विभिन्न स्थानमा परीक्षण गरेको छ । कृषिलाई आधुनिकरण तर्फ डो-याउँदै FAO संग सहकार्य गर्दै Green House Automation को डेमो फार्म ललितपुर महानगरपालिकाको लागि तयार पार्ने योजना गराएको छ भने उक्त Green House Automation मार्फत ग्रीन हाउस भित्रको आर्द्रता, तापक्रम, प्रकाश र CO2 लाई App को मार्फत निर्धारण र नियन्त्रण गरी बालीको उत्पादन वृद्धि गर्न मद्दत गर्दछ भने यसले विशेष गरी व्यवसायिक कृषकहरूलाई लाभान्वित तुल्याउने छ ।

७) वस्तु तथा सेवाहरूको विस्तार

कम्पनीले आफ्नो सेवा विस्तार गर्दै देशका विभिन्न भागहरूमा प्रादेशिक कार्यालयहरू मार्फत गुणस्तरीय कृषि उत्पादनको लागि ७५ भन्दा बढी जिल्लाहरूमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा देशको ७७ जिल्लामै ४०० भन्दा बढी वस्तु तथा सेवाहरू किसानहरूसम्म पुऱ्याउँदै आएको छ । बीउ, मल, रोग किरा नियन्त्रक सामग्रीदेखि कृषि मेसिनरीसम्म किसानलाई आवश्यक पर्ने सबै सामग्रीहरूको उपलब्ध गराउन कम्पनी प्रतिबद्ध छ । हरेक वस्तु र सेवाहरू स्थानीय तथा क्षेत्रीय अनुकूलता अनुसार सावधानीपूर्वक छनोट गरीएका छन् ।

८) कम्पनीको व्यवसायिक साभेदारी

कम्पनीले पछिल्लो ६ वर्षदेखि कृषकहरूलाई प्रविधि परीचालन, उत्पादन वृद्धि, र उत्पादकत्व सुधारका लागि आवश्यक साधनहरू (जस्तै, मल, बीउ-बिजन, रोग र किरा नियन्त्रण साधन, उपकरण, कर्जा, बचत, बीमा आदि) आफ्ना व्यवसायीक साभेदार मार्फत पहाडदेखि तराईसम्मका सबै क्षेत्रमा उपलब्ध गराउँदै आएको छ । नेपालको कृषि क्षेत्रमा संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गर्दै कृषि अर्थतन्त्रलाई बलियो बनाउने उद्देश्यले कम्पनीले ७६ जिल्लामा आफ्नो सेवा विस्तार गर्न १०० भन्दा बढी आधिकारीक व्यवसायीक साभेदार, ९८ सहकारी, २५० व्यवसायीक साभेदार र करीब ३६८ व्यवसायीक फार्मका किसानहरूसंगको सम्बन्धलाई प्रगाढ गराएको छ ।

९) व्यवसायमा ७०% ले वृद्धि

४०० भन्दा बढी वस्तु तथा सेवाहरू उपलब्ध गराउँदै आइरहेको कम्पनीले सिड, रसायनिक, जैविक मल, साना तथा ठूला कृषि मेसिनरीहरूको विक्री वितरणमा अग्रसरता कायम गर्दै आइराखेको छ । यस कम्पनीले आर्थिक वर्ष (२०७९/२०८०) को तुलनामा आफ्नो व्यवसाय ७० प्रतिशतले वृद्धि गराएको छ । कम्पनीले रणनीतिक रूपमा आफ्नो सञ्चालन, प्रक्रियालाई सुव्यवस्थित गर्ने र अत्याधुनिक कृषिका प्रविधिहरूलाई अँगालेर कृषि मूल्य श्रृङ्खलामा

दक्षता बढाउने काम गर्दै आफ्नो व्यापार व्यवसाय विस्तार गर्दै पनि आइराखेको छ । देशको कृषिको क्षेत्रलाई अझ सुदृढ बनाउन आगामी वर्षहरुमा पनि कम्पनी निरन्तर सुधार, नवीनता र दिगो अभ्यासहरुको लागि प्रतिबद्ध छ, जसले विश्वव्यापी कृषि क्षेत्रमा आफ्नो स्थिरतालाई अझ बलियो बनाउनेछ ।

१०) आत्मनिर्भरताको लागि खरीद सुनिश्चितता

कृषकहरुलाई सूचीकृत मुल बीउ उपलब्ध गराई कम्पनीले आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको कार्यन्वयन मार्फत धान, गहुँ र मकैको खरीद सुनिश्चितता गरेको छ । सहायक कम्पनीको रुपमा रहेको Muktinath Livestock Bank ले बुटवल उपमहानगरपालिकासंगको समन्वयमा संचालित पशुवधशालामा आवश्यक पर्ने खसी बोकाको लागि ग्रामीण भेगमा रहेका पालकहरुको साभेदारी मार्फत त्यहाँको किसानहरुलाई नियमित रुपमा खरीद सुनिश्चितता गरेको छ । खसीबोकाको उत्पादन प्रवर्धन गर्न सुचारु गर्ने भएको छ । त्यस्तै, लुम्बिनी प्रदेशमा उत्पादन भएको मुसुरोको खरीद सुरुवात गरेको छ ।

११) सहायक कम्पनीको स्थापना

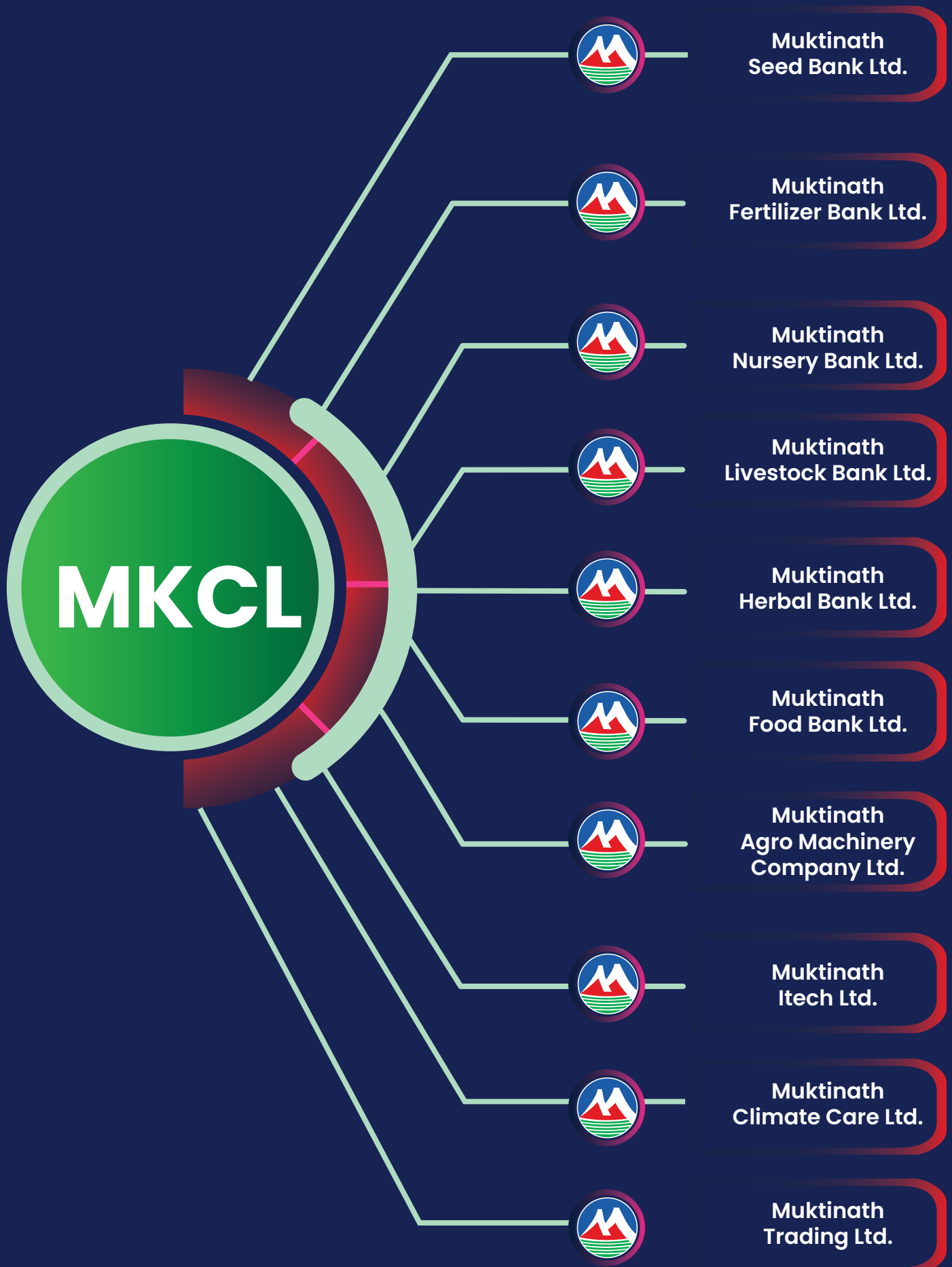
संस्थागत कृषि मूल्यश्रृंखला व्यवस्थापनमा अग्रणी स्थान राख्दै, परम्परागत कृषि अभ्यासको कारणले विश्व जलवायु परिवर्तनमा पारेको प्रभावलाई मध्यनजर गर्दै, हरीतगृह ग्यास उत्सर्जन घटाउन र दिगो कृषि अभ्यासमा रुपान्तरण गर्न सहायक कम्पनीको रुपमा मुक्तिनाथ क्लाइमेट केयर लिमिटेडको स्थापना गरेको छ । त्यस्तै कम्पनीले आधुनिक कृषि अभ्यास गरी व्यवसायीक खेती गर्न, नयाँ प्रविधि प्रवर्द्धन गर्न सहायक कम्पनी मुक्तिनाथ आईटेकको स्थापना गरेको छ । आधुनिक कृषि प्रणाली, उन्नत उत्पादन प्रविधि, दक्षता वृद्धि, र स्रोतहरुको उचित व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिन्छ । त्यसैले, परम्परागत विधिहरुले मात्रै बढ्दो खाद्यान्न माग र प्रतिस्पर्धी बजार आवश्यकताहरु पूरा गर्न नसक्ने हुनाले, प्रविधिमा आधारीत समाधान अपरीहार्य बनेको छ । यस कम्पनीले विशेष गरी व्यवसाय र विभिन्न क्षेत्रका संस्थाहरुलाई अत्याधुनिक सफ्टवेयर विकास, डिजिटल प्रविधि र आइटी परामर्श सेवाहरु प्रदान गर्दै, कृषि प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी र दिगो बनाउन योगदान पुऱ्याउने छ ।

१२) ABC सेन्टरको स्थापना

कृषि उद्यमीलाई कृषि व्यवसाय सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरु प्रदान गर्दै आधुनिक कृषि प्रणालीमा समावेश गरी व्यवसायीक सफलता प्राप्त गर्न मार्गदर्शन प्रदान गर्ने उद्देश्यका साथ कम्पनीले कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्र स्थापना गरेको छ । जहाँ व्यवसायिक योजना (Business Plan) निर्माण, विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयारी, आधुनिक कृषि प्रविधिको जानकारी, बजार पहुँच, वित्तीय व्यवस्थापन, र अन्य कृषि व्यवसाय सम्बन्धी परामर्श, अध्ययन, अनुसन्धान, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन लगायतका सेवा प्रदान गरी कृषि व्यवसायलाई संस्थागत बनाउदै कृषि लगानीलाई प्रवर्द्धन गर्नका साथै यस केन्द्रले किसानहरुको उत्पादकत्व र आमदानी बढाउन मात्र नभई कृषि क्षेत्रलाई व्यवसायीक र दिगो बनाउन केन्द्रित रहने लक्ष्य पनि राखेको छ । दिनुका साथै यस केन्द्रले किसानहरुको उत्पादकत्व र आमदानी बढाउन मात्र नभई कृषि क्षेत्रलाई व्यवसायीक र दिगो बनाउन केन्द्रित रहने छ ।

Manager in Agriculture Value Chain

सहायक कम्पनीहरूको प्रगति विवरण

१. मुक्तिनाथ फुड बैंक लि.

नेपाल कृषि प्रधान मुलुक भएर पनि हरेक व्यक्तिलाई आवश्यकता अनुसारको खाद्यन्न उपलब्ध हुन नसकेको अवस्था छ। मनसुनी वर्षामा आधारीत निर्वाहमुखि परम्परागत कृषि प्रणालि र कृषि योग्य जमिनको असमान वितरणका कारण देशको ठूलो जनसंख्या खाद्य सुरक्षाबाट वञ्चित रहनु परेको छ। सन् २०१४ मा विश्वव्यापी भोकमरी सूचकांकमा विश्वका ७६ देश मध्ये ४४औं स्थानमा रहेको नेपाल विश्व भोकमरी सूचकांक २०१७ अनुसार विश्वका ११८ देश मध्ये नेपाल २२ अंक सहित ७२ औं स्थानमा रहेको छ। नेपालको भण्डै ४१ प्रतिशत जनसंख्या दैनिक रुपमा चाहिने २२७० क्यालोरीको लागि खाद्यन्न उपभोग गर्नबाट वञ्चित रहनु परेको अवस्था छ। यसै अवस्थालाई मद्यनजर गरी मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेडले सहायक कम्पनीको रुपमा वि.स २०७९ मा मुक्तिनाथ फुड बैंक लिमिटेड स्थापना गरेको हो। “Food is the basis of prosperity” भन्ने मुलमन्त्र बनाएर यस कम्पनीले उत्पादनमूलक, व्यापारमूलक र सेवामूलक कार्यहरूको खाका तयार गरेको छ। विभिन्न प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष माध्यमबाट किसानलाई उत्प्रेरणा र सहयोग गर्दै उपभोक्ताको माग बमोजिम कृषि उपजहरूको उत्पादन, प्रशोधन, मूल्य अभिवृद्धि, खाद्य साक्षरता र उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यहरू गर्नेगरी काम अगाडी बढाएको छ। यसरी देशको समग्र खाद्य क्षेत्रको दिगो विकासमा सहयोग गर्ने अभिप्राय रहेको छ। यसै अन्तर्गत मुक्तिनाथ फुड बैंक लिमिटेडद्वारा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पन्न भएका कार्यहरू यस प्रकार छन्।

- » मुक्तिनाथ फुड बैंकद्वारा बर्दियामा उत्पादित (नमुना) मुसुरो खरीद गरी बजारीकरण गरीएको,
- » खाद्यन्नहरूको विदेश निर्यातलाई प्रोत्साहन गर्न डालेचुक तथा अन्य खाद्यन्नको प्रोडक्ट विकासमा काम भईरहेको,
- » रैथाने वालीको प्रवृद्धनको निम्ति विभिन्न परीकारहरूको खोज र अनुसन्धान गरीएको,
- » विभिन्न संघ संस्थाहरू जस्तै FAO, USAID सँग सहकार्य गरी विभिन्न प्रोजेक्टहरू अगाडी बढाएको,
- » साथै कम्पनीले खाद्य साक्षरतासँग सम्बन्धीत आवश्यक दस्तावेजहरू तयार गरी उपभोक्तासँग मुक्तिनाथ अभियान ललितपुर महानगरपालिकामा संचालन गरीरहेको छ।

२. मुक्तिनाथ सिड बैंक लि.

नेपालको कुल जनसंख्याको ६० प्रतिशत भन्दा बढी जनसंख्या कृषि क्षेत्रमा आबद्ध रहँदा पनि गुणस्तर बीउ विजनको कमी, उन्नत जातका कृषि वालीहरूको अभाव स्थानीय बीउको प्रयोगमा कमीका कारण उत्पादनमा रोग किराको प्रकोप जस्ता समस्याहरूले वाली उत्पादन क्षमतालाई ठूलो असर गरीरहेको छ। साथै हरेक वर्ष वैदेशिक बीउको आयात पनि बढ्ने क्रम जारी नै छ। यिनै

समस्याहरूको उचित समाधानका लागी “Quality Matters” भन्ने मूल मन्त्रका साथ वि. सं. २०७९ सालमा मुक्तिनाथ सिड बैंकको स्थापना गरीएको हो। नेपालमा विभिन्न जातका गुणस्तर बीउ विजनको उत्पादन तथा उपलब्धता कायम गरी वातावरण मैत्री अभ्यासहरू प्रवर्धन गर्नु नै यस कम्पनीको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। मुक्तिनाथ सिड बैंक लि. ले विभिन्न उन्नत जातका मकै तथा धानको बीउ उत्पादन गर्दै तरकारी जन्य क्षेत्रमा गोलभेडा, काँक्रा, सिमी आदि तरकारीको बीउ उत्पादन गरीएको छ। मुक्तिनाथ सिड बैंकले आ.व. २०८०/८१ मा कृषकहरूको आत्मनिर्भरता र खाद्यन्न सुरक्षा क्षेत्रका लागि विभिन्न महत्वपूर्ण पहलहरू सञ्चालन गरेको छ। यस अवधिमा सम्पन्न भएका प्रमुख कार्यहरू निम्नलिखित छन्।

- » खाद्य सुरक्षा र आत्मनिर्भरता प्रवर्धनका लागि विभिन्न कृषक समूहसँग सहकार्य गर्दै बीउहरू वितरण र जैविक कृषि प्रणालीको बारेमा प्रशिक्षण कार्यक्रमहरूको आयोजना गरीएको ।
- » कृषकहरूलाई उन्नत जातका बीउका बारेमा र बीउ संकलन विधिहरूको बारेमा साक्षर बनाउन विभिन्न तालिम र कार्यशालाहरू सञ्चालन भएको ।
- » राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी बीउहरूको आदानप्रदान प्रक्रियामा सक्रिय रहेको ।
- » विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी उन्नत जातका धान, गहुँ र मकै उत्पादन तथा प्रविधि प्रदर्शन गरिएको ।
- » “Care Nepal” र “राष्ट्रिय कृषक समुह महासंघ” संगको सहकार्यमा सिराहा र सप्तरीमा उन्नत जातको गहुँ उत्पादन गरिएको ।
- » विभिन्न उन्नत जातका मकै तथा धानको बीउ उत्पादन गर्दै, तरकारी जन्य क्षेत्रमा गोलभेडा ,काक्रा आदि तरकारीको बीउ उत्पादन गरीएको ।
- » केरुंगा कृषि सहकारी संग सहकार्य गरी मकैको रामपुर हाइब्रिड - १६ (RH-16), जात बीउको उत्पादन गरीएको ।
- » चितवन स्थित अनुसन्धान र विकास केन्द्रमा मकैको रामपुर हाइब्रिड-१० (RH-10), जात बीउको उत्पादन गरीएको ।
- » मुक्तिनाथ सिड बैंक लि. ले चितवनमा धानको उन्नत बीउ उत्पादन गरिएको ।
- » मुक्तिनाथ सिड बैंक लि. र म्याग्दीको सहकारीसँग मिलेर भक्तपुर लोकल काँक्राको बीउ उत्पादन गरिएको ।
- » धानजन्य खाद्यन्न बलीको विज उत्पादन तथा प्रविधि प्रदर्शन गर्दै १६० कृषकहरूलाई धानको बीउ उत्पादन गर्न प्रोत्साहन गरी सरकारले तोकेको न्युनतम समर्थन मूल्य भन्दा २५-४० % बढी दररेटमा १ लाख ८ हजार किलो धानको बीउ खरीद गरी विक्री वितरण गरीएको ।

» मकै बलीको बीज उत्पादन तथा प्रविधि प्रदर्शन गर्दै ५० कृषकहरूलाई मकैको बीउ उत्पादन गर्न प्रोत्साहन गरी ७ हजार ५ सय किलो मकैको बीउ खरीद गरी देशभर विक्री वितरण सुनिश्चित गरेको छ ।

३. मुक्तिनाथ क्लाइमेट केयर लि.

मुक्तिनाथ क्लाइमेट केयर लिमिटेड, नेपालमा स्थापित अग्रणि जलवायु कम्पनी हो, जसको उद्देश्य राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तनका लक्ष्यहरूको प्राप्ति निम्ति विभिन्न जलवायु क्रियाकलाप सञ्चालन गरी विश्व जलवायु संरक्षणमा योगदान पुर्याउनु हो । जलवायु परिवर्तनमा पारेको प्रभावलाई मध्यनजर गर्दै, हरीतगृह ग्यास उत्सर्जन घटाउन र दिगो कृषि अभ्यासमा रूपान्तरण गर्न प्रतिबद्ध भएको छ । साथै, दीर्घकालीन रूपमा दिगो विकासमा योगदान गर्दै हरीत रोजगारी र हरीत अर्थतन्त्रको सिर्जना गर्नमा मद्दत पुऱ्याउनमा केन्द्रित रहेको छ ।

- » मुक्तिनाथ क्लाइमेट केयरले संस्थागत तथा व्यवसायिक क्षेत्रमा हरीत लगानी र जलवायु-प्रतिरोधी लगानीका अवसरहरू पहिचान गरी जलवायु क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ ।
- » कम्पनीले स्वेच्छिक कार्बन बजारमा वनरोपण, पुनरोपण र पुनर्वास (ARR) कार्बन परियोजना सञ्चालन गर्दै आएको छ ।
- » कृषि, पशुपालन, कृषि अवशेष दहन, वन आगो नियन्त्रण, दिगो यातायात, फोहोर संकलन तथा पुनरावर्तन जस्ता क्षेत्रमा विभिन्न कार्बन परियोजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययनमा सहयोग गरेको छ ।
- » कम्पनीले युवा उद्यमीहरूलाई दिगो प्याकेजिङ्ग तथा उद्यम विकासमा तालिम प्रदान गर्दै आएको छ । साथै, बैकिङ्ग तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई कार्बन वित्त र दिगो बैकिङ्गको क्षेत्रमा तालिम प्रदान गर्न सफल भएको छ ।
- » कम्पनीले जलवायु परिवर्तन र कार्बन सम्बन्धी जनचेतनाको अभावलाई पहिचान गरी यस क्षेत्रमा आधारभूत शिक्षा र जनचेतना आवश्यक रहेको निष्कर्ष निकालेको छ । यसले हरेक व्यक्तिलाई आफ्नो दैनिक क्रियाकलापसँग जलवायु व्यवस्थापन र कार्बन उत्सर्जनको सम्बन्ध बुझ्न मद्दत पुऱ्याउनेछ । यस सन्दर्भमा कम्पनीले आधारभूत जलवायु परिवर्तन र कार्बन साक्षरता कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने तयारी गरेको छ ।
- » वन तथा वातावरण मन्त्रालय र जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशाखासंग निरन्तर संवाद गर्दै राष्ट्रिय नीति, कार्यक्रम तथा कार्बन व्यवस्थापन संयन्त्रको विकासमा आफ्नो योगदान दिएको छ ।

४. मुक्तिनाथ नर्सरी बैंक लि.

वर्तमान परीपेक्षमा नेपाली नर्सरीहरू उत्पादन र गुणस्तर दुवैलाई

असर गर्ने विभिन्न चुनौतीहरूको सामना गरीरहेका बेला धेरै नर्सरीले न्यून गुणस्तरका बीउहरूमा भर पर्दा गुणस्तरहिन विरुवा उत्पादन हुँदै आएका छन् । विशेषगरी नर्सरीमा कीरा व्यवस्थापन, माटो स्वास्थ्य र प्रविधि जस्ता क्षेत्रमा दक्ष र प्राविधिक ज्ञानको अभावमाले विरुवाको उच्च मृत्युदर, रोग र कीराहरूको जोखिम बढाउछ । यिनै समस्याका समाधानका निम्ति “Ready to Plant” को उद्देश्यले सम्पूर्ण समाधान एकै ठाउँबाट प्रदान गर्दै आएको छ । उच्च गुणस्तरको नर्सरी विरुवा उत्पादन र उपकरणहरू उपलब्ध गराउदै मुक्तिनाथ नर्सरी बैंक लिमिटेडले विशेषज्ञ मार्गदर्शन सहित किसान, माली, र व्यवसायीहरूको वृद्धि र कल्याणमा योगदान दिन प्रयास गर्दै आएको छ । आ. व. २०८०/८१ मुक्तिनाथ नर्सरी बैंक लिमिटेडको लागि “गुणस्तरीय बेना उत्पादन” को वर्ष रहेको छ । नर्सरी व्यापार सहयोग तथा नर्सरी विकासका सेवाहरू अन्तर्गत रहेर मुक्तिनाथ नर्सरी बैंक लिमिटेडद्वारा आ. व. २०८०/८१ मा विभिन्न कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् ।

- » चितवन फार्म उत्कृष्टता केन्द्रमा तरकारी विरुवाको कलमी र फलफूल बेना उत्पादनका लागि नर्सरी स्थापना गरीएको छ ।
- » अनुसन्धान र अध्ययनका क्रममा NAFHA परियोजनासंग सहकार्यको नमुना तयार पारीएको छ ।
- » मुक्तिनाथ नर्सरी बैंक लिमिटेड र सात वटा निजी नर्सरीबीच नर्सरी व्यवसायका लागि सम्झौता गरीएको छ ।
- » स्याङ्जा फार्म उत्कृष्टता केन्द्र निबुवाबोटमा ५०,००० सुन्तलाजात विरुवाको कलमीका लागि Trifoliolate Rootstock खरीद र ५ वटा पोलीहाउस स्थापना गरीएको छ ।
- » बेना व्यवसायको क्रममा विभिन्न स्थानीय तह र संघसंस्थाहरूसँग सहकार्य गरी सुपथ मूल्यमा बेना विक्री गरीएको छ भने EU (ITC) परियोजनामार्फत १०,००० कफी बेना विक्री गरीएको छ ।
- » यी बाहेक, चितवन र स्याङ्जा फार्म उत्कृष्टता केन्द्रमा विभिन्न नर्सरी अन्तर्गतका अनुसन्धान र अध्ययन जारी छ, यसको साथ साथै VARAHA ClimateAg. Pvt. Ltd. ले मात्रै ४४,००० बेना यही वर्षमा खरीद गर्ने निर्णय गरेको छ ।

५. मुक्तिनाथ एगो मेसिनरी लि.

आ.व. २०८०/८१ मा एक सहायक कम्पनी एक उद्योग नीति अन्तर्गत आफ्नै उद्योग सुचारु गर्न टोखा न. पा. वडा नं. २ पन्चेटारमा २.६९ रोपनी जग्गा प्राप्ति पश्चात् ३,२२९ वर्ग फिटको आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण सम्पन्न भईसकेको छ । उद्योगलाई आवश्यक मेसिनरीहरूको प्राविधिक विशिष्ट अध्ययन तथा लागत विवरण संकलन पश्चात् मेसिनरीहरूको छनौट गरी सकिएको छ । विद्युत जडानको लागि प्रक्रिया अगाडी बढी सकेको छ । कम्पनी अन्तर्गत अध्ययन कार्यशाला तथा उत्पादन उद्योग स्थापना गरी उत्पादन सुचारु गर्ने र उपलब्ध उपकरण हरूको

सदुपयोग गर्दै साना क्षमताका कृषि उद्योग विकास गर्ने कामहरू अगाडी बढेको छ । उत्पादित उपकरणहरूको प्रविधि हस्तान्तरण गर्दै मात्री संस्थाबाट विशिष्टीकृत सेवा तथा वस्तुहरूको व्यवसाय विस्तारै सहायक कम्पनीहरूमा हस्तान्तरण हुँदै जाने नीति अर्न्तगत रही ठूला कृषि उपकरण तथा प्रविधि आयातका लागि कम्पनीहरूको छनौट गरीदै आएको छ । ठूला कृषि उपकरणहरूमा अनुकूलन सहित आयात गर्ने, नयाँ कृषि उपकरणहरूको तथा प्रविधिहरूको निरन्तर खोज तथा अनुसन्धान गर्ने कार्यहरू भइरहेको छ । उपकरणहरूको तथा प्रविधिहरूको पहिचान गरी बजारको माग अनुसार वस्तु तथा सेवाहरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ । नेपाली परीवेशमा सुहाउदो तथा बजारको माग अनुसारको कृषि प्रविधिहरू तथा औजार र उपकरणहरूको उत्पादनकर्ताहरूसँग सहकार्य गर्दै अन्य सहायक कम्पनी तथा विभागहरूसँगको सहकार्यमा उपकरणहरूको Prototype निर्माण भएको छ । मात्रीसंस्थाको सम्बन्धीत विभागको नियमित क्रियाकलापमा सहभागी भई कम्पनीको उद्देश्य प्राप्तमा लागि सहयोगी भूमिका निर्वाह गरिएको छ । कम्पनी अर्न्तगत अध्ययन कार्यशाला तथा उत्पादन उद्योग स्थापना गरी उत्पादन सुचारु गर्ने र उपलब्ध उपकरण हरुको सदुपयोग गर्दै साना क्षमताका कृषि उद्योग विकास गर्ने कामहरू अगाडी बढेको छ ।

६. मुक्तिनाथ ट्रेडिंग लि.

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीका विभिन्न सहायक कम्पनी र उद्योगहरू बाट उत्पादित तथा अन्य व्यवसायीले उत्पादन गरेको र बाहिरबाट आयात गरीएको वस्तुहरूलाई उत्पादनहरूलाई व्यवस्थित तरिकाले वितरण गर्ने उद्देश्यले स्थापित मुक्तिनाथ ट्रेडिङ लि. ले आ. व. २०८०/८१ मा निम्न मुख्य कार्यहरू सम्पन्न गरेको छ ।

- » कम्पनीको उद्देश्य अनुरूप कृषि वस्तु तथा सेवाहरू विक्री वितरणमा सहजता ल्याउने उद्देश्यले सातै वटा प्रदेशमा प्रादेशिक शाखाहरू स्थापना गरी संचालनमा ल्याएको छ ।
- » कम्पनीले उपलब्ध गराउने सबै कृषि सामाग्रीहरू एकै ठाउँमा (One Stop Solution) भन्ने मुल नारालाई साकार पार्ने उद्देश्यले देशभर ५० भन्दा बढी आधिकारीक वितरक बनाउदै २०० भन्दा बढी वस्तु तथा सेवाहरू विक्री वितरण कार्य सुरु गरेको छ ।
- » कम्पनीको व्यावसायमा आ. व. २०७९/८० को तुलनामा आ. व. २०८०/८१ मा १९.९७ प्रतिशतले वृद्धि गरेको छ ।
- » कम्पनीले विभिन्न कृषि सामाग्रीहरू देशभर उपलब्ध गराउने उद्देश्य भारत तथा चिनका विभिन्न अन्तराष्ट्रिय तथा बहुराष्ट्रिय कम्पनीहरूसँग व्यावसायिक सम्झौता गरी व्यावसाय अगाडी बढाएको छ ।

७. मुक्तिनाथ आईटेक लि.

कम्पनीले कृषिमा थप नयाँ प्रविधिको अनुसन्धान र विकास गर्नको

निमित्त सहायक कम्पनी Muktinath Itch Ltd. को स्थापना गरेको छ । कम्पनीले विशेष गरी व्यवसाय र विभिन्न क्षेत्रका संस्थाहरूलाई अत्याधुनिक सफ्टवेयर विकास, डिजिटल प्रविधि, र आइटी परामर्श सेवामा लक्षित भई काम गरीराखेको छ । स्थापना भएको भएको पहिलो वर्षमा नै निम्न कार्यहरू सम्पन्न गरेको छ ।

- » मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी अर्न्तगतका १० सहायक कम्पनीहरूको वेबसाइट निर्माण गरीएको ।
- » बुटवलमा संचालित पशुवधशालाको समग्र नियन्त्रण र सञ्चालन व्यवस्थापनका लागि एप्लिकेसन विकास गरीएको ।
- » WAC-Nepal का लागि वर्षा दर, तापक्रम, र आर्द्रता मापन गर्न अनुकूलित IoT मा आधारित डीजिटल उपकरण तयार गरेको छ, उक्त उपकरण सफलतापूर्वक अछाम जिल्लामा प्रयोग भइ, उपकरण WAC-Nepal लाई प्रदान पनि गरेको छ ।
- » इन्टरनेटमार्फत घरेलु उपकरणहरू नियन्त्रण गर्न मिल्ने IoT आधारित स्मार्ट गृह स्वचालन (Home Automation System) निर्माण गरेको छ ।
- » माटोविहीन खेतीका लागि गुणस्तर मापदण्ड कायम राख्न क्षय उपकरणहरू प्रयोग गरी चीनबाट विशेष उपकरण आयात गरी ठूलो स्तरको परियोजनामा FAO नेपाल र ललितपुर महानगरपालिकासँग सहकार्य गरीएको छ ।
- » फुड वेस्ट म्यानेजमेन्ट सिस्टमका लागि FAO ले उपलब्ध गराएको तथ्यांक प्रयोग गरी आहार सीफारीस प्रणाली तयार पारी प्रयोगकर्ताको खाद्य सेवन विश्लेषण गरी पोषण रिपोर्ट तयार पार्ने र स्वस्थ खाद्य विकल्प सीफारीस गर्ने वेब आधारित उपकरणको विकास गरेको छ ।

८. मुक्तिनाथ हर्बल बैक लि.

राज्यले लिएको “हरित अर्थतन्त्र” को नीतिलाई आत्मसाथ गरी कम्पनीले “प्राकृतिक अर्थतन्त्र” को नारा लिई जडिबुटी तथा तिनका उत्पादित वस्तुको दिगो एंवम गुणस्तरीय उत्पादन सँगै संस्थागत विकास गरी ग्रामीण अर्थतन्त्रको विकास गर्ने लक्ष्य राखेको छ । विभिन्न प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष माध्यमबाट किसानलाई उत्प्रेरण र सहयोग गर्दै कम्पनीले जडिबुटीको पहिचान, सङ्कलन, प्रशोधन तथा खेती विस्तार गर्दै बहुमूल्य जडिबुटीको निर्यात गर्ने गरी काम अगाडी बढाएको छ ।

- » ललितपुर जिल्ला, महाङ्काल गाउँपालिका, वडा नं.०३ मा अवस्थित निर्माणाधिन लोठसल्ला प्रशोधन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि लोठसल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थासँग साभेदारी गरी लोठसल्ला प्रशोधन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्य गर्नका लागि अगाडी बढेको छ ।
- » खोज तथा अनुसन्धानमा प्राथमिकिकरण गर्दै निर्यात योग्य जडिबुटी तथा तिनका उत्पादन वस्तुको वर्गीकरण गरीएको ।

- » विभिन्न तालिम तथा गोष्ठीको आयोजना गरी व्यवसायीक जडीबुटी खेतीको प्रवर्धन गरीएको ।
- » औषधीजन्य तथा सुगन्धीत तेलहरूको उत्पादन अन्तिम चरणमा रहेको ।
- » विभिन्न जडिवुटीहरूको व्यापारको लागि बजार अवलोकन गरीएको ।
- » किसानको जोखिम न्यूनीकरण, आर्थिक स्थिरता र उत्पादन प्रवर्द्धन गर्न उत्पादनको खरिद सुनिश्चितता कायम गरीएको ।
- » सरकारी निकायसँगको साभेदारीमा प्रशोधन इकाइहरूको स्थापना गरीएको छ ।

८. मुक्तिनाथ फर्टिलाइजर बैंक लि.

- मुक्तिनाथ फर्टिलाइजर बैंक लि. किसानहरूलाई सस्तो, सुलभ र गुणस्तरीय प्रांझरीक मल, बालीलाई आवश्यक पर्ने खाद्यतत्व, जैविक तथा रसायनिक विषादी नेपालमै उत्पादन गरी किसानहरूसम्म पुऱ्याउने उद्देश्यले वि सं. २०७९ मा स्थापना भएको हो । कम्पनीले चितवनको भरतपुर महानगरपालिका २३ मा आफ्नो कारखाना स्थापित गरी विभिन्न खाद्यतत्व, जैविक मल विषादीहरूको विकास, स्थलगत परीक्षण र बजारीकरणको काम गरिरहेको छ । साथै कम्पनीले स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित प्रांझरीक मल कारखाना संचालनमा ल्याउने तयारी गरेको छ । यस कम्पनीले नेपालमा वर्षेनी हुने मलको अभाव परीपूर्ति गर्न साथै माटो, पर्यावरणलाई जोगाइ किसानहरूको जीवनयापनमा सुधार गर्दै स्थानीय स्रोत र सामाग्रीको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गर्दै आएको छ ।
- » कम्पनीले आफ्नो पहिलो उत्पादन, ऋप कपर पेस्ट, बजारमा सफलतापूर्वक ल्याएको छ ।
 - » नेपालका लागि विशेष रूपमा विकास गरीएका सूक्ष्म पोषक तत्व, मलको विकास तथा स्थलगत परीक्षणमा प्रगति हासिल गरेको छ ।
 - » कम्पनीले बायोफर्टिलाइजरहरू तथा सुक्ष्म खाद्यतत्व युक्त विभिन्न वस्तुहरूलाई व्यवसायीकरणको तयारी गरिरहेको छ ।
 - » ऋप स्टिकर र एन्टी भाइरस, ऋप स्पेसियल फर्टिलाइजरहरू उत्पादनको तयारी गरेको छ, जुन चाँडै नै नेपाली बजारमा उपलब्ध हुनेछ ।

१०. मुक्तिनाथ लाईभस्टक बैंक लि.

पशुपालन क्षेत्रले नेपालको अर्थतन्त्रमा २४.०१% योगदान गर्दै ग्रामीण क्षेत्रका ७९.५ परीवारको जीविकोपार्जनलाई सहयोग गरेको छ । वार्षिक उत्पादन र उत्पादकत्वमा सुधार भए पनि, WHO मापदण्डअनुसार दुध (७२ लि/वर्ष) र मासु (२९ केजी/वर्ष) को उपलब्धता अपेक्षा भन्दा कम छ । उच्च उत्पादन लागत,

दाना अभाव, स्वदेशी नस्लमाथि निर्भरता, बजार असक्षमता, र आधुनिकीकरणको कमी यस क्षेत्रका मुख्य चुनौती हुन् । २०८०/८१ को लागि नेपालमा पशुपालन तथा मासु उत्पादनको क्षेत्रमा विभिन्न योजनाहरू अघि सारीएका छन् ।

- » वुटवल वधशालाको सञ्चालनका लागि आवश्यक तालिम सञ्चालन, बाँकी रहेका भौतिक पूर्वाधार निर्माण र मासु साक्षरता अभियान, स्थायी मासु निरीक्षकको व्यवस्था गरेर स्वस्थ उत्पादन सुचारु गरीएको ।
- » कृषकसंग मुक्तिनाथ अभियान मार्फत नेपालका विभिन्न पशुपालक किसानलाई असल पशुपालन अभ्यास, रोग व्यवस्थापन, पशु फार्म उपकरण प्रदर्शन गरीएको ।
- » प्रयोगशाला उपकरण, दुग्ध उत्पादन उपकरण, कुखुरा फार्म उपकरण, कृतिम गर्भधारण उपकरणका लागि सामाग्री सुची थपिएको ।
- » अनुसन्धान र विकासको क्षेत्रमा पावर बाइट (पशु खनिज पूरक) मा कार्य भइरहेको ।
- » स्याङ्जामा भैंसीपालन र लोकल कुखुराको फार्म उत्कृष्टता केन्द्र स्थापना गरीएको ।
- » चितवनमा अजोला उत्पादन गरिँदै छ ।
- » REED परियोजना अन्तर्गत मह र बाखाको खरिद सुनिश्चितताको लागि सहकारीहरूसँग सम्झौता गरीएको छ ।
- » घाँसको पलेट, मोही, र खनिज पदार्थको अध्ययन तथा समीक्षालाई पनि प्राथमिकता दिएको छ ।

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.

MUKTINATH KRISHI COMPANY LTD.

An Associate Company of Muktinath Bikas Bank

कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्र (ABC Center)

हाम्रो सेवाहरु

१

कृषि व्यवसाय परामर्श

२

प्राविधिक मार्गदर्शन

३

व्यावसायिक योजना विकास

४

बजारमुखी उत्पादन प्रवर्द्धन

५

तालिम तथा कार्यशालाहरु

उद्यमशीलता प्रवर्द्धन

६

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली विकास

७

परियोजना विकास

८

स्थलगत निरीक्षण

९

9802368783, 9802323269

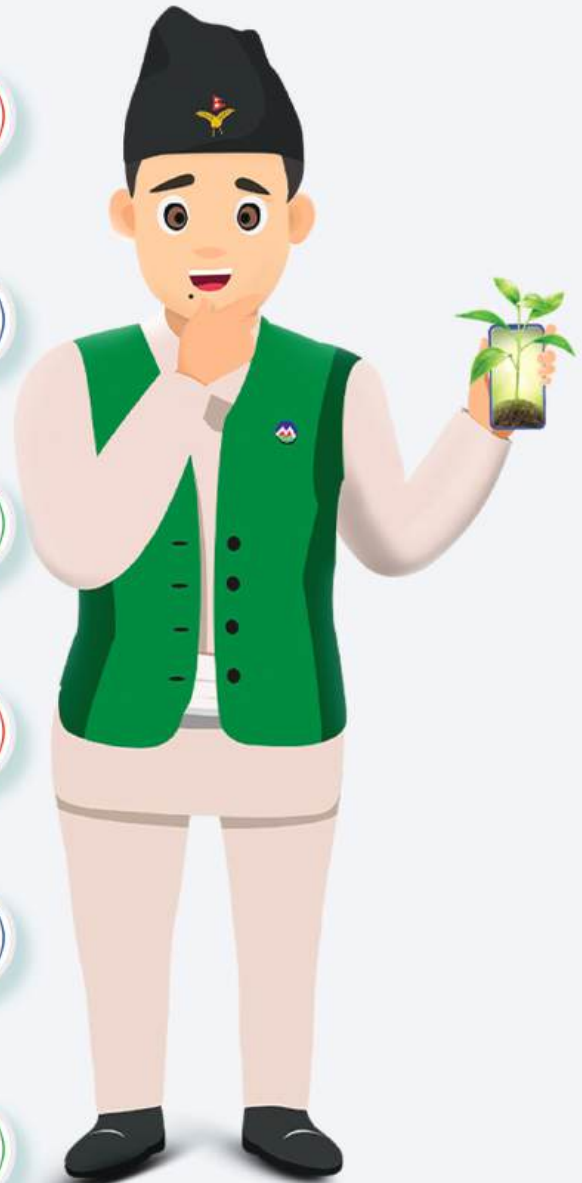
“मालि” एक नेपाली शब्द हो, जसको सामान्य अर्थ बगैँचाको स्थापना, हेरचाह र संरक्षण गर्ने व्यक्तिलाई बुझिन्छ । मालिले आफ्नो बगैँचाको छनोट, डिजाइन, मलजल र संरक्षण गरि बगैँचाको दिगो विकास गरेको हुन्छ ।

यसै सन्दर्भमा कृषि व्यवसायलाई वृहतर रूपमा वृद्धि, विकास, संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने अभिप्रायले मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको नयाँ सोच अन्तर्गत : “Muktinath AgriLink (MALi)” मालिको अवधारणा ल्याइएको छ । जसमा कृषि उद्यमी, युवा, विद्यार्थी, विभिन्न पेशामा आबद्ध व्यवसायीहरूको रुचि, योग्यता, क्षमता र कृषि क्षेत्रको आवश्यकताको आधारमा सेवा उपलब्ध गराए बापत अतिरिक्त आय-आर्जनको अवसर उपलब्ध गराउने उद्देश्य रहेको छ ।

“आलीदेखि थाली: मुक्तिनाथको मालि”

Major Roles & Responsibilities

- **New Idea Generation in Agriculture**
कृषिमा नयाँ सोचको विकास
- **Market Research**
बजार अनुसन्धान
- **Technology Transfer**
प्रविधि प्रसार
- **Agri-Business Planning**
कृषिको व्यवसायिक योजना
- **Business Venture**
व्यवसायिक साम्भेदारी
- **Marketing**
बजारीकरण
- **Feedback Collection**
पृष्ठपोषण

सफलताको कथा

राजन गोपाली
 कृषि व्यवसायी

मैले “मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी” को फेसबुक पेजबाट कम्पनीको बारेमा थाहा पाएँ। त्यसपछि मैले “क्रस प्राइभेट लिमिटेड” नामक संस्था खोलेँ र मिति २०८०/१/२९ मा आधिकारिक रूपमा मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीसँग सहकार्य गर्न थालेँ। सहकार्यपछि व्यापारमा उल्लेखनीय वृद्धि भयो, किसान र व्यापारीबीच पनि सुमधुर सम्बन्ध कायम भयो र बजार व्यवस्थापन पनि सहज बन्न पुग्यो।

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीले समय-समयमा प्रदान गर्ने तालिम र भ्रमणहरूले मलाई किसानहरूसम्म पुग्न र उनीहरूको समस्या समाधान गर्न निकै मद्दत गर्‍यो। मेरो अनुभवमा, यदि कम्पनीले बेलाबेला किसानहरूलाई कृषि तालिम दिनुका साथै खेतवाली तथा तरकारी बालीको निरीक्षण र अनुगमन गर्न निरन्तरता दिने हो भने हामी सबैले अझ प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढ्न सक्छौँ।

साथै, मेरो सुझाव छ कि किसानहरूले जति सामान लिन्छन्, त्यति सामान बराबरको कृषि कर्जाको व्यवस्था गर्न सके, उनीहरूको कृषि गतिविधि अझ सहज र सफल हुने थियो। यस प्रकारको सहकार्यले हामी किसानहरूलाई आत्मनिर्भर बन्ने मार्गमा थप मद्दत पुऱ्याएको छ।

कृषि स्नातक अध्ययनसँगै मैले पारिवारिक कृषि उद्यमलाई वैज्ञानिक ढंगले अगाडि बढाउन कृषि परामर्शको आवश्यकता महसुस गरेँ। यही उद्देश्यले मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्रसँग जोडिएँ, जहाँ मैले आफ्नो कृषि उद्यमका सम्पूर्ण प्राविधिक र वित्तीय परामर्श प्राप्त गरेँ। कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्रको परामर्श अनुसार सर्वप्रथम मेरो फर्मको सम्भाव्यता अध्ययन गरे। त्यसपश्चात् माटो परीक्षण गरी १० वर्षे फर्म सञ्चालन योजना तयार गरीयो। हाल पाँच बिघा क्षेत्रफलमा फैलिएको मेरो फर्म, भन्तना दिगो कृषि फर्म चितवनको रत्ननगर-१३ मा अवस्थित छ।

पाँच जना किसानलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिइरहेको यस फर्मले, वार्षिक करीब १८ लाखको आमदानी गर्दै आएको छ। कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्रको सल्लाह अनुसार नवीनतम प्रविधि र उच्च गुणस्तरीय कृषि सामग्रीको प्रयोग गर्दै केरा खेतीमा व्यागिङ्ग, बन्च फिडिङ्गको प्रविधि अपनाएको छु। अब, कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्र कै परामर्श र सल्लाह अनुसार केरा बेर्ना उत्पादन नर्सरी र केरा प्रशोधन केन्द्रको स्थापना योजना निर्माणाधीन छ। यसले केरा उत्पादनलाई प्रशोधन केन्द्रमार्फत थप व्यावसायिक बनाउने लक्ष्य राखिएको छ। वास्तवमा, मैले जस्तै कृषि क्षेत्रमा लगानी गर्नु अघि नै मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीको कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्रबाट अनुभवी प्राविधिकको परामर्श र सल्लाह लिनु अत्यावश्यक छ। समय-समयमा फिल्ड भ्रमण, टेलिफोन परामर्श, र नवीनतम प्रविधि तथा गुणस्तरीय सामग्रीको प्रयोग गरीएमा कुनै पनि किसानले लगानी डुबाउनु पर्ने अवस्था सिर्जना हुँदैन।

समृद्ध भन्तना
 कृषि व्यवसायी/विद्यार्थी

श्री सेरुवा कृषक समुह

कृषक समुह

मैले भरतपुर-२६ मा श्री सेरुवा कृषक सह स्थापना गर्न वि.स. २०६३ मा पहल गरेको थिएँ। विभिन्न क्षेत्रमा काम गर्ने उद्देश्यले सुरु गरिएको यस समुहले अहिले मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीसँग सहकार्य गर्दै आइरहेको छ। यो सहकार्य पछि हाम्रो समुहमा निकै सकारात्मक परिवर्तनहरू आएका छन्।

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीका प्राविधिकहरूसँग सहकार्य गर्न पाएपछि मैले धानमा लाग्ने किरा र रोगहरूबारे बुझ्न र तिनीहरूको उपचारका आधुनिक तरिका सिक्न सकें। साथै, माटो उपचार सम्बन्धी तालिममा सहभागी हुने अवसर पाएँ, जसले हामी किसानहरूलाई यस्ता जानकारी सजिलै बाँड्न मद्दत गर्‍यो।

त्यस्तै, अनुज अधिकारी सरको सहयोगमा बीउ, विषादी, औजारलगायतका कृषि सामग्री सहज र सुलभ रूपमा पाउने अवसर मिल्यो। यस सहकार्यले हाम्रो उत्पादनमा उल्लेखनीय वृद्धि मात्र गरेको छैन, किसानहरूको जीवनस्तर सुधार गर्न पनि ठूलो सहयोग पुऱ्याएको छ। मैले यस यात्रामा पाएको सिकाइ र अनुभवले कृषि क्षेत्रमा अझ राम्रो काम गर्न प्रेरणा दिएको छ।

“जब म मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.सँग जोडिएर काम गर्न लागे अनि मात्र सिजन अनुसारको तरकारीमा विषादीको मात्रा कसरी मिलाउने कुन विषादि प्रयोग गर्ने आदि कुराहरूको राम्रो ज्ञान प्राप्त गरेँ।”

म मकवानपुर जिल्लाको राक्सिराङ गाउँपालिका वडा नं. ५ मा बस्ने ३७ वर्षिया कोपिला गोले, एक युवा व्यवसायी हुँ। करिब तीन वर्ष अगाडि मैले कृषकहरूसँग मुक्तिनाथ कृषि कार्यक्रम मार्फत परिचय पाएँ र त्यसपछि मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीसँग जोडिएर मेरो कृषि व्यवसायको यात्रा सुरु गरेँ। मेरो परिवारमा जम्मा ९ जना सदस्य छन् र म कृषि क्षेत्रमा मात्रै नभई राजनीतिक क्षेत्रमा पनि मेरो स्थान बनाउँदै छु। अहिले मसँग २० वटा बाखा, २ वटा गाई, र २ वटा भैँसी छन्। २ बिगाहा जग्गामा मुख्यतः धान, मकै, र कोदो उत्पादन गर्छु। साथै, मेरो प्लास्टिक हाउसमा तरकारी बाली उत्पादन पनि गर्छु।

कोपिला गोले

कृषि व्यवसायी

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेडसँग सहकार्य गर्न थालेपछि मेरो कृषि व्यवसायमा धेरै सहजता आएको छ। जब म मुक्तिनाथसँग जोडिएँ, तबमात्रै मेशिनरी सामग्रीको गुणस्तर, सिजनअनुसार तरकारीमा विषादीको सही मात्रा मिलाउने तरिका, र कुन विषादी प्रयोग गर्ने भन्ने ज्ञान पाएँ। यस ज्ञानले मेरो व्यवसायलाई अझ व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाएको छ। म मात्रै नभएर मेरो गाउँमा रहेको राक्सिराङ महिला श्रम तथा कृषि उपभोक्ता सहकारी संस्थाका २०० सदस्यलाई पनि मुक्तिनाथ कृषि कम्पनीसँग जोड्न प्रेरित गरेँ। यस सहकार्यबाट हामी सबैको आर्थिक स्थिति निकै उत्साहजनक बनेको छ। सहकारीका सदस्यहरूले मिनी टिलर, कम्बाइन राइस मिल, त्रिपाल, मल, बीउ, विषादी, र प्लास्टिक पोखरी जस्ता उत्पादनहरू प्रयोग गरिसकेका छन्। यी सामग्रीले हाम्रो कामलाई सहज र सरल बनाएको छ र सबैजना यसबाट पूर्ण रूपमा सन्तुष्ट भएका छन्।

म मुक्तिनाथसँगको यो सहकार्यलाई मेरो सफलताको मुख्य आधार मान्छु र यो यात्राले मलाई र मेरो समुदायलाई आत्मनिर्भर बन्ने दिशामा प्रेरित गरेको छ।

कम्पनी ऐन. २०६३ को दफा १०८ अनुसारको अतिरिक्त विवरण

(आर्थिक वर्ष २०८०/८१)

क. विगत वर्षको कारोबारको सिंहावलोकन:

यसै प्रतिवेदनमा संलग्न गरीएको ।

ख. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परीस्थितिबाट कम्पनीको कारोबारलाई कुनै असर परेको भए सो असर:

राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको अवस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको कर्जा प्रवाहमा देखिएको असहजता र सरकारको विनियोजित बजेटको उपलब्धता र खर्चमा देखिएको कठिनाईका कारण कम्पनीले आ.व. २०८०/८१ को व्यवसायीक लक्ष्यमा करीब ७.५ प्रतिशतले संकुचन आएको छ । साथै कम्पनीका विभिन्न सहायक कम्पनीहरू मातहत स्थापना गर्ने भनिएका औद्योगिक योजनाको प्रारम्भिक कार्य शुरुवात भएतापनि उत्पादन प्रकृत्यामा योजना बमोजिम नजाँदा र सेवा व्यवसायको विस्तार हुन नसक्दा प्रक्षेपित नाफामा संकुचन हुन गयो । त्यस्तै अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक अवस्था, युक्रेन रसिया युद्ध लगायतका कारण समुन्द्रि दुवानी खर्चको वृद्धि र सम्भावित अन्तर्राष्ट्रिय परियोजनाहरू आउन नसक्दा कारोबारको उल्लेखित वृद्धिलाई अप्रत्यक्ष रूपमा असर गरेको छ ।

ग. प्रतिवेदन तयार भएको मितिसम्म वर्षको उपलब्धी र भविष्यमा गर्नु पर्ने कुराको सम्बन्धमा संचालक समितिको धारणा:

वर्षको उपलब्धीहरू र भविष्यमा गर्नुपर्ने कार्यहरू यसै प्रतिवेदनको अर्को खण्डमा समावेश भएको छ ।

घ. कम्पनीको औद्योगिक वा व्यवसायीक सम्बन्ध:

कम्पनीले प्रवाह गरीरहेको उत्पादनका साधन, प्रविधि प्रसार र कृषि सम्बन्धी अन्य सेवाहरूको कारण समग्र कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुगेको छ । कृषिबाट हुने उत्पादनहरू कृषि मूल्य अभिवृद्धि गर्ने अभिप्रायले स्थापना भएका खाद्यान्न प्रशोधन, डेरी, माछामासु लगायतका हजारौं उद्योगहरूको कच्चा पदार्थ उपलब्धतामा प्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धीत रहेको छ भने कम्पनीले प्रत्यक्ष रूपमा उद्योगहरूको स्थापनाको लागि व्यवसायीक योजना निर्माण, आवश्यक उपकरणहरूको उपलब्धता र प्रविधि प्रसारमा सहायता गरेको छ ।

त्यस्तै कम्पनीसंग हाल देशभरीका ४०० भन्दा बढी व्यवसायीक साझेदारहरू (सहकारी, डिलर, एग्रीभेट, संघसंस्थाहरू इत्यादी) मार्फत उत्पादनका साधनहरू र प्रविधि प्रसारको लागि व्यवसायीक सम्बन्ध विस्तार भएको छ । साथै, कृषकहरूको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि र कृषि उपजहरूको संकलन र प्रशोधनको लागि ग्रामीण सहकारीहरूसंग कृषि श्रोत केन्द्रको रूपमा विकास र विस्तार गरेको छ । साथै, कम्पनीको सहायक कम्पनी श्री मुक्तिनाथ लाइभस्टक बैंक लि. ले संचालन र व्यवस्थापन गरीरहेको आधुनिक पशु बधशालामा खसीबोकाको खरीद र प्रशोधन गरी उपभोक्ताहरूलाई स्वच्छ मासु वितरण गर्ने कार्यको शुरुवात भएको छ ।

ङ. सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर र सोको कारण:

आ.व. २०८०/८१ मा सम्पन्न छैठौं वार्षिक साधारण सभामा आवधिक निर्वाचन प्रकृत्या मार्फत नयाँ संचालकहरूको नियुक्ति भएको छ । जसको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	निर्वाचित संचालकहरूको विवरण					
	नाम, थर,	समुह	पिता/पतिको नाम	ठेगाना	उमेर	लिंग
१.	भरतराज ढकाल	संस्थापक	रुद्र प्रसाद ढकाल	फापरथुम, स्याङजा	५०	पुरुष
२	सिताराम काफ्ले	संस्थापक	कृष्ण प्रसाद काफ्ले	का.म.पा. ०३, काठमाण्डौ	५१	पुरुष
३	तुलसरीम ढकाल	संस्थापक	भिम लाल ढकाल	दमक ०३, भुपा	५६	पुरुष
४	गोविन्द बहादुर राउत	संस्थापक	भिम बहादुर राउत	राप्ती, दाङ	५०	पुरुष
५	चिरञ्जीवी अर्याल	सर्वसाधारण	शिवलाल अर्याल	भिरकोट ०६, स्याङजा	४८	पुरुष

संचालक श्री चिरञ्जीवी अर्यालले मिति २०८० माघ १८ गते व्यक्तिगत कारण देखाँउदै राजिनामा दिनुभएकोमा संचालक समितिको मिति २०८० माघ २२ गते सम्पन्न बैठकको निर्णय बमोजिम धापाखेल, ललितपुर निवासी श्री सुगरीका के.सी. संचालकमा नियुक्ति हुनुभएको ।

च. कारोबारलाई असर पार्ने मुख्य कुराहरू:

कम्पनीको कारोबारलाई प्रत्यक्ष रूपमा असर गर्ने विषयहरूमा देशको समग्र अर्थतन्त्रको अवस्था मुख्य रूपमा रहन्छ। हाल कम्पनीको प्राथमिक व्यवसायको रूपमा रहेको उत्पादनका साधनहरू जस्तै मल, वीउबीजन, रोगकिरा नियन्त्रक, औजारउपकरणहरूको व्यापार ठुलो मात्रामा सरकारले छुट्टयाएको सहूलियतका कार्यक्रमहरूमा निर्भर रहने गरेको छ। त्यस्तै कम्पनीले बिजनेस देखि बिजनेससम्मको अवधारणाको आधारमा देशभरीका साना तथा मध्यम स्तरका व्यवसायीक साभेदारहरूसंगको सहकार्यमा वितरण गरीरहेको सन्दर्भमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको कर्जा प्रवाहमा असर पर्दा ती व्यवसायीक साभेदारहरूले सहज रूपमा उल्लेखित सामग्रीहरूको खरीद गरी व्यवसाय प्रवर्द्धन हुन सकेको छैन।

कम्पनीको कारोबारलाई असर गर्ने अन्य विषयहरूमा वर्षौं देखि चल्दै आएको कम मूल्यमा आधारीत खरीद प्रणाली रहेको छ, जसले गुणस्तर र दिगो सेवामा ध्यान दिने कम्पनीहरूको कारोबारलाई असर गरेको छ। साथै कृषि र समग्र खाद्य प्रणालीमा समग्र जनसंख्या नै आश्रित हुने भएकोले अन्य व्यवसायमा हुने उतारचढावको कारण पनि उपभोक्ताहरूको क्रय शक्तिमा हास आउँदछ, र त्यसको असर उत्पादन, प्रशोधन र वितरणमा समेत पर्दछ।

छ. लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कुनै कैफियत उल्लेख भएको भए सो उपर सञ्चालक समितिका प्रतिक्रियाहरू:

यसै प्रतिवेदनमा समावेश गरीएको वित्तीय प्रतिवेदनमा देखिएका केही कैफियतहरूलाई आउने दिनमा सुधार गरी आवश्यक कार्यान्वयनको लागि संचालक समितिले व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिने गरेको छ।

ज. लाभांश बाँडफाँड गर्न सीफारीस गरीएको रकम:

छैठौं वार्षिक साधारण सभामा लाभांश बाँडफाँड गर्न सीफारीस गरीएको छैन।

झ. शेयर जफत भएको भए जफत भएको शेयर संख्या, त्यस्तो शेयरको अङ्कित मूल्य, त्यस्तो शेयर जफत हुनुभन्दा अगावै सोबापत कम्पनीले प्राप्त गरेको जम्मा रकम र त्यस्तो शेयर जफत भएपछि सो शेयर बिक्री गरी कम्पनीले प्राप्त गरेको रकम तथा जफत भएको शेयरबापत रकम फिर्ता गरेको भए सोको विवरण:

कम्पनीले आ.व. २०८०/०८१ मा कुनै पनि शेयर जफत गरेको छैन।

ञ. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनी र यसको सहायक कम्पनीको कारोबारको प्रगति र सो आर्थिक वर्षको अन्तमा रहेको स्थितिको पुनरावलोकन:

यस कम्पनी तथा यसको सहायक कम्पनीहरूको प्रगति विवरण वार्षिक प्रतिवेदनमा छुट्टै उल्लेख गरीएको छ।

ट. कम्पनी तथा त्यसको सहायक कम्पनीले आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरेको प्रमुख कारोबारहरू र सो अवधिमा कम्पनीको कारोबारमा आएको कुनै महत्वपूर्ण परीवर्तन:

आ.व. २०८०/८१ मा कम्पनी र यसका सहायक कम्पनीहरूले वस्तु तथा सेवाको बिक्री वितरणबाट भएको कारोबारहरूको विवरण वित्तीय विवरणमा उल्लेख गरीएको छ। साथै उल्लेखित आ.व. मा कम्पनीको कारोबार लक्ष्यको नजिक (९९ प्रतिशत) भएतापनि सहायक कम्पनी अन्तरगत उद्योगहरू स्थापना भई संचालनमा आउन नसक्दा सहायक कम्पनीहरूको व्यवसाय अपेक्षित रूपमा प्रगति भएको छैन।

ठ. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीको आधारभूत शेयरधनीहरूले कम्पनीलाई उपलब्ध गराएको जानकारी:

सो नरहेको।

ड. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीका सञ्चालक तथा पदाधिकारीहरूले लिएको शेयरको स्वामित्वको विवरण र कम्पनीको शेयर कारोबारमा निजहरू संलग्न रहेको भए सो सम्बन्धमा निजहरूबाट कम्पनीले प्राप्त गरेको जानकारी:

सो नरहेको।

ढ. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीसँग सम्बन्धीत सम्भौताहरूमा कुनै सञ्चालक तथा निजको नजिकको नातेदारको व्यक्तिगत स्वार्थको बारेमा उपलब्ध गराइएको जानकारीको व्यहोरा:
सो नरहेको ।

ण. कम्पनीले आफ्नो सेयर आफैले खरीद गरेको भए त्यसरी आफ्नो सेयर खरीद गर्नुको कारण, त्यस्तो सेयरको संख्या र अङ्कित मूल्य तथा त्यसरी सेयर खरीद गरे बापत कम्पनीले भुक्तानी गरेको रकम:
कम्पनीले हालसम्म आफ्नो सेयर आफैले खरीद गरेको छैन ।

त. आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली भए वा नभएको र भएको भए सोको विस्तृत विवरण:

कम्पनीको प्राविधिक, लेखा, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा व्यवसायसंग सम्बन्धीत विभिन्न विषयहरूमा आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको अवलम्बन गरेको छ । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थापनको लागि ३० भन्दा बढी निर्देशिका, कार्यविधिहरू तयार गरी त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरेको छ । त्यस्तै लेखा र व्यवसायको व्यवस्थापनको लागि प्रभावकारी एस.ए.पि. सफ्टवेयरको कार्यान्वयन गरेको छ, भने जनशक्ति व्यवस्थापन विभागले पनि इलेक्ट्रोनिक हाजिरी तथा जनशक्ति परीचालन व्यवस्थापन प्रणालीको अवलम्बन गरेको छ । त्यस्तै, कम्पनीको समग्र संचालनलाई आन्तरिक नियन्त्रणको लागि साधारण सभाले संचालक समितिको निर्माण गरी नियमित संचालनको लागि अख्तियारी दिएको छ । सोही बमोजिम संचालक समितिले उच्च व्यवस्थापनलाई स्पष्ट काम, कर्तव्य र अधिकार सहित दैनिक कार्य संचालनको जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । त्यस्तै उच्च व्यवस्थापन मातहत विभिन्न विषयसंग सम्बन्धीत विषय विज्ञहरूको नेतृत्वमा ११ वटा विभागहरू, सातै प्रदेशमा क्षेत्रीय व्यवस्थापक सहित मातहतमा दोश्रो, तेश्रो र चौथो तहसम्मका कर्मचारीहरू रहेका छन् जसले तलबाट माथि (बटमअप) अवधारणाको आधारमा हरेक क्रियाकलापहरूको संचालन गर्ने गरेको छ । खर्च अख्तियारी सम्बन्धी तालिका बनाई त्यसको कार्यान्वयन गरेको छ । साथै संचालक समिति मातहत संचालकहरूको नेतृत्वमा विभिन्न समितिहरू जस्तै खरीद समिति, जनशक्ति व्यवस्थापन समिति लगायतका समितिहरू मार्फत आन्तरीक नियन्त्रण गर्ने अभ्यास अवलम्बन गरेको छ ।

थ. विगत आर्थिक वर्षको कुल व्यवस्थापन खर्चको विवरण:

कम्पनीको आ.व. २०८०/०८१ मा कर्मचारी र कार्यालय संचालन बापत भएको खर्चहरू निम्नानुसार रहेको छ ।

कर्मचारी खर्च : रु. ५७,९७२,५३३/-

कार्यालय सञ्चालन खर्च : रु. ४८,१७६,७९२/-

कुल व्यवस्थापन खर्च : रु. १०६,१४९,३२५/-

द. लेखापरीक्षण समितिका सदस्यहरूको नामावली, निजहरूले प्राप्त गरेको पारीश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा, सो समितिले गरेको काम कारवाहीको विवरण र सो समितिले कुनै सुझाव दिएको भए सोको विवरण:

सदस्यहरूको नामामली	पद	बैठक संख्या	बैठक भत्ता	काम कारवाहीको विवरण
गोविन्द बहादुर राउत	संयोजक	२	१६,०००	तेश्रो त्रैमासबाट नियमित रूपमा त्रैमासिक वित्तीय विवरणको समीक्षा र स्वीकृति, आन्तरिक लेखा परीक्षणको चेकलिष्ट तयार गरी स्वीकृति भएको ।
विजय राई	सदस्य	२	१०,०००	
विराज जोशि (गत आ.व. मा श्री रुपेश बराही रहेको)	सदस्य सचिव	२	छैन	

ध. सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, कम्पनीका आधारभूत सेयरधनी वा निजको नजिकका नातेदार वा निज संलग्न रहेको फर्म, कम्पनी वा संगठीत संस्थाले कम्पनीलाई कुनै रकम बुझाउन बाँकी भए सो कुरा:
सो नरहेको ।

न. सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख तथा पदाधिकारीहरूलाई भुक्तानी गरीएको पारीश्रमिक, भत्ता तथा सुविधाको रकम:

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	पारीश्रमिक रकम रु. (आ.व. ०८०/०८१)
१.	श्री भरतराज ढकाल	प्रबन्ध संचालक	४,३९८,३०१/-
२.	श्री रामशरण तिमल्सिना	नायब महाप्रबन्धक	२,७३०,३८४/-
३.	श्री दिपान्जली खकुरेल	वरीष्ठ प्रबन्धक	१,४२६,३२०/-

नोट: श्री भरतराज ढकालले आ.व. २०८०/०८१ को भाद्र मसान्तसम्म कार्यकारी अध्यक्षको रूपमा र माघ महिना देखि प्रबन्ध संचालकको रूपमा रही नियमित पारीश्रमिक बुझ्नुभएको छ। संचालक समितिका सदस्यहरूलाई संचालक समितिको बैठक बापत प्रदान गरीएको भत्ता निम्नानुसार रहेको छ।

(क) मिति २०८० पौष २५ गते सम्म (पाँचौं वार्षिक साधारण सभा अघि):

क्र. सं.	नाम थर	पद	विवरण				
			उपस्थित बैठक संख्या	दर	जम्मा रकम	कर १५%	खुद रकम
१	श्री भरतराज ढकाल	अध्यक्ष	१३	७,५००	९७,५००.००	१४६२५.००	८२,८७५
२	श्री सिताराम काफ्ले	संचालक	१३	५,०००	६५,०००.००	९७५०.००	५५,२५०
३	श्री तुलसी राम ढकाल	संचालक	१३	५,०००	६५,०००.००	९७५०.००	५५,२५०
४	श्री मोहन कुमार बस्नेत	संचालक	१३	५,०००	६५,०००.००	९७५०.००	५५,२५०
५	श्री प्रकाश प्रसाद श्रेष्ठ	संचालक	३	५,०००	१५,०००.००	२२५०.००	१२,७५०
६	श्रीमति शिखा मास्के	संचालक	१३	५,०००	६५,०००.००	९७५०.००	५५,२५०
७	गोविन्द बहादुर राउत	संचालक	१२	५,०००	६०,०००.००	९०००.००	५१,०००
			८०				३१६,६२५

(ख) मिति २०८१ पौष २५ देखि २०८१ आषाढ मसान्त सम्म:

क्र. सं.	नाम थर	पद	विवरण				
			उपस्थित बैठक संख्या	दर	जम्मा रकम	कर १५%	खुद रकम
१	श्री सिताराम काफ्ले	अध्यक्ष	९	१०,०००	९०,०००.००	१३५००.००	७६,५००
२	श्री भरतराज ढकाल	संचालक	९	-	-	०.००	-
३	श्री तुलसी राम ढकाल	संचालक	९	८,०००	७२,०००.००	१०८००.००	६१,२००
४	श्री गोविन्द बहादुर राउत	संचालक	९	८,०००	७२,०००.००	१०८००.००	६१,२००
५	श्री चिरन्जिवि अर्याल	संचालक	२	८,०००	१६,०००.००	२४००.००	१३,६००
६	श्री सुगरीका के.सी.	संचालक	४	८,०००	३२,०००.००	४८००.००	२७,२००
							२३९,७००

(ग) आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा कर्मचारी सेवा सुविधा समितिका विभिन्न मितिमा २ वटा बैठक बसेको थियो । जसको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

सदस्यहरूको नामामली	पद	बैठक संख्या	बैठक भत्ता	काम कारवाहीको विवरण
श्री सुगरीका के.सी.	संयोजक	२	१६,०००	कर्मचारीहरूको वृद्धि विकासको लागि बहुवार विभिन्न तहहरूको तलबमान वृद्धि सम्बन्धी निर्णयहरू भएको थियो ।
श्री रामशरण तिमल्सिना	सदस्य	२	छैन	
दिपान्जलि खकुरेल	सदस्य सचिव	२	छैन	

(घ) आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा खरिद समितिको विभिन्न मितिमा ४ वटा बैठक बसेको थियो । जसको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

सदस्यहरूको नामामली	पद	बैठक संख्या	बैठक भत्ता	काम कारवाहीको विवरण
श्री तुलसीराम ढकाल	संयोजक	४	२६,०००	निर्माण, मर्मत तथा आन्तरीक सजावटका लागि कम्पनी छनौट तथा दरभाउ स्वीकृति गर्ने, खरीदको लागि कम्पनी छनौट तथा स्वीकृति गर्ने लगायतका निर्णयहरू गरीयो ।
श्री रामशरण तिमल्सिना	सदस्य	४	छैन	
श्री गणेश पौडेल	सदस्य	४	छैन	
श्री सञ्जय ढकाल	सदस्य सचिव	४	छैन	

प.शेयरधनीहरूले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांशको रकम: सो नभएको ।

फ. दफा १४१ बमोजिम सम्पत्ति खरीद वा बिक्री गरेको कुराको विवरण:

यस आर्थिक वर्षमा कम्पनीले कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १४१ बमोजिम सम्पत्ति खरीद वा बिक्री गरेको छैन ।

ब. दफा १७५ बमोजिम सम्बद्ध कम्पनी बीच भएका कारोबारको विवरण:

यस सम्बन्धी विवरण यसै प्रतिवेदनमा उल्लेख गरीएको छ ।

भ. यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा खुलाउनु पर्ने अन्य कुनै कुरा:

यसै प्रतिवेदनको विभिन्न खण्डहरूमा उल्लेख गरीएको ।

म. अन्य आवश्यक कुराहरू:

प्रचलित ऐन तथा कानून बमोजिम सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा खुलाउनु पर्ने अन्य विवरणहरू यसै प्रतिवेदनमा उल्लेख गरीएका छन् ।

धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली २०७३ को अनुसूची १५, नियम २६ को उपनियम २ संग सम्बन्धित

१. संचालक समितिको प्रतिवेदन:

यसै प्रतिवेदनसंग संलग्न रहेको ।

२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन:

यसै प्रतिवेदनसंग संलग्न रहेको ।

३. लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण

यसै प्रतिवेदनसंग संलग्न रहेको ।

४. कानुनी कारबाही सम्बन्धी विवरण:

(क) आ.व. २०८०/८१ मा संस्थाले वा संस्थाको विरुद्ध कुनै मुद्दा दायर भएको भए

- आ.व. २०८०/८१ मा यस कम्पनीले नियमित व्यवसायिक कारोबार अर्न्तगत त्रीशक्ति ट्रेड सप्लायर्स, दाङलाई चेक बाउन्स विरुद्ध मुद्दा दायर भएकोमा बाहेक अन्य मुद्दा दायर गरेको छैन ।
- यस कम्पनी विरुद्ध कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले मुद्दा दायर गरेको जानकारी प्राप्त भएको छैन ।

(ख) संगठित संस्थाको संस्थापक वा संचालकले वा संस्थापक वा संचालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर गरेको वा भएको भए,

- संस्थालाई यस बारेमा कुनै सूचना तथा जानकारी प्राप्त नभएको ।

(ग) कुनै संस्थापक वा संचालक विरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको भए,

- संस्थाले यस प्रकृतिको कुनै मुद्दा दायर नगरेको र अन्यत्रबाट पनि कुनै मुद्दा दायर भएको विषयमा सम्बन्धित अदालत वा कार्यालयबाट कुनै सूचना वा जानकारी प्राप्त नभएको ।

५. संगठित संस्थाको शेयर कारोबार तथा प्रगतिको विश्लेषण:

(क) धितोपत्र बजारमा भएको संगठित संस्थाको शेयरको कारोबार सम्बन्धमा व्यवस्थापनको धारणा:

यस कम्पनीको शेयरहरु मिति २०८० मंसिर २७ गते नेपाल स्टक एक्सचेन्जमा सूचिकृत भई नेपाल धितोपत्र बोर्डको रेखदेखमा खुल्ला बजारले गरेको मूल्य बमोजिम कारोबार भइरहेको छ । कृषि क्षेत्रको पहिलो सार्वजनिक निष्काशन भएको र गत वर्ष मात्र बजारमा प्रवेश गरेको अवस्थामा प्रति शेयर बजार मूल्य अपेक्षित अवस्थामा रहेको कारणले लगानीकर्ताहरु उत्साहित रहेको पाइएको छ ।

(ख) गत वर्षको प्रत्येक त्रैमासिक अवधिमा संगठित संस्थाको शेयरको अधिकतम, न्यूनतम र अन्तिम मूल्यका साथै कूल कारोबार शेयर संख्या र कारोबार दिन ।

आ.व. २०८०/८१ मा भएको यस कम्पनीको शेयर कारोबारको विवरण नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडको वेबसाइटबाट साभार गरिएको छ । सो वेबसाइटमा उल्लेख भए अनुसार कारोबारको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

विवरण	प्रथम त्रैमास	दोश्रो त्रैमास	तृतीय त्रैमास	चौथो त्रैमास
अधिकतम मूल्य (रु)	छैन	१०९०.६०	१३१९.५	१५००
न्यूनतम मूल्य (रु)	छैन	१७८.८०	९०३.८	७८५
अन्तिम मूल्य (रु)	छैन	१०९०.६०	९२८	१३९०
कारोबार सेयर संख्या	छैन	५९,९५७	१०,७७,६६९	१४,३९,३६७
कारोबार संख्या	छैन	६०५७	५३,८८४	२४,६७०
कारोबार भएको दिन	छैन	१९	५८	६१

६. समस्या तथा चुनौतीहरू:

(क) आन्तरीक समस्या तथा चुनौतीहरू:

कम्पनीले आ.व. २०८०/८१ मा सुचनात्मक प्रकृतिका आन्तरीक समस्या तथा चुनौतीहरूको सामना गर्नुपरेको छैन ।

(ख) बाह्य समस्या तथा चुनौतीहरू:

सरकारी तथा गैरसरकारी निकायद्वारा सहूलियतका कार्यक्रमहरू योजना बमोजिम संचालन नहुनु, बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूको कर्जा प्रवाहमा सुस्तता आउनु, समग्र बजार चलायमना नहुँदा व्यापारिकहरूको जोखिम बहन गर्ने क्षमता खस्किनु तथा भुक्तानी जोखिम बढ्नु, सहकारीमा आधारीत श्रोत केन्द्रको विकास र व्यवसायीक विस्तारमा कठिनाई हुनु, योजना बमोजिम उद्योगको स्थापना र स्वदेशी उत्पादनको विस्तार गर्न नसक्नु, कृषि उद्यमीहरूको अनुदानमूखि मानसिकतामा सेवा व्यवसायलाई अगाडी बढाउन कठिनाई हुनु इत्यादी चुनौतीहरूको कारण कम्पनीको अपेक्षित व्यवसायीक वृद्धिमा केहि समस्याहरू देखिएका छन ।

(ग) रणनीतिहरू:

उल्लेखित समस्या तथा चुनौतीहरूलाई न्यूनिकरण गर्नको लागि देहायबमोजिमका रणनीतिहरूको विकास गरेको छ ।

अ. व्यवसायीक योजना मार्फत कर्जा उपलब्धतामा सहजिकरण गर्ने कार्यहरू अवलम्बन गरेको ।

आ. कम्पनीका प्रादेशिक तथा क्षेत्रीय संरचनाहरूको विकास र विस्तार गर्दै व्यवसायिक गतिविधिहरूमा वृद्धि गरेको ।

इ. सेवा व्यवसाय विस्तारको लागि कृषि व्यवसाय परामर्श केन्द्रको क्षमता अभिवृद्धि तथा प्रदेश स्तरमा विस्तारका कार्य अगाडी बढाएको ।

ई. सहकारीमा आधारीत श्रोत केन्द्रहरूको विस्तार र व्यवसायिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य प्राथमिकतामा राखेको ।

उ. कृषकका उत्पादनहरूको खरीद सुनिश्चितता तथा प्रशोधन उद्योगका संरचनाहरूको विकास गर्ने ।

ऊ. सार्वजनिक नीजि समुदायको साभेदारीमा सरकारी, नीजि, सहकारी र गैरसरकारीसंस्थाहरूसंगको सहकार्यमा कृषि चक्रको निर्माण गर्ने ।

ए. उद्यमशिलता सिक्ने, नेपालमै टिक्ने अभियान मार्फत युवाहरूलाई उद्यमशिलतामा आकर्षित गर्ने कार्यको शुरुवात गरेको इत्यादी ।

६ संस्थागत सुशासन:

कम्पनीले संस्थागत सुशासन कायम गर्नको विभिन्न किसिमका नीतिनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरू निर्माण गरी त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरेको छ । वार्षिक साधारण सभा मार्फत नयाँ नेतृत्वको चयन, स्वतन्त्र संचालकको नियुक्ति, संचालक समितिको नियमित बैठक, संचालकहरूको नेतृत्वमा विभिन्न समितिहरू मार्फत आन्तरीक नियन्त्रण गर्ने अभ्यास अवलम्बन तथा योजना र मागमा आधारीत खर्च गर्ने प्रणालीको अवलम्बन गरेको छ । सबै किसिमका प्रकृयाहरूलाई पारदर्शी रूपमा अम्बलम्बन गर्दै आन्तरीक लेखापरीक्षण लगायतका कार्यहरू गरेको छ । त्यस्तै, हरेक निर्णयहरू सहभागितात्मक तथा निश्चित प्रकृयाको आधारमा तय भएका छन ।

८. विवरणपत्रमा प्रक्षेपण गरिएका र लेखापरीक्षण भएको विवरणहरूमा बीस प्रतिशत वा सो भन्दा बढी फरक सम्बन्धी विवरण:

विवरणहरूमा भिन्नता निम्नानुसार रहेको छ ।

१. वासलातमा भएको फरक

रु.

विवरण	प्रक्षेपित आ.व. २०८०/८१	लेखापरीक्षण गरिएको आ.व. २०८०/८१	फरक %	कैफियत
सम्पत्तिहरू				
अचल सम्पत्तिहरू				
सम्पत्ति प्लान्ट र उपकरणहरू	८७,९२५,२८७	१५४,९५७,३१५		
जैविक सम्पत्ति	६००,०००	२३०,०००		
अमूर्त सम्पत्तिहरू	३,९९८,२८९	६,४२८,३३५		
लगानी	२३०,३१२,६९०	१०२,५५२,०००		
जम्मा अचल सम्पत्तिहरू	३२२,८३६,२६६	२६४,९६७,६५०	१८	
चल सम्पत्तिहरू				
मौज्दात	२३४,५३२,०९१	२३५,१९४,५६५		
व्यापार र अन्य आसामी	२४१,५०२,९३५	४६३,२२४,३९३		
घटः खराब ऋण प्रावधान	(१२,०७५,१४७)	-		
अग्रिम तथा निक्षेप	१०२,१९७,३५२	७३९,४५२		
चालू कर सम्पत्ति	९,१२७,९८८	६,६४८,९२३		
नगद र नगद समान	५१,९१३,८२८	१६,६१३,८१२		
स्थगित कर सम्पत्ति	३७,७९१,१८९	२७,४०२,६६८		
जम्मा चल सम्पत्तिहरू	६६४,९९०,२३६	७४९,८२३,८१३	(१३)	
जम्मा सम्पत्तिहरू	९८७,८२६,५०३	१,०१३,९९१,४६३	(३)	
पूँजी र दायित्वहरू				
पूँजी				
शेयर पूँजी	७००,०००,०००	७००,०००,०००		
अन्य पूँजी	८,२२७,९१३	(४३,४०३,७१९)		
जम्मा पूँजी	७०८,२२७,९१३	६५६,५९६,२८१	७	
दायित्वहरू				
अचल दायित्वहरू				
परिभाषित कर्मचारी लाभ	८,७५५,०५५	-		
जम्मा अचल दायित्वहरू	८,७५५,०५५	-	१००	
चालु दायित्वहरू				
व्यापार र अन्य वित्तीय दायित्वहरू	१०२,१३७,७२५	२००,४२१,०५७		
व्यवस्थाहरू (प्रोभिजनस)	-	७,२२०,४०८		
अल्पकालिन कर्जा	१६८,७०५,८१०	१४९,७५३,७१७		
जम्मा चालु दायित्वहरू	२७०,८४३,५३५	३५७,३९५,१८२	(३२)	बजारको अवस्थाले योजना बमोजिम संकलन नहुँदा
जम्मा स्वपूँजी (इक्विटी) र दायित्वहरू	९८७,८२६,५०३	१,०१३,९९१,४६३	(३)	

२. नाफा नोक्सान विवरणमा भएको फरक

रु.

विवरण	प्रक्षेपित आ.व. २०८०/८१	लेखापरीक्षण गरिएको आ.व. २०८०/८१	फरक %	कैफियत
सञ्चालनवाट आय	७३०,१६६,७३२	६६७,६०६,३५९	९	
बेचेको सामानको लागत	५३०,१९८,५३३	४९३,७८७,७६८	७	
कूल नाफा	१९९,९६८,१९९	१७३,८१८,५९१	१३	
अन्य आम्दानी	५,३०५,४५७	५३८,३०६	९०	योजना बमोजिमको सेवा व्यवसाय नहुँदा
जम्मा आम्दानी	२०५,२७३,६५६	१७४,३५६,८९८	१५	
संचालन खर्चहरू				
कर्मचारीको खर्चहरू	६१,८५१,४६७	५७,९७२,५३३	६	
प्रशासनिक खर्च	५७,०२३,५९०	४८,१७६,७९२	१६	
वित्तीय खर्चहरू	१३,१५८,५२३	२६,४५८,५१७	(१०१)	नयाँ वस्तु तथा सेवाको विकासमा लगानी
ह्यासकट्टी तथा परीशोधन खर्च	९,८७२,४०४	२१,६६३,६४१	(११९)	लिजहोल्डलाई समावेश गर्दा
खराब कर्जा प्रावधान	२,२९१,०९३	-	१००	
जम्मा संचालन खर्चहरू	१४४,१९७,०७७	१५४,२७१,४८३	(७)	
गैर परिचालन आम्दानी / खर्चहरू	-	१९१,१२१		
जम्मा खर्चहरू	१४४,१९७,०७७	१५४,४६२,६०४	(७)	
कर पूर्वको नाफा	६१,०७६,५७९	१९,८९४,२९४	६७	
आयकर	-	-	-	
विलम्बित कर	-	(१,८४१,६०३)		
जम्मा कर खर्चहरू	-	(१,८४१,६०३)		
वर्षको खुद नाफा	६१,०७६,५७९	२१,७३५,६९७	६४	सेवा व्यवसायमा कमी

९. नियम २६ को उपनियम (५) संग सम्बन्धित विशेष घटना वा परिस्थिति सम्बन्धि विवरण:

९.१ संगठित संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा संसोधन:

पाँचौ वार्षिक साधारण सभाले संसोधन गरी सम्बन्धित विवरण धितोपत्र बोर्डलाई जानकारी गराएको ।

९.२. संगठित संस्थाको संचालक वा उच्च व्यवस्थापकीय तहका अधिकृतको परिवर्तन:

(क) पाँचौ वार्षिक साधारण सभा मार्फत देहायबमोजिमको नयाँ संचालक समितिको गठन भएको ।

क्र.सं.	निर्वाचित संचालकहरूको विवरण					
	नाम, थर,	समुह	पिता/पतिको नाम	ठेगाना	उमेर	लिंग
१.	भरतराज ढकाल	संस्थापक	रुद्र प्रसाद ढकाल	फापरथुम, स्याङजा	५०	पुरुष
२	सिताराम काफ्ले	संस्थापक	कृष्ण प्रसाद काफ्ले	का.म.पा. ०३, काठमाण्डौ	५१	पुरुष
३	तुलसीराम ढकाल	संस्थापक	भिम लाल ढकाल	दमक ०३, भापा	५६	पुरुष
४	गोविन्द बहादुर राउत	संस्थापक	भिम बहादुर राउत	राप्ति, दाङ	५०	पुरुष
५	चिरञ्जीवी अर्याल	सर्वसाधारण	शिवलाल अर्याल	भिरकोट ०६, स्याङजा	४८	पुरुष

(ख) संचालक समितिबाट राजिनामा दिनुभएको :

संचालक श्री चिरञ्जीवी अर्यालले मिति २०८० माघ १८ गते व्यक्तिगत कारण देखाँउदै राजिनामा दिनुभएकोमा संचालक समितिको मिति २०८० माघ २२ गते सम्पन्न बैठकको निर्णय बमोजिम धापाखेल, ललितपुर निवासी श्री सुगरिका के.सी. संचालकमा नियुक्ति हुनुभएको ।

(ग) उच्च व्यवस्थापकीय तहबाट राजिनामा दिनु भएको:

कार्यकारी अध्यक्षको रूपमा कार्यरत श्री भरतराज ढकालले धितोपत्र बोर्डबाट सार्वजनिक शेयर निष्काशनको स्विकृति पश्चात मिति २०८० आश्विन १० गते राजिनामा दिनुभएको ।

(घ) उच्च व्यवस्थापकीय तहामा नयाँ नियुक्ति:

मिति २०८० माघ १ गतेबाट कार्यान्वयन हुने गरि कम्पनीको प्रबन्ध संचालकमा श्री भरतराज ढकाल नियुक्त हुनुभएको ।

९.३ लाभांश घोषणा वा पूँजी संरचनामा परिवर्तन:

लाभांश घोषणा नगरीएको । सार्वजनिक शेयर निष्काशन पश्चात कम्पनीको चुक्ता पूँजी रु. ५६ करोडबाट रु. ७० करोड भएको ।

Independent Auditor's Report

To the Shareholders of Muktinath Krishi Company Limited

Report on the Audit of the Consolidated Financial Statements

Opinion

We have audited the consolidated financial statements of Muktinath Krishi Company Limited and its subsidiary (referred to as the "Group"), which comprise the Consolidated Statement of Financial Position as at Ashad 31, 2081 (July 15, 2024), the Consolidated Statement of Profit or Loss, the Consolidated Statement of Other Comprehensive Income, the Consolidated Statement of Cash Flows, and the Consolidated Statement of Changes in Equity for the year then ended and Notes to the Consolidated Financial Statements including a summary of significant accounting policies and explanatory information (hereinafter referred to as "the consolidated financial statements").

In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, and based on consideration of reports of other auditors on separate financial statements and on the other financial information of subsidiary, the aforesaid consolidated financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated financial position of the Group as at Ashad 31, 2081, its consolidated financial performance and its consolidated cash flows for the year then ended in accordance with Nepal Financial Reporting Standards (NFRS).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on Auditing (NSAs). Our responsibilities under those Standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Consolidated Financial Statements section of our report. We are independent of the Group in accordance with The Institute of Chartered Accountants of Nepal's (ICAN's) Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Nepal, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the ICAN's Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgment, were of most significance in our audit of the consolidated financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the consolidated financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

Key Audit Matter	How our audit addressed the Key Audit Matter
<p>1. Revenue Recognition Revenue from Operations (hereinafter referred to as "Revenue") is recognized when the significant risks and rewards of ownership of the goods have been transferred to the buyer, the Group retains no effective control of the goods transferred to a degree usually associated with ownership and no significant uncertainty exists</p>	<p>Our audit approach regarding revenue recognition includes the following among other things:</p> <ul style="list-style-type: none"> Assessed the appropriateness of the Group's revenue recognition accounting policies and tested thereof. Evaluated the integrity of the Group's general information and detailed process flow of sales, segregation of duties for the process followed.

Key Audit Matter	How our audit addressed the Key Audit Matter
<p>regarding the amount of the consideration that will be derived from the sale of goods. The timing of Revenue recognition is relevant to the reported performance of the Group. The management considers revenue as key measure of evaluation of performance. There is a risk of Revenue being recorded before significant risk and reward of ownership is transferred. Considering the significance of the above matter to the consolidated financial statements being a material item, we have identified this as a key audit matter for the current year audit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Performed detailed analysis of Revenue, analytical testing with monthly sales information filed with tax authorities, testing the timing of its recognition and accuracy of the amounts recognized and verification of the supporting information of the Revenue transactions. • Tested the supporting documentation for selected sample of sales transactions recorded during the period closer to the year end and subsequent to the year end to evaluate whether Revenue was recognized in the correct period as part of cut off procedures.
<p>2. Trade and Other Receivables Trade debtors are recognized initially at fair value and subsequently measured at amortized cost. The valuation and existence of trade debtors represent a significant area of focus in our audit due to its materiality to the consolidated financial statements. Management's assertion of the completeness, existence, and valuation of trade debtors is critical in determining the accuracy of the consolidated financial statements. Considering the significance of the above matter to the consolidated financial statements being a material item, we have identified this as a key audit matter for the current year audit.</p>	<p>Our audit approach regarding trade debtors includes the following among other things:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We performed extensive procedures to address the risk of material misstatement associated with trade debtors. • Our audit included the confirmation of selected receivables with external parties, evaluation of the methodology for the allowance for doubtful debts, and assessment of the recoverability of individual account balances. • We tested the effectiveness of internal controls over the recognition and measurement of trade debtors. • We reviewed the subsequent realization of the selected receivables after the cutoff date.

Other Matter

We have not audited the financial statement of the two subsidiary whose financial statement reflect total assets of NPR 18,11,17,954 as at Ashad 31, 2081 (July 15, 2024), total revenues of NPR Nil and net negative cash flows of NPR. 39,21,087, for the year ended on that date as considered in the consolidated financial statements. These financial statements have been audited by other auditors whose reports have been furnished to us by the Management. Muktinath Itch Limited and Muktinath Climate Care Limited, subsidiaries by control, have not been consolidated into the financial statements of Muktinath Krishi Company Limited due to the absence of capital injection and non-material preoperative expenses. This does not affect our opinion on the consolidated financial statements.

Our opinion on the consolidated financial statements in so far as it relates to accounts and disclosures included in respects of this subsidiary is based solely on the reports of the other auditors.

Information other than the Consolidated Financial Statements and Auditor's Report thereon

The management is responsible for the other information presented in the Company's Annual Report including the report of the Board of Directors. The annual report, including the report of the Board of Directors, is expected to be made available to us after the date of this auditor's report. Our opinion on the Consolidated Financial Statements does not cover the other information and, accordingly, we do not express an audit opinion or, except as explicitly stated below, any form of assurance conclusion thereon. In connection with our audit of the consolidated financial statements, our responsibility is to read the other information identified above when it becomes available and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the consolidated financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Consolidated Financial Statements

The management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with Nepal Financial Reporting Standards (NFRS), and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Consolidated Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with NSAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with NSAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going

concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Report on the other Legal and Regulatory Requirements

We have obtained information and explanations asked for, which, to the best of our knowledge and belief, were necessary for the purpose of our audit. In our opinion, the Consolidated Statement of Financial Position, the Consolidated Statement of Profit or Loss, the Consolidated Statement of Changes in Equity and the Consolidated Statement of Cash Flows, have been prepared in accordance with the requirements of the Companies Act, 2063 and are in agreement with the books of account maintained by the Company and proper books of account as required by law maintained by the Company including relevant records relating to preparation of the aforesaid consolidated financial statements have been kept so far as it appears from our examination of those books and records of the Company.

To the best of our information and according to explanations given to us and so far appeared from our examination of the books of account of the Company, we have not come across cases where board of directors or any employees of the Company have acted contrary to the provisions of law relating to the accounts, or committed any misappropriation or caused loss or damage to the group and violated any directives of Companies Act 2063 or acted in a manner to jeopardize the interest and security of the Company and its investors.

CA Anil Paudel
Proprietor

A.P. & Associates,
Chartered Accountants
UDIN: 250102CA00784EwEDv
Place: Kathmandu, Nepal
Date: December 16, 2024 (Poush 01, 2081)

Consolidated Statement of Financial Position

As at 31 Ashad 2081 (15 Jul 2024)

Amount in Rs

Particulars	Note	Group Balance		Stand Alone	
		31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
ASSETS					
Non-Current Assets					
Property, Plant and Equipments	4	165,987,115	88,864,975	154,957,315	81,041,650
Biological Assets		230,000	-	230,000	-
Intangible Assets	5	6,428,335	4,353,191	6,428,335	4,353,191
Investment	7	20,852,000	43,201,859	102,552,000	59,201,859
Total Non-Current Assets		193,497,450	136,420,025	264,167,650	144,596,700
Current Assets					
Inventories		238,722,615	199,150,081	235,194,565	198,503,219
Trade and Other Receivables	6	479,047,414	223,795,705	463,224,393	231,052,140
Income Tax Assets	15	6,637,815	5,422,067	6,648,923	5,413,450
Prepayments	8	739,452	2,183,822	739,452	2,183,822
Cash & Cash Equivalents	9	20,765,982	89,288,801	16,613,812	67,203,332
Deferred Tax Assets	12	27,402,668	25,561,065	27,402,668	25,561,065
Total Current Assets		773,315,946	545,401,541	749,823,813	529,917,028
Total Assets		966,813,396	681,821,566	1,013,991,463	674,513,728
EQUITY AND LIABILITIES					
Equity					
Equity Share Capital	10	700,000,000	560,000,000	700,000,000	560,000,000
Share Call Money					
Other Equity	11	(53,750,937)	(63,604,002)	(43,403,719)	(60,602,694)
Total Equity		646,249,063	496,395,998	656,596,281	499,397,306
Liabilities					
Non-Current Liabilities					
Deferred Tax Liabilities	12				
Total Non-Current Liabilities		-	-	-	-
Current Liabilities					
Trade and Other Financial Liabilities	13	163,590,208	81,585,019	200,421,057	71,275,872
Provisions	14	7,220,408	4,852,139	7,220,408	4,852,139
Short Term loan	16	149,753,717	98,988,410	149,753,717	98,988,410
Total Current Liabilities		320,564,333	185,425,568	357,395,182	175,116,421
Total Equity and Liabilities		966,813,396	681,821,566	1,013,991,463	674,513,728

See accompanying notes to the Muktinath Krishi Company Limited Financial Statements (1-23)

For Muktinath Krishi Company Limited

Madhav Bhattarai
Head of Account & Finance

Ramsharan Timalisina
Deputy General Manager

Bharat Raj Dhakal
Managing Director

As per our report of even date

Sitaram Kaphle
Chairman

Tulsi Ram Dhakal
Director

Govinda Bahadur Raut
Director

Anil Paudel
Proprietor
A.P. & Associates, Chartered
Accountants

Sugarika K.C.
Director

Sharad Chandra Shrestha
Independent Director

Kathmandu, 1st Paus 2081

Statement of Profit or Loss

As at 31 Ashad 2081 (15 Jul 2024)

Amount in Rs

Particulars	Note	Group Balance		Stand Alone	
		31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Revenue from Operations	16	681,045,501	399,758,358	667,606,359	392,547,695
Less: Cost of Goods Sold	18	504,011,474	295,969,441	493,787,768	289,193,129
Gross Profit		177,034,027	103,788,917	173,818,591	103,354,566
Other Income	17	701,297	2,512,220	538,306	2,511,095
Total Income		177,735,325	106,301,137	174,356,898	105,865,661
Operating Expenses					
Personnel Expenses	19	63,074,866	41,690,399	57,972,533	40,603,219
Other Operating Expenses	20	53,659,407	24,861,395	48,176,792	22,511,791
Financial Expenses	21	26,458,517	12,182,620	26,458,517	12,182,620
Depreciation and Amortisation Expenses	4 & 5	21,736,824	13,195,119	21,663,641	13,195,119
Total Operating Expenses		164,929,613	91,929,533	154,271,483	88,492,749
Non Operating (Income)/Expenses	22	191,121	277,517	191,121	277,517
Total Expenses		165,120,734	92,207,051	154,462,604	88,770,266
Profit before Income Tax		12,614,591	14,094,086	19,894,294	17,095,395
Current Tax		66,206	-	-	-
Deferred Tax		(1,841,603)	6,623,108	(1,841,603)	6,623,108
Total Tax Expenses		(1,775,397)	6,623,108	(1,841,603)	6,623,108
Profit for the Period		14,389,988	7,470,979	21,735,897	10,472,287
Basic Earning Per Share (EPS)	23	2	1	3	2

See accompanying notes to the Muktinath Krishi Company Limited Financial Statements (1-23)

For Muktinath Krishi Company Limited

Madhav Bhattarai
Head of Account & Finance

Ramsharan Timalisina
Deputy General Manager

Bharat Raj Dhakal
Managing Director

As per our report of even date

Sitaram Kaphle
Chairman

Tulsi Ram Dhakal
Director

Govinda Bahadur Raut
Director

Anil Paudel
Proprietor
A.P. & Associates, Chartered
Accountants

Sugarika K.C.
Director

Sharad Chandra Shrestha
Independent Director

Kathmandu, 1st Paush, 2081

Consolidated Statement of Cash Flow

As at 31 Ashad 2081 (15 Jul 2024)

Amount in Rs

Particulars	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES:				
Profit Before Income Tax	12,614,591.02	14,094,086	19,894,293.76	17,095,394.57
Adjustments for:				
Depreciation and Amortisation Expense	21,736,824	13,195,119	21,663,641	13,195,119
Interest on Lease	10,847,447	-	10,847,447	-
Lease Rent	(14,480,819)	-	(14,480,819)	-
Interest Income	(555,431)	(1,260,008)	(395,420)	(1,260,008)
Income from Portfolio Management Services	-	-	-	-
Change in Fair Value of Securities	488,684	(133,730)	488,684	(133,730)
Profit/Loss on Sale of Fixed Assets	-	(146,118)	-	(146,118)
Operating Profit Before Working Capital Changes	30,651,296.32	25,749,349	38,017,826.97	28,750,657.37
Movements in Working Capital:				
(Increase)/decrease in Inventories	(39,572,534)	(47,586,006)	(36,691,346)	(46,939,144)
(Increase)/decrease in Trade and Other Receivables	(255,251,709)	(115,848,448)	(232,172,253)	(123,104,883)
(Increase)/decrease in Other Current Assets	228,622	(891,679)	208,897	(883,062)
Increase/(decrease) in Other Financial Liabilities	28,562,480	9,934,196	75,702,476	(374,951)
Increase/(decrease) in Other Liabilities	53,133,576	46,771,424	53,133,576	46,771,425
Income Taxes Paid (Net of Refunds)	(66,206)	-	-	-
Net Cash Flows Generated / (Used) from Operating Activities (A)	(182,314,475)	(81,871,164)	(101,800,823)	(95,779,958)
CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES:				
Interest Received	555,431	1,260,008	395,420	1,260,008
(Increase)/decrease in Investment	22,349,859	(12,044,906)	(43,350,141)	(28,044,906)
Income from Sale of Securities	(488,684)	133,730	(488,684)	133,730
Payments for purchase of Property, Plant and Equipment	(40,699,848)	(30,686,278)	(37,420,190)	(22,862,953)
Purchase/Sale of Biological Assets	(230,000)	-	(230,000)	-
Payments for Intangible Assets	(3,158,178)	(3,951,399)	(3,158,178)	(3,951,399)
Profit/Loss on Sale of Fixed Assets	-	146,118	-	146,118
Net Cash Flows (Used) / Generated from Investing Activities (B)	(21,671,420)	(45,142,726)	(84,251,773)	(53,319,401)
CASH FLOW FROM FINANCING ACTIVITIES:				
Increase in Equity Share Capital	140,000,000	200,000,000	140,000,000	200,000,000
Adjustment/ Restatement in Retaining Earning	(4,536,923)	648,701	(4,536,922)	648,701
Increase in Share Premium	-	9,738,810	-	9,738,810
Increase in Capital Reserve	-	-	-	-
Net Cash Flows (Used in) from Financing Activities (C)	135,463,077	210,387,511	135,463,078	210,387,511
Total Cash Flow from Operating, Investing and Financing Activities (A+B+C)	(68,522,818)	83,373,621	(50,589,519)	61,288,152
Opening Cash and Cash Equivalents	89,288,801	5,915,180	67,203,332	5,915,180
Closing Cash and Cash Equivalents	20,765,983	89,288,801	16,613,813	67,203,332

See accompanying notes to the Muktinath Krishi Company Limited Financial Statements (1-23)

For Muktinath Krishi Company Limited

Madhav Bhattarai
Head of Account & Finance

Ramsharan Timalisina
Deputy General Manager

Bharat Raj Dhakal
Managing Director

As per our report of even
date

Sitaram Kaphle
Chairman

Tulsi Ram Dhakal
Director

Govinda Bahadur Raut
Director

Anil Paudel
Proprietor
A.P. & Associates, Chartered
Accountants

Sugarika K.C.
Director

Sharad Chandra Shrestha
Independent Director

Kathmandu, 1st Paus, 2081

Statement of Change in Equity (GROUP)

As at 31 Ashad 2081 (15 Jul 2024)

A. Equity Share Capital	
	Amount in Rs
Opening Balance	560,000,000
Changes in Equity Share Capital during the year	140,000,000
Balance as at 31 Ashad 2081	700,000,000

B. Other Equity					
Particulars	Reserves & Surplus				Total Other Equity
	Share Premium	Retained Earnings	Capital Reserve	Fair Value Reserve	Amount in Rs
As at 31 Ashad 2080	9,738,810	(68,517,437)	1,257,179	(6,082,554)	(63,604,002)
Adjustment/Restatement		(9,000)			(9,000)
Restated Opening Balance	9,738,810	(68,526,437)	1,257,179	(6,082,554)	(63,613,002)
Profit for the year		14,389,988			14,389,988
Share Issue Expenses		(4,527,923)			(4,527,923)
Share Distribution					-
Reversal of Fair Value Reserve		(6,082,554)		6,082,554	-
Change in Fair Value		-			-
As at 31 Ashad 2081	9,738,810	(64,746,926)	1,257,179	0	(53,750,937)

See accompanying notes to the Muktinath Krishi Company Limited Financial Statements (1-23)

For Muktinath Krishi Company Limited

Madhav Bhattarai
Head of Account & Finance

Ramsharan Timalisina
Deputy General Manager

Bharat Raj Dhakal
Managing Director

As per our report of even date

Sitaram Kaphle
Chairman

Tulsi Ram Dhakal
Director

Govinda Bahadur Raut
Director

Anil Paudel
Proprietor
A.P. & Associates, Chartered
Accountants

Sugarika K.C.
Director

Sharad Chandra Shrestha
Independent Director

Kathmandu, 1st Poush, 2081

Statement of Change in Equity

As at 31 Ashad 2081 (15 Jul 2024)

A. Equity Share Capital		Amount in Rs.
Opening Balance		560,000,000
Changes in Equity Share Capital during the year		140,000,000
Balance as at 31 Ashad 2081		700,000,000

B. Other Equity					
Particulars	Reserves & Surplus				Total Other Equity
	Share Premium	Retained Earnings	Capital Reserve	Fair Value Reserve	Amount in Rs
Opening Balance	-	(67,900,527)	1,257,179	(16,823,896)	(83,467,244)
Adjustment/Restatement	-	1,148,702	-	-	1,148,702
Restated Opening Balance	-	(66,751,826)	1,257,179	(16,823,896)	(82,318,544)
Profit for the year		10,472,287			10,472,287
Share Issue Expenses		(500,000)			(500,000)
Share Distribution	9,738,810				9,738,810
Reversal of Fair Value Reserve		(8,736,590)		8,736,590	-
Change in Fair Value				2,004,752	2,004,752
As at 31 Ashad 2080	9,738,810	(65,516,129)	1,257,179	(6,082,554)	(60,602,694)
Adjustment/Restatement		(9,000)			(9,000)
Restated Opening Balance	9,738,810	(65,525,129)	1,257,179	(6,082,554)	(60,611,694)
Profit for the year		21,735,897			21,735,897
Share Issue Expenses		(4,527,923)			(4,527,923)
Share Distribution					-
Reversal of Fair Value Reserve		(6,082,554)		6,082,554	-
Change in Fair Value					-
As at 31 Ashad 2081	9,738,810	(54,399,708)	1,257,179	0	(43,403,720)

See accompanying notes to the Muktinath Krishi Company Limited Financial Statements (1-23)

For Muktinath Krishi Company Limited

Madhav Bhattarai
Head of Account & Finance

Ramsharan Timalisina
Deputy General Manager

Bharat Raj Dhakal
Managing Director

As per our report of even date

Sitaram Kaphle
Chairman

Tulsi Ram Dhakal
Director

Govinda Bahadur Raut
Director

Anil Paudel
Proprietor
A.P. & Associates, Chartered
Accountants

Sugarika K.C.
Director

Sharad Chandra Shrestha
Independent Director

Kathmandu, 1st Paus, 2081

Statement of Comprehensive Income

As at 31 Ashad 2081 (15 Jul 2024)

Particulars	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Profit for the year	14,389,988	7,470,979	21,735,897	10,472,287
Other Comprehensive Income, net of Income Tax				
a) Items that will not be reclassified to profit or loss				
Gains/(losses) from investments in equity instruments measured at fair value	-	2,673,003	-	2,673,003
Gains/(losses) on revaluation	-	-	-	-
Actuarial gains/(losses) on defined benefit plans	-	-	-	-
Income tax relating to above items	-	(668,251)	-	(668,251)
Net Other Comprehensive Income that will not be reclassified to profit or loss	-	2,004,752	-	2,004,752
b) Items that are or may be reclassified to profit or loss				
Gains/(losses) on cash flow hedge			-	-
Exchange gains/(losses) (arising from translating financial assets of foreign operation)			-	-
Income tax relating to above items			-	-
Reclassify to profit or loss			-	-
Net other comprehensive income that are or may be reclassified to profit or loss			-	-
c) Share of other comprehensive income of associate accounted as per equity method			-	-
Other comprehensive income for the year, net of income tax	-	2,004,752	-	2,004,752
Total comprehensive income for the year	14,389,988	9,475,731	21,735,897	12,477,039

See accompanying notes to the Muktinath Krishi Company Limited Financial Statements (1-23)

For Muktinath Krishi Company Limited

Madhav Bhattarai
Head of Account & Finance

Ramsharan Timalisina
Deputy General Manager

Bharat Raj Dhakal
Managing Director

As per our report of even date

Sitaram Kaphle
Chairman

Tulsi Ram Dhakal
Director

Govinda Bahadur Raut
Director

Anil Paudel
Proprietor
A.P. & Associates, Chartered
Accountants

Sugarika K.C.
Director

Sharad Chandra Shrestha
Independent Director

Kathmandu, 1st Paus, 2081

Significant Accounting Policies and Notes to the Financial Statements

For the period ended 31 Ashad 2081 (01 Shrawan 2080 to 31 Ashad 2081)

1. Corporate Information

Muktinath Krishi Company Limited (“the Company”) is a public limited company established on 14th Bhadra 2075 (30 Aug 2018), under the provisions of Companies Act-2063 of Nepal, with the registration no. 197475/075/076. The registered office of the Company and the principal place of business is located at Basundhara, Kathmandu with regional offices at Pokhara, Chitwan, Butwal, Birendranagar and Itahari and Dhangadhi and Bardibas.

The Company’s activity involves, predominantly, business of agricultural products including production, trading and marketing of the agro products, agriculture related consultancy services, seeds, agricultural research and development and technology transfer. Company Services Areas includes Crop Management, Agriculture Mechanization, Promoting Livestock Development, Agribusiness Consultation etc. Company has been working on the development of Agriculture Ecosystem through Institutional Value Chain Management.

2. Basis of Preparation

2.1. Statement of Compliance

The financial statements have been prepared and presented under the historical cost convention, on accrual basis and in accordance with Nepal Financial Reporting Standard (NFRS), issued by Accounting Standard Board (ASB) of the Institute of Chartered Accountants of Nepal.

Approval of Financial Statements:

The accompanied financial statements have been approved and authorized for issue by the Board of Directors in its meeting held on 1st Poush 2081 and have been recommended for approval by shareholders in the Annual General Meeting.

2.2. Reporting Period

The Company follows the Nepalese Financial Year based on Nepali calendar starting from 1st Shrawan 2080 and ending on 31st Ashad 2081. (17th July 2023 to 15th July 2024).

2.3. Changes in Accounting Policies

The accounting policies adopted are consistent with those of previous Financial Year. There has been no change in accounting policies as compared to that of previous year which would have any significant effect on these financials.

2.4. Going Concern

The Board of Directors and company’s management have made an assessment of the Company’s ability to continue as a going concern and satisfied that it has the resources to continue in business for the foreseeable future. Furthermore, the Company is not aware of any material uncertainties that may cast significant doubt upon the Company’s ability to continue as a going concern and they do not intend either to liquidate or to cease operations of it. Therefore, the Financial Statements continue to be prepared on the going concern basis.

2.5. Basis of consolidation

Where the company has the power, either directly or indirectly, to govern the financial and operating policies of another entity or business so as to obtain benefits from its activities, it is classified as a subsidiary. The consolidated financial statements present the results of the company and its subsidiaries (“the Group”) as if they formed a single entity. In the statement of financial position, the acquiree’s identifiable assets, liabilities and contingent liabilities are initially recognised at their fair values at the acquisition date. The results of acquired operations are included in the consolidated statement of income from the date on which control is obtained. They are de-consolidated from the date of control ceases.

2.6. Non-Controlling Interest

For business combinations the company recognized any non-controlling interest in the acquiree at the non-controlling interest's proportionate share of the acquiree's net assets. The Groups subsidiaries are wholly owned by the Company. Hence, there are no non-controlling interest as on the reporting date.

2.7. Transactions Eliminated on Consolidation

Intra-group balances and transactions, and any unrealized gains arising from intra-group transactions, are eliminated in preparing the consolidated financial statements. Unrealized gains arising from transactions with associates and jointly controlled entities are eliminated to the extent of the Group's interest in the enterprise. Unrealized gains arising from transactions with associates are eliminated against the investment in the associate. Unrealized losses are eliminated in the same way as unrealized gains, but only to the extent that there is no evidence of impairment.

2.8. Use of Estimates

The preparation of financial statements in conformity with NFRS requires management to make judgments, estimates and assumptions, in the application of accounting policies that affect the reported amounts of assets, liabilities, incomes and expenses. Actual results may differ from these estimates. Continuous evaluation is done on the estimation and judgments based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable. Any revisions to accounting estimates are recognized prospectively in current and future periods.

2.9. Functional and Presentation Currency

The functional currency of the company is Nepalese Rupee in which the financial statements has been presented. All values are rounded to the nearest rupee except where otherwise presented.

3. Significant Accounting Policies

3.1. Revenue Recognition

Revenue from sales of goods is recognized on transfer of all significant risks and rewards of ownership to the buyer. Significant risk and rewards of ownership is transferred upon the products leaving the warehouse and/or establishment from which the products are being sold. Sales are recognized net of trade discounts, price reduction, and indirect coverage subsidy, rebates and sales taxes.

Interest income from financial assets is recognized when it is probable that economic benefits will flow to the Company and the amount of income can be measured reliably. Interest income is accrued on a timely basis. Other revenues are recognized on accrual basis when the amount of revenue can be estimated reliably and benefits is estimated to flow into the Company.

Dividend income is recognised in the income statement when the right to receive payment is established.

3.2. Foreign Currency Transactions

Transactions entered into by the Company in a currency other than the currency of primary economic environment in which it operates are recorded at the rates ruling when the transactions occur. Exchange differences arising on foreign currency transactions settled during the year are recognized in the Statement of Profit or Loss. Unsettled foreign currency monetary assets and liabilities, if any are translated at the rates ruling at the reporting date. Exchange differences, if any arising on the retranslation of unsettled monetary assets and liabilities are recognized immediately in profit or loss statement.

3.3. Property, Plant and Equipment (PPE)

Recognition and measurement: Property, plant and equipment (PPE) are measured at cost less accumulated depreciation and impairment losses, if any. Cost includes expenditures directly attributable to the acquisition of the asset.

Depreciation: Property, plant and equipment (PPE) are depreciated over the estimated useful life, on a straight-line basis, from the day the assets are ready for intended use. Assets acquired under financial lease and leasehold improvements are amortized over the lower of estimated useful life and lease term.

The estimated useful lives of assets for the current period of significant items of property, plant and equipment are as follows:

Category	Estimated Useful Life
Leasehold Asset	5 years
Building and Structures	20 years
Plastic and Similar Structures	5 years
Computer & Accessories	5 years
Vehicle (Four-Wheeler)	7 years
Vehicle (Two-Wheeler)	5 years
Furniture & Fixtures	5 years
Plant & Machineries	5 years
Office Equipment & Machineries	5 years
Other fixed asset like flex print board, battery etc.	2 years
Software	5 years

The company adopts cost model for entire class of PPE. The company has not measured any PPE at revaluation model or at fair value. The items of PPE are measured at cost less accumulated depreciation and any accumulated impairment losses. Assets having acquisition cost less than or equal Rs. 5,000/- before VAT, have been booked as an expense in the Statement of Profit & Loss.

Disposals: On disposal of an item of property, plant and equipment, the difference between the net disposal proceeds and its carrying amount is taken to the income statement.

3.4. Intangible Assets

Intangible Assets are stated at acquisition cost, net of accumulated amortization and accumulated impairment losses, if any. Acquired computer software are capitalised on the basis of the costs incurred to acquire and bring to use the specific software. Direct expenditure, which enhances or extends the performance of computer software beyond its specifications and which can be reliably measured, is recognised as a capital improvement and added to the original cost of the software. These costs are amortized over the estimated useful life of 5 year. Costs associated with maintaining computer software are recognised as an expense as incurred.

Research and Development

Expenditure on research activities, undertaken with the prospect of gaining new scientific/ technical knowledge and understanding, is recognized in the income statement as an expense as incurred. Expenditure on development activities, whereby research findings are applied to a plan or design for the production of new or substantially improved products and processes, is capitalized if the product or process is technically and commercially feasible and the company has sufficient resources to complete development. The expenditure capitalized includes the cost of materials, direct labor and an appropriate proportion of overheads. Other development expenditure is recognized in the income statement as an expense as incurred. Capitalized development expenditure is stated at cost less accumulated amortization and impairment losses.

3.5. Biological Assets

Biological Assets are measured at initial recognition and at each balance sheet date at their fair value less costs to sell, with any resulting gain or loss recognized in the income statement. Costs to sell include all costs that would be necessary to sell the assets, including costs necessary to get the assets to market. Biological assets are measured using the present value of expected net cash flows from the sale of an asset discounted at a current market determined rate. The objective of a calculation of the present value of expected net cash flows is to determine the fair value of a biological asset. The difference between fair value less costs to sell and total production costs is allocated to biological assets held in stock as of each reporting date as a fair value adjustment.

The Company does not have any Biological Assets during the reporting period.

3.6. Financial assets & financial liabilities

Trade and Other Receivables

Trade receivables are recognised initially at fair value and subsequently measured at amortised cost.

Inventories

Inventories are initially recognized at cost and subsequently at the lower of cost or net realizable value. Net realizable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated cost of completion and estimated cost necessary to make the sale. Full provision is made for an obsolete stock that cannot be used or is damaged or defective or cannot be sold in the market.

The cost is determined on First-In First-Out (FIFO) method or weighted average method and includes expenditure incurred in acquiring the inventories and bringing them to their present location and condition.

Taxation

Income tax expenses comprises of Current Tax and Deferred Tax charge.

Current tax is determined in accordance with Income Tax Act 2058. The income tax expense which is recognized in the Statement of Profit & Loss, except to the extent it relates to items recognized directly in Equity or Other Comprehensive Income in which case it is recognized in Equity or in Other Comprehensive Income. Current tax is the amount expected or paid to tax authorities in respect of the current year, using the tax rates and tax laws enacted or substantively enacted on the reporting date and any adjustment to tax payable in respect of prior years.

Deferred tax is recognized on temporary differences between the carrying amounts of assets and liabilities in the balance sheet and the amounts attributed to such assets and liabilities for tax purposes. Deferred tax liabilities are generally recognized for all taxable temporary differences and deferred tax assets are recognized to the extent that it is probable that future taxable profits will be available against which deductible temporary difference can be utilized. Deferred tax is calculated using the tax rates expected to apply in the periods in which the assets will be realized or the liabilities settled, based on tax rates and laws enacted, or substantially enacted, by the balance sheet date. Deferred tax assets and liabilities are offset when they arise in the same tax reporting group and relate to income taxes levied by the same taxation authority, and when the group has legal right to offset.

Investment

Investments, which are readily realizable and intended to be held for not more than one year from the date on which such investments are made, are classified as current investments. All other investments are classified as non-current investments. On initial recognition, all investments are measured at cost. The cost comprises purchase price and directly attributable acquisition charges such as brokerage, fee and duties.

Cash and Cash Equivalents

Cash and Cash Equivalents are defined as Cash on Hand, Demand Deposits and short term highly liquid investments, readily convertible to known amounts of cash and subject to insignificant risk of changes in value.

Trade and other payables

Trade and other payables are initially recognized at fair value and subsequently carried at amortized cost.

Leases

The Group recognises a Right-of-Use asset and a Lease Liability at the lease commencement date. The Right-of-Use asset is initially measured at cost, which comprises the initial amount of the Lease Liability adjusted for any lease payments made at or before the commencement date, plus any initial direct costs incurred and an estimate of costs to dismantle and remove

the underlying asset or to restore the underlying asset or the site on which it is located, less any lease incentives received in accordance with NFRS 16.

The Right-of-Use asset is subsequently depreciated using the straight-line method from the commencement date to the earlier of the end of the useful life of the Right-of-Use asset or the end of the lease term. The estimated useful lives of Right-of-Use assets are determined on the basis of lease contract. In addition, the Right-of-Use asset is periodically reduced by impairment losses, if any, and adjusted for certain re-measurements of the lease liability.

The Lease Liability is initially measured at the present value of the lease payments that are not paid at the commencement date, discounted using the interest rate implicit in the lease or, if that rate cannot be readily determined, the Group's incremental borrowing rate. Generally, the Group uses its incremental borrowing rate as the discount rate which is 12% for the current Financial Year.

Lease payments included in the measurement of the Lease Liability comprise the following:

- Fixed payments, including in-substance fixed payments;
- Variable lease payments that depend on an index or a rate, initially measured using the index or rate as at the commencement date;
- Amounts expected to be payable under a residual value guarantee; and
- The exercise price under a purchase option that the Group is reasonably certain to exercise, lease payments in an optional renewal period if the Group is reasonably certain to exercise an extension option, and penalties for early termination of a lease unless the Group is reasonably certain not to terminate early.

The Lease Liability is measured at amortised cost using the effective interest method. It is remeasured when there is a change in future lease payments arising from a change in an index or rate, if there is a change in the Group's estimate of the amount expected to be payable under a residual value guarantee, or if the Group changes its assessment of whether it will exercise a purchase, extension or termination option.

When the Lease Liability is remeasured in this way, a corresponding adjustment is made to the carrying amount of the Right-of-Use asset, or is recorded in profit or loss if the carrying amount of the Right-of-Use asset has been reduced to zero.

The Group presents Right-of-Use assets that do not meet the definition of Investment Property in 'Property, Plant and Equipment' and Lease Liabilities in 'Trade and Other Financial Liabilities' in the statement of financial position.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Group has elected not to recognize Right-of-Use assets and lease liabilities for short-term leases of machinery that have a lease term of 12 months or less and leases of low-value assets.

Share Capital

Financial Instruments issued by the Company are classified as equity only to the extent that they do not meet the definition of a financial liability or financial asset. The Company's equity shares are classified as equity instruments.

Contingencies, Provisions and Commitments

A provision is created where there is a present obligation as a result of a past event that probably requires an outflow of resources and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation.

A contingent liability is disclosed when there is a possible or a present obligation that may, but probably will not, require an outflow of resources. Where there is a possible or a present obligation and the likelihood of outflow of resources is remote, no provision or disclosure is made.

The company do not have substantial amount of contingent liabilities against its name and has not made any commitments whatsoever to affect the financial statement.

3.7. Cash Flow Statement

Cash flows are reported using the indirect method, whereby net profit before tax is adjusted for the effects of transactions of a non-cash nature and any deferrals of accruals of past or future cash receipts or payments. The cash flows from regular revenue generating & investing activities of the company are segregated.

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

Amount in Rs.

4. Property, Plant and Equipment and Capital Work-in Progress (Group)	Lease Hold Assets	Building & Structures	Computer & Accessories	Plant & Machineries	Furniture & Fixtures	Vehicles	Office Equipments & Others	Other Fixed Assets	Under Construction Assets	Right of use Assets	Total
Cost											
Balance at 31 Ashad 2080	19,900,313	2,595,899	3,917,167	100,000	3,389,410	9,976,333	5,373,612	254,975	29,540,863	37,440,107	112,488,679
Additions during the year	5,691,637	1,399,299	1,611,515	1,123,497	1,374,631	9,451,770	1,779,880	479,405	17,788,214	57,076,081	97,775,930
Acquisition	5,691,637	1,399,299	1,611,515	1,123,497	1,374,631	9,451,770	1,779,880	479,405	17,788,214	57,076,081	97,775,930
Capitalizations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Adjustments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Disposal during the year	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Balance at 31 Ashad, 2081	25,591,950	3,995,198	5,528,682	1,223,497	4,764,041	19,428,103	7,153,492	734,380	47,329,077	94,516,188	210,264,609
Depreciation and Impairment Losses											
Balance at 31 Ashad 2080	4,823,183	1,675,613	1,520,724	69,432	1,056,971	4,051,455	1,571,016	254,975	-	8,600,335	23,623,704
Charge for the year	4,183,122	144,141	1,032,473	89,370	777,136	2,144,479	1,253,335	228,679	-	10,801,055	20,653,790
Previous Year	3,980,063	129,795	783,433	20,000	677,882	1,425,190	1,074,722	127,488	-	-	8,218,573
Addition	203,059	14,346	249,039	69,370	99,254	719,289	178,612	101,191	-	10,801,055	12,435,217
Adjustments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Disposals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Balance at 31 Ashad, 2081	9,006,304	1,819,754	2,553,197	158,802	1,834,107	6,195,934	2,824,351	483,653	-	19,401,390	44,277,494
Net book value											
As on Ashad end 2079	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
As on Ashad end 2080	15,077,130	920,286	2,396,443	30,568	2,332,440	5,974,878	3,802,596	0	29,540,863	28,839,772	88,864,975
As on Ashad end 2081	16,585,645	2,175,444	2,975,485	1,064,695	2,929,934	13,232,169	4,329,141	250,726	47,329,077	75,114,798	165,987,115

Notes to Consolidated Financial Statements
 As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

4. Property, Plant and Equipment and Capital Work-in-Progress												
	Lease Hold Assets	Building & Structures	Computer & Accessories	Plant & Machineries	Furniture & fixtures	Vehicles	Office Equipments & Others	Other Fixed Assets	Under Construction Assets	Right of use Assets	Total	
Cost												
As on 1st Shawan	15,830,494	4,091,660	2,856,046	100,000	1,898,840	7,722,298	3,358,364	258,195	-	25,973,412	62,089,310	
Additions during the year	3,869,818	220,096	942,695	-	1,490,570	2,254,035	2,351,991	-	43,298,538	25,035,582	79,463,326	
Acquisition	3,869,818	220,096	942,695	-	1,490,570	2,254,035	2,351,991	-	43,298,538	-	94,427,744	
Capitalizations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,035,582	25,035,582	
Adjustments	200,000	-	118,425	-	-	-	(318,425)	-	(21,584,000)	(13,568,887)	(13,568,887)	
Disposal during the year	-	(1,715,857)	-	-	-	-	(18,318)	-	2,177,258	37,440,107	63,318,395	
Balance at 31 Ashad 2080	5,691,637	1,347,919	1,611,515	221,859	817,460	9,451,770	1,779,880	479,405	16,018,745	57,076,081	94,496,272	
Additions during the year	5,691,637	1,347,919	1,611,515	221,859	817,460	9,451,770	1,779,880	479,405	16,018,745	57,076,081	94,496,272	
Acquisition	5,691,637	1,347,919	1,611,515	221,859	817,460	9,451,770	1,779,880	479,405	16,018,745	57,076,081	94,496,272	
Capitalizations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Adjustments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Disposal during the year	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Balance at 31 Ashad, 2081	25,591,950	3,943,818	5,528,682	321,859	4,206,870	19,428,103	7,153,492	734,380	37,736,283	94,516,188	199,161,626	
Depreciation and Impairment Losses												
As on 1st Shawan	1,383,977	1,712,892	670,566	49,432	645,352	2,834,176	1,118,682	230,778	-	2,597,344	11,243,197	
Charge for the year	3,297,275	623,835	713,382	20,000	411,618	1,217,279	735,918	26,768	-	6,002,994	13,049,089	
Previous Year	3,206,099	475,161	594,894	20,000	379,768	1,103,185	604,324	26,768	-	6,410,200	6,410,200	
Addition	91,176	148,674	118,487	-	31,850	114,093	131,594	-	-	6,002,994	6,638,869	
Adjustments	141,930	-	136,777	-	-	-	(278,707)	-	-	-	-	
Disposals	-	(661,114)	-	-	-	-	(4,876)	(2,572)	-	-	(68,562)	
Balance at 31 Ashad 2080	4,823,183	1,675,613	1,520,724	69,432	1,056,971	4,051,495	1,571,016	254,975	-	8,600,335	23,623,704	
Charge for the year	4,183,122	143,152	1,032,473	45,454	748,858	2,144,479	1,251,335	228,679	-	10,801,055	20,580,607	
Previous Year	3,980,063	129,795	783,433	20,000	677,882	1,425,190	1,074,722	127,488	-	8,218,573	8,218,573	
Addition	203,059	13,357	249,039	25,454	70,975	719,289	176,612	101,191	-	10,801,055	12,362,034	
Adjustments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Disposals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Balance at 31 Ashad, 2081	9,006,304	1,818,765	2,553,197	114,886	1,805,829	6,195,934	2,824,351	483,653	-	19,401,390	44,204,311	
Net book value												
As on Ashad end 2079	14,446,517	2,378,768	2,185,481	50,568	1,253,488	4,888,122	2,239,682	27,417	-	23,376,071	50,846,113	
As on Ashad end 2080	15,077,130	920,286	2,396,443	30,568	2,332,440	5,924,878	3,802,596	0	21,717,538	28,839,772	81,041,650	
As on Ashad end 2081	16,585,645	2,125,053	2,975,485	206,973	2,401,041	13,232,169	4,329,141	250,726	37,736,283	75,114,798	184,957,315	

Footnotes:

1. Additional Disclosures Related to Right of Use Assets is provided at Note No 26.1.

Notes to Consolidated Financial Statement

As on 31 Ashad 2081

Amount in Rs

5. Intangible Assets	Group Balance			Standalone		
	Computer Software & Others	Under Development	Total Group	Computer Software & Others	Under Development	Total Intangible Assets
As on 1st Shrawan	730,250	-	730,250	730,250	-	730,250
Additions / Acquisitions	3,951,399	-	3,951,399	3,951,399	-	3,951,399
Disposals	-	-	-	-	-	-
Balance at 31 Ashad 2080	4,681,649	-	4,681,649	4,681,649	-	4,681,649
Additions / Acquisitions	733,519	2,424,658	3,158,178	733,519	2,424,658	3,158,178
Disposals	-	-	-	-	-	-
Balance at 31 Ashad, 2081	5,415,168	2,424,658	5,415,168	5,415,168	2,424,658	7,839,827
Amortisation and Impairment Losses						
As on 1st Shrawan	182,408	-	182,408	182,408	-	182,408
Charge for the year	146,050	-	146,050	146,050	-	146,050
Impairment losses	-	-	-	-	-	-
Balance as at 31 Ashad 2080	328,458	-	328,458	328,458	-	328,458
Charge for the year	1,083,034	-	1,083,034	1,083,034	-	1,083,034
Impairment losses	-	-	-	-	-	-
Balance at 31 Ashad, 2081	1,411,492	-	1,411,492	1,411,492	-	1,411,492
Net book value						
As on Ashad end 2079	547,842	-	547,842	547,842	-	547,842
As on Ashad end 2080	4,353,191	-	4,353,191	4,353,191	-	4,353,191
As on Ashad end 2081	4,003,677	2,424,658	6,428,335	4,003,677	2,424,658	6,428,335

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

6. Trade and Other Receivables	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Trade Debtors	376,255,888	182,438,809	400,361,540	177,042,268
Advance to Suppliers	61,981,836	22,228,942	25,966,799	22,228,942
VAT Receivable	10,000,286	8,604,086	9,325,009	8,558,659
LC/TT Margin	4,367,964	2,429,030	4,367,964	2,429,030
Seed Trial & Registration Advance	3,260,000	3,260,000	3,260,000	3,260,000
Input/ Seed Production Advance	114,660	114,660	114,660	114,660
Staff Advances	1,506,138	1,532,422	1,274,750	1,532,422
Rent Deposit	290,000	250,000	290,000	250,000
Other Deposits	13,310,020	1,318,313	3,086,284	1,318,313
Other Receivables	2,924,597	1,619,442	2,924,597	1,619,442
Project Advances	5,036,025	-	5,036,025	-
Receivable from Subsidiaries	-	-	7,216,765	12,698,403
Total	479,047,414	223,795,705	463,224,393	231,052,140

Trade and Other Receivables are non-interest bearing receivables.

7. Investment	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Long Term Investment				
Investment in Subsidiaries	-	-	82,000,000	16,000,000
Nepal Warehousing Company Ltd	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000
Fixed Deposit at MNBBB Operation	852,000	-	552,000	
Investment in Portfolio Management Service	-	23,201,859	-	23,201,859
Total	20,852,000	43,201,859	102,552,000	59,201,859

8. Prepayments	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Prepaid Rental	-	-	-	-
Prepaid Expenses	349,366	1,834,282	349,366	1,834,282
Prepaid Insurance	390,086	349,540	390,086	349,540
Total	739,452	2,183,822	739,452	2,183,822

9. Cash & Cash Equivalents (CCE)	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
a. Cash on hand	109,272	17,284	104,605	17,284
b. Balances with Banks and Financial Institution	-			
Call & Current Accounts	20,656,710	85,971,517	16,509,207	63,886,048
Term deposits carried at amortised cost	-	3,300,000	-	3,300,000
Total	20,765,982	89,288,801	16,613,812	67,203,332

Cash and Cash Equivalents includes cash balance in hand, demand deposits with bank, other short term highly liquid investments with original maturity of three months or less.

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

10. Share Capital	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Authorized Share Capital : (1,00,00,000 Equity Shares of Rs 100 each)	1,000,000,000	1,000,000,000	1,000,000,000	1,000,000,000
Issued Share Capital : FY 2080/81 (100,00,000 Equity Shares of Rs 100 each); FY 2079/80 (70,00,000 Equity Shares of Rs 100 each)	1,000,000,000	70,000,000	1,000,000,000	70,000,000
Paid-up Share Capital FY 2080/81 (70,00,000 Equity Shares of Rs 100 each paid up); FY 2079/80 (56,00,000 Equity Shares of Rs 100 each paid up)	700,000,000	560,000,000	700,000,000	560,000,000

Out of the total Issued Shares, 56,00,000 equity shares are offered to promoters & balance 14,00,000 equity shares were allocated to the general public during the year.

The shareholding pattern on the company is as follows.

Shareholder Category	No. of Share	% of holding
Muktinath Bikas Bank Ltd	1,555,500	22.22%
Bharat Raj Dhakal	148,000	2.11%
Tulsi Ram Dhakal	140,217	2.00%
Narayan Kumar Shrestha	108,143	1.54%
Sitaram Kaphle	78,220	1.12%
Others Shareholders (Holding less than 1% of total share)	4,969,920	71.00%
Total	7,000,000	100.00%

11. Other Equity	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Retained Earnings	(64,746,926)	(68,517,437)	(54,399,708)	(65,516,129)
Share Premium	9,738,810	9,738,810	9,738,810	9,738,810
Capital Reserve	1,257,179	1,257,179	1,257,179	1,257,179
Fair Value Reserve	0	(6,082,554)	0	(6,082,554)
Total	(53,750,937)	(63,604,002)	(43,403,719)	(60,602,694)

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

12. Deferred Tax Assets/ Liabilities	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Deferred Tax Assets/(liabilities)	27,402,668	25,561,065	27,402,668	25,561,065
Total	27,402,668	25,561,065	27,402,668	25,561,065.22

12.1 Deffered Tax Assets/(Liabilities)

Particulars / Items	Group/ Stand Alone		
	Deferred Tax Assets	Deferred Tax Liabilities	Deferred Tax Assets/(Liabilities)
PPE	5,322,113	-	5,322,113
Intangible Asset	-	249,418	(249,418)
Provision	1,805,102	-	1,805,102
Lease Liability	20,958,571	-	20,958,571
Right to Use Assets	-	18,778,700	(18,778,700)
Income Tax Loss	18,345,000	-	18,345,000
Deferred Tax Assets/(Liabilities)	46,430,786	19,028,118	27,402,668

Deferred Tax (Assets)/Liabilities as on Ashad end, 2080	25,561,065
Deferred Tax Assets/(Liabilities) as on Ashad end, 2081	27,402,668
Deffered Tax Income/Loss	1,841,603
Deffered Tax Income/Loss recognized in P&L	1,841,603
Deffered Tax Income/Loss recognized in OCI	-
Deffered Tax Income/Loss Directy recognized in Equity	-

13. Trade and Other Financial Liabilities	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Trade Creditors	63,414,663	35,794,290	60,070,613	29,723,225
Other Creditors	-	3,452,910	-	3,442,826
Advance Received from Party	7,918,253	4,892,830	7,918,253	995,920
Staff Payable	4,382,291	2,521,609	3,980,253	2,521,609
TDS Payable	2,184,931	1,341,973	1,837,818	1,168,485
VAT Payable	172,232	-	-	-
Audit Fee Payable	354,600	256,100	197,000	98,500
Other Payables	1,328,955	2,933,731	1,318,705	2,933,731
Rent Payable	-	-	-	-
Lease Liability	83,834,284	30,391,575	83,834,284	30,391,575
Payable to Subsidiaries	-	-	41,264,131	-
Total	163,590,208	81,585,019	200,421,057	71,275,871.76

14. Provisions	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Provision for Gratuity	2,954,304	2,532,002	2,954,304	2,532,002
Provision for Leave Enchasment	4,266,104	2,320,136	4,266,104	2,320,136
Total	7,220,408	4,852,139	7,220,408	4,852,138.56

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

15. Income Taxes

15.1 Income Tax Assets	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Advance Income Tax	1,201,124	1,200,000	1,200,000	1,200,000
TDS Recievable	10,761,471	9,480,641	10,707,497	9,472,024
Less: Provision for current tax upto FY 2076-77	(5,324,780)	(5,258,574)	(5,258,574)	(5,258,574)
Income Tax Assets/ (Liabilities)	6,637,815	5,422,067	6,648,923	5,413,450.00

15.2. Income tax recognised in Statement of Profit and Loss	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Income Tax Expenses				
Current year	66,206	-	-	-
Adjustments for prior years	-	-	-	-
Total (A)	66,206	-	-	-
Deferred tax:				
Origination and reversal of temporary	(1,841,603)	6,623,108	(1,841,603)	6,623,108
Recognition of previously unrecognised	-	-	-	-
Total (B)	(1,841,603)	6,623,108	(1,841,603.11)	6,623,108
Statement of P & L (A+B)	(1,775,397)	6,623,108	(1,841,603)	6,623,107.50

16. Short Term Loan	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Demand Loan	47,598,000	47,598,000	47,598,000	47,598,000
Trust Receipt Loan	102,155,717	51,390,410	102,155,717	51,390,410
Other Short Term Loan	-	-	-	-
Total	149,753,717	98,988,410	149,753,717	98,988,410.00

Notes to Consolidated Financial Statements

As at 31 Ashad 2081 (15 Jul 2024)

16. Revenue from Operations	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Sales	215,802,849	196,922,078	207,475,203	193,938,770
Exempt Sales	590,685,525	247,321,507	585,574,029	243,094,152
Sales to CASA Project	-	-	-	-
Less: Sales Return	(125,442,873)	(44,485,227)	(125,442,873)	(44,485,227)
Total	681,045,501	399,758,358	667,606,359	392,547,695

17. Other income	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Income from Portfolio Management Service	-	179,537	-	179,537
Interest Income on Bank Deposits	555,431	1,260,008	395,420	1,260,008
Miscellaneous Income	145,866	1,072,675	142,886	1,071,550
Total	701,297	2,512,220	538,306	2,511,095

18. Cost of Goods Sold	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Opening Stock	199,150,081	151,564,075	198,503,219	151,564,075
Cost of Purchase	527,333,095	331,204,656	514,507,127	323,781,481
Direct Expenses:				
Loading / Unloading Cost	1,160,264	2,115,411	1,116,664	2,115,411
Transportation Expenses	9,135,178	1,831,647	8,906,352	1,831,647
Packing Material Cost	680,571	6,340,879	680,571	6,340,879
Other Direct Expenses	5,274,900	2,062,855	5,268,400	2,062,855
Total Direct Expenses	16,250,913	12,350,792	15,971,987	12,350,792
Less: Closing Stock	(238,722,615)	(199,150,081)	(235,194,565)	(198,503,219)
Total Cost of Goods Sold	504,011,474	295,969,441	493,787,768	289,193,128.81

Costs of purchase include the purchase price, import and tax-related duties, transport costs, insurance during transportation, handling costs, and other costs that are directly attributable to the acquisition of goods, materials, and services and to make the goods and services ready to sale.

19. Employee Benefits Expense	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Salaries & Wages	55,824,936	36,731,663	50,934,223	35,644,484
Intern Expenses	1,569,163	460,310	1,546,163	460,310
Employee Provident Fund Expenses	1,868,772	1,447,564	1,680,153	1,447,564
Leave Expenses	2,315,518	1,431,832	2,315,518	1,431,832
Gratuity Expenses	817,650	1,165,777	817,650	1,165,777
Staff Welfare Costs	678,826	453,253	678,826	453,253
Total	63,074,866	41,690,399	57,972,533	40,603,219.23

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

20. Other Operating Expenses	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Branding, Promotion & Market Extension	7,024,925	5,365,966	6,951,055	5,365,966
Rent Expenses	2,058,410	2,034,194	118,910	434,194
AGM Expenses	464,825	244,505	464,825	244,505
Audit Fees	360,000	260,000	200,000	100,000
Professional Consultancy Fees	1,909,674	1,062,466	1,909,674	1,062,466
Training & Demonstration Expenses	168,094	57,108	25,660	57,108
Meeting Allowance	34,000	455,000	34,000	455,000
Bank Charges	2,396,836	795,227	1,743,816	795,087
Annual Maintenance charges	971,602	143,070	626,778	143,070
Meeting Expenses	1,033,622	290,663	1,032,422	290,663
Communication Expenses	2,029,349	891,168	2,029,349	891,168
Insurance Charges	2,732,756	881,353	2,732,756	881,353
Lodging and Fooding Expenses	7,044,947	2,610,177	6,907,491	2,610,177
Power & Fuel	3,389,954	1,557,502	3,218,579	1,557,502
Water, Electricity and Office Utilities	1,596,858	860,693	1,205,999	759,789
Printing, Stationery and Small Accessories	967,262	1,436,554	841,737	1,390,054
Registration and Renewal	763,731	773,600	602,531	440,100
Bid Application Charges	13,000	-	-	-
Selling and Distribution Expense	4,347,247	908,336	4,263,448	894,576
Security Expenses	1,089,530	293,500	691,300	293,500
Travelling Expenses	2,964,080	939,369	2,861,103	849,429
Fines & Penalties	123,198	222,968	91,790	222,968
Repair and Maintenance	1,569,645	650,097	1,555,645	650,097
Office Maintenance Costs	2,884,284	432,279	2,884,284	432,279
Vehicle Expenses	232,802	231,785	232,802	231,785
Other Office Expenses	5,438,775	1,463,816	4,950,837	1,458,956
Donation Expenses	50,000	-	-	-
Total	53,659,406.54	24,861,395.09	48,176,791.94	22,511,790.86

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

21. Financial Expenses	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Interest Expenses	15,611,069	9,891,791	15,611,069	9,891,791
Interest Expenses on Leases	10,847,447	2,290,829	10,847,447	2,290,829
Total	26,458,517	12,182,620.10	26,458,516.52	12,182,620.10

22. Non Operating (Income)/Expenses	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Foreign Exchange (Gain)/Loss	(297,563)	-	(297,563)	-
(Profit)/Loss on Sale of Fixed Assets	-	557,366	-	557,366
Write Off Expenses	-	(146,118)	-	(146,118)
(Profit)/Loss on Sale of Securities	488,684	(133,730)	488,684	(133,730)
Total	191,121	277,517.35	191,121.15	277,517.35

23. Earnings per share	Group Balance		Stand Alone	
	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080	31 Ashad 2081	31 Ashad 2080
Profit for the year	14,389,988	7,470,979	21,735,897	10,472,287
Weighted average number of equity shares	7,000,000	5,600,000	7,000,000	5,600,000
Basic /diluted earnings per share	2.06	1.33	3.11	1.87

Basic EPS is computed by dividing the Profit or loss attributable to the equity shareholders of the company for the period by the weighted average number of ordinary shares outstanding during the reporting period.

24. Events after Reporting Period

There is no such events after reporting period.

25. Related party disclosure

Parties Exercising Control over the Company

Muktinath Bikas Bank Ltd.

- Parent company holding 22.22% of the total share

Parties where the Company holds the Control

a) Muktinath Agro Machinery Company Limited	- 100% holding Subsidiary Company
b) Muktinath Fertilizer Bank Limited	- 100% holding Subsidiary Company
c) Muktinath Food Bank Limited	- 100% holding Subsidiary Company
d) Muktinath Livestock Bank Limited	- 100% holding Subsidiary Company
e) Muktinath Nursery Bank Limited	- 100% holding Subsidiary Company
f) Muktinath Seed Bank Limited	- 100% holding Subsidiary Company
g) Muktinath Trading Company Limited	- 100% holding Subsidiary Company
h) Muktinath Herbal Bank Limited	- 100% holding Subsidiary Company

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

Other Related Parties

Muktinath Capital Ltd. - Group Company

Key Management Personnel

a) Mr. Bharat Raj Dhakal - Managing Director
b) Mr. Ramsharan Timalisina - Deputy General Manager

Key Managerial Personnel's Emoluments and Facilities

Related Party	Nature of Relation	Nature of Transaction	Amount
Bharat Raj Dhakal	Managing Director	Employee Benefits	4,300,801
Bharat Raj Dhakal	Managing Director	Meeting Allowance	97,500
Ramsharan Timalisina	Deputy General Manager	Employee Benefits	2,730,384
Sitaram Kafle	Chairman	Meeting Allowance	155,000
Tulsiram Dhakal	Director	Meeting Allowance	137,000
Mohan Kumar Basnet	Director	Meeting Allowance	65,000
Prakash Prasad Shrestha	Director	Meeting Allowance	15,000
Shikha Maskey	Director	Meeting Allowance	65,000
Govinda Bahadur Raut	Director	Meeting Allowance	132,000
Chiranjibi Aryal	Director	Meeting Allowance	16,000
Sugarika K.C.	Director	Meeting Allowance	32,000
Tulsiram Dhakal	Director	Meeting Allowance	137,000
Mohan Kumar Basnet	Director	Meeting Allowance	65,000
Prakash Prasad Shrestha	Director	Meeting Allowance	15,000
Shikha Maskey	Director	Meeting Allowance	65,000
Govinda Bahadur Raut	Director	Meeting Allowance	132,000
Chiranjibi Aryal	Director	Meeting Allowance	16,000
Sugarika K.C.	Director	Meeting Allowance	32,000

Transactions with Related Parties

Related Party	Nature of Relation	Nature of Transaction	Amount
Muktinath Agro Machinery Co. Ltd.	Subsidiary Company	Payable to Subsidiaries	970,723
Muktinath Agro Machinery Co. Ltd.	Subsidiary Company	Sale of Goods	5,957,939
Muktinath Fertilizer Bank Ltd.	Subsidiary Company	Payable to Subsidiaries	971,974
Muktinath Fertilizer Bank Ltd.	Subsidiary Company	Purchase of Goods	17,620
Muktinath Food Bank Ltd.	Subsidiary Company	Payable to Subsidiaries	8,676,560
Muktinath Livestock Bank Ltd.	Subsidiary Company	Receivable From Subsidiaries	1,851,688
Muktinath Livestock Bank Ltd.	Subsidiary Company	Sale of Goods	477,737
Muktinath Nursery Bank Ltd.	Subsidiary Company	Payable to Subsidiaries	9,656,355
Muktinath Nursery Bank Ltd.	Subsidiary Company	Sale of Goods	2,757,708
Muktinath Seed Bank Ltd.	Subsidiary Company	Payable to Subsidiaries	4,423,357
Muktinath Seed Bank Ltd.	Subsidiary Company	Sale of Goods	1,225,133
Muktinath Seed Bank Ltd.	Subsidiary Company	Purchase of Goods	701,420
Muktinath Trading Company Ltd.	Subsidiary Company	Payable to Subsidiaries	4,666,286
Muktinath Trading Company Ltd.	Subsidiary Company	Sale of Goods	853,200
Muktinath Trading Company Ltd.	Subsidiary Company	Purchase of Goods	61,482

Notes to Consolidated Financial Statements

As on 31 Ashad 2081 (15 July 2024)

26. Lease

As on Ashad end, 2081	Group	MKCL
	Amount	Amount
Property, Plant and Equipment	79,842,517	79,842,517
Right-of-Use Assets	75,114,798	75,114,798
Total	154,957,315	154,957,315.50

Right-of-Use Assets

As on Ashad end, 2081	Group		MKCL	
	Property	Total	Property	Total
Balance at Shrawan 1, 2080	28,839,772	28,839,772	28,839,772	28,839,772
Depreciation Charge for the Year	10,801,055	10,801,055	10,801,055	10,801,055
Balance at Ashad 31st, 2081	75,114,798.4	75,114,798.4	75,114,798.4	75,114,798.4

Additions for the Financial Year 2080/81 were Rs. 5.7 crore.

Lease Liabilities

As on Ashad end, 2081	Group	MKCL
	Amount	Amount
Maturity analysis – contractual undiscounted cash flows		
Less than one Year	16,132,956	16,132,956
One to five Years	76,692,125	76,692,125
More Than Five Years	40,217,495	40,217,495
Total undiscounted lease liabilities at Ashad end	133,042,576	133,042,576.15
Lease liabilities included in the statement of financial position at Ashad end 2080	75,114,798	75,114,798
Current	12,958,959	12,958,959.04
Non-Current	58,260,344	58,260,343.94

Amounts recognised in Profit or Loss

As on Ashad end, 2081	Group	MKCL
	Amount	Amount
Interest on lease liabilities	8,210,624	8,210,624
Expenses relating to short-term leases	2,499,410	559,910

Amounts recognised in the Statement of Cash Flows

As on Ashad end, 2081	Group	MKCL
	Amount	Amount
Total cash outflow for leases	14,480,819	14,480,819

27. Comparative Figures

Previous year figures have been reworked, regrouped, rearranged and reclassified wherever necessary to conform to the current year's presentation. The details of restatement in comparative figures are as follows:

Changes in Statement of Profit or Loss

Particulars	Restated Balance	As per Previous Year	Difference	Remarks
Overtime Expenses	9,000	-	(9,000)	Appearing in Books
	9,000	-	(9,000)	

Changes in Statement of Change in Equity

	Restated Balance	As per Previous Year	Difference	Remarks
Transfer from Fair Value Reserve to Retained Earning		6,082,554	-6,082,554	Fair Value Reserve to Retained Earning
	-	6,082,554	-6,082,554	

For Muktinath Krishi Company Limited

Madhav Bhattarai
Head of Account & Finance

Ramsharan Timalisina
Deputy General Manager

Bharat Raj Dhakal
Managing Director

As per our report of even date

Sitaram Kaphle
Chairman

Tulsi Ram Dhakal
Director

Govinda Bahadur Raut
Director

Anil Paudel
Proprietor
A.P. & Associates, Chartered
Accountants

Sugarika K.C.
Director

Sharad Chandra Shrestha
Independent Director

Kathmandu, 1st Paus, 2081

प्रोक्सी फाराम दफा ७१ को उपदफा (३) संग सम्बन्धित

श्री सञ्चालक समिति
मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेड
का.म.न.पा. ०३, बसुन्धरा, काठमाण्डौ

विषय : प्रतिनिधि नियुक्त गरेको बारे ।

महोदय,

.....जिल्ला.....महा/उप/न.पा./गा.पा.वडा नं..... बस्ने म/हामी
.....त्यस कम्पनीको शेयरधनीको हैसियतले, मिति २०८१ साल पौष २६ गते शुक्रवारका दिन हुने छैठौं वार्षिक साधारण
सभामा म/हामी स्वयम् उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकाले, उक्त सभामा मेरो/हाम्रो तर्फबाट
भाग लिन तथा मतदान गर्नका लागि जिल्ला महा/ उप/न.
पा/गा.पा.वडा नं. बस्ने श्रीलाई प्रतिनिधि नियुक्त गरी पठाएको छु / छौं ।

प्रोक्सी पाउनेको:

दस्तखत :

नाम :

हितग्राही(डिम्याट).नं.

शेयरधनी नं. :

शेयर संख्या :

मिति :

निवेदक:

दस्तखत :

नाम :

हितग्राही(डिम्याट).नं.

शेयरधनी नं. :

शेयर संख्या :

मिति :

द्रष्टव्य :

यो निवेदन साधारणसभा हुनुभन्दा कम्तीमा ४८ घण्टा अगावै कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय बसुन्धरा, काठमाण्डौमा पेश गरी
सम्पुर्ण गर्नेछु । शेयरधनी वाहेक अन्य व्यक्तिलाई प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सकिने छैन ।

शेयरधनीको नाम: श्रीशेयरधनी परिचय नं.:शेयर संख्या:

मिति २०८१ साल पौष २६ गते शुक्रवारका दिन हुने, मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेडको छैठौं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित
हुन जारी गरिएको ।

प्रवेश-पत्र

शेयरधनीको दस्तखत

कम्पनी सचिव

साधारण सभामा भाग लिन आउँदा यो प्रवेश पत्रमा अनिवार्य रूपमा नाम, दस्तखत, शेयरधनी परिचय पत्र नं. तथा जम्मा शेयर
संख्या उल्लेख गरी साथमा लिई आउनु पर्नेछ ।

MKCL FAMILY

Head Office-Kathmandu

Bagmati Province-Kathmandu

Lumbini Province-Butwal

Madhesh Province-Bardibas

Sudurpaschim Province-Dhangadhi

Koshi Province-Itahari

Karnali Province-Surkhet

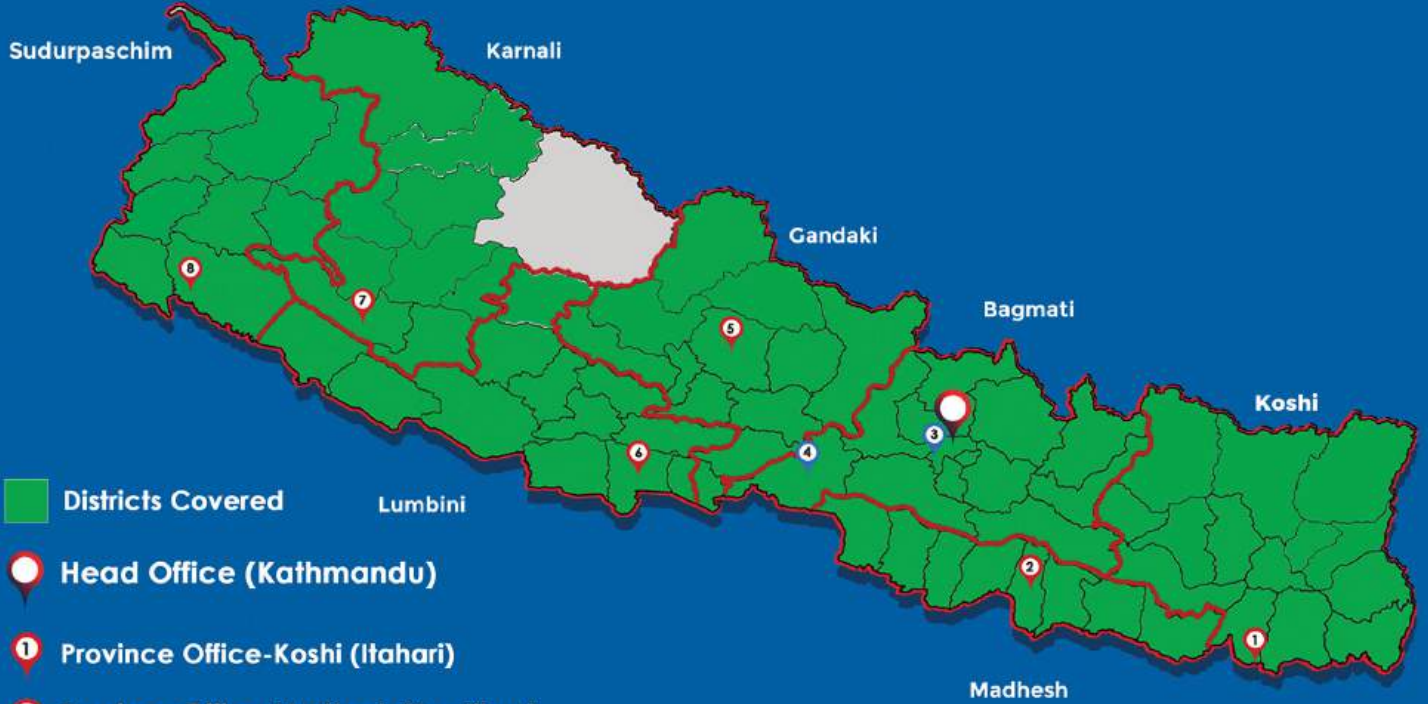

Gandaki Province-Pokhara

Bagmati Province-Regional Office, Chitwan

प्रादेशिक तथा क्षेत्रिय कार्यालयहरू

- Districts Covered
- Head Office (Kathmandu)
- 1 Province Office-Koshi (Itahari)
- 2 Province Office-Madhesh (Bardibas)
- 3 Regional Office- Bagmati (kathmandu)
- 4 Regional Office-Bagmati (Chitwan)
- 5 Province Office-Gandaki (Pokhara)
- 6 Province Office-Lumbini (Butwal)
- 7 Province Office-Karnali (Surkhet)
- 8 Province Office-Sudurpashchim (Dhangadhi)

MKCL Network

Contact Us

Koshi Province
+977-9802343979
+977-9802324392	Madhesh Province
+977-9802350107	Bagmati Province
Kathmandu Region
977-9802343505
Chitwan Region
+977-9802350128	Gandaki Province
+977-9802350106
+977-9802350119
Lumbini Province
+977-9802350964
+977-9802323288	Karnali Province
+977-9802323717	Sudurpashchim Province
+977 9802348529	

मुक्तिनाथ आईटेक लि.

MUKTINATH ITECH LTD.

A Subsidiary Company of Muktinath Krishi Company Ltd.

MUKTINATH KRISHI APP

कृषक देखि उपभोक्ता सम्म जोडिने सम्पुर्ण सरोकारवालाहरूलाई अति आवश्यक पर्ने कृषि सम्बन्धि फाइदाजनक जानकारीहरू समेटिएको **MUKTINATH KRISHI APP**

बालीको फोटो खिची
उपचार गर्न सकिने

IoT मा आधारित
रिमोट सेन्सर प्रविधि

मौसम पूर्वानुमानको
जानकारी

क्यालकुलेटर सहितको
दैनिक बजार मूल्यहरूको
जानकारी तथा विश्लेषण

माटो परिक्षण सम्बन्धी
जानकारीहरू

बाली तथा पशुपालन
व्यवस्थापन

विद्युतीय खरिद विक्री
प्रणाली भएको

कृषि सम्बन्धी परामर्श
सेवाहरू लिन सकिने

For Download
Scan Here

For More Information
01-4950097

Visit Our Website
www.muktinathitech.com.np

Toll Free No.
1810500033

मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लि.
MUKTINATH KRISHI COMPANY LTD.

An Associate Company of Muktinath Bikas Bank

केन्द्रिय कार्यालय

बसुन्धरा चौकी, काठमाण्डौ

फोन: ०१ ४९५००९७ ०१ ४९७००९७

टोल फ्रि नं.: १८१०५००००३३

Email: info@muktinathkrishi.com

Web: www.muktinathkrishi.com

“गाउँको उत्पादन शहरमा, शहरको पूँजी गाउँमा”